

การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว สุภัทราภรณ์ กุลภา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1351-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PARTICIPATION IN LIBRARY BOOK SELECTION BY FACULTY MEMBERS
OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Supattraphorn Kulapa

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1351-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย	นางสาว สุภัทราภรณ์ กุลภา
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยดำเนินการ
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
 (ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิภา ไพ เปรมสมิทธิ์)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ลวนานนท์)

สุภัทราภรณ์ กุลภา : การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (PARTICIPATION IN LIBRARY BOOK SELECTION BY FACULTY
 MEMBERS OF CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ, หน้า. 161 ISBN 974-53-1351-3

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในการเลือก
 หนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านวัตถุประสงค์ ความเป็นรูปแบบ และปัญหาใน
 การมีส่วนร่วม รวมไปถึงแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่าง
 อาจารย์และบรรณารักษ์ในการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาก 16 คณะ จำแนกเป็น 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวน 297 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืน
 มาจากอาจารย์ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.00) เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้า
 ห้องสมุดคณะ และส่วนน้อย (ร้อยละ 28.00) ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ อาจารย์ที่
 มีประสบการณ์เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ ส่วนใหญ่เลือกหนังสือตำรา (textbook)
 ที่เป็นภาษาอังกฤษ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน เพื่อประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดยมี
 ความถี่ในการเลือกหนังสือภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง อาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ เมื่อต้องการ
 ให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ โดยใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์หรือร้านจำหน่ายที่
 ห้องสมุดคณะส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์เป็นแหล่งข้อมูลช่วยเลือก เมื่อได้รายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว
 อาจารย์ใช้วิธีการกรอรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ โดยห้องสมุดคณะแจ้งผลการ
 จัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือกให้อาจารย์ทราบโดยตรง และแจ้งให้ภาควิชาทราบ ปัญหาที่อาจารย์ส่วนใหญ่
 ประสบ คือ ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง และห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่
 อาจารย์เสนอเพียงบางรายการเท่านั้น

แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่อาจารย์มีความต้องการในระดับมาก คือ อาจารย์แต่ละคน
 สามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ โดยเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและ
 ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ บรรณารักษิตัดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะผ่าน
 ภาควิชา ห้องสมุดคณะจัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
 และถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุด อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะแจ้งให้อาจารย์
 ทราบทันที

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2547

4480222622 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD : PARTICIPATION / BOOK SELECTION / FACULTY MEMBER / CHULALONGKORN UNIVERSITY / LIBRARY FACULTY

SUPATTRAPHORN KULAPA : PARTICIPATION IN LIBRARY BOOK SELECTION BY FACULTY MEMBERS OF CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR :

ASSIST, PROF. PRAYONGSRI PATTANAKITCHAMROON, 161 pp. ISBN 974-53-1351-3.

This survey research aimed at examining the participation in library book selection by faculty members of Chulalongkorn University involving the objectives, frequency, methods, and problems as well as the way to support the participation in order to guide the development of the participation in library book selection between faculty members and librarians. The research population was 297 faculty members of Chulalongkorn University from 16 faculties that can be categorized to 4 discipline areas – Social Science, Humanities, Natural Science, and Physical Science and Technology. There were 225 returned questionnaires (75.75%)

The findings indicated that most of faculty members (72.00%) had ever suggested the list of books for the acquisition in the Faculty's library and the minority of faculty members (28.00%) had never suggested. Most of the faculty members who had ever suggested the books selected English textbooks in the same subject that they must teach during the academic to serve the teaching undergraduates frequently about 1 time per semester. The majority of faculty members participated in library book selection when they would like Faculty's library acquire the books they needed by consulting the printed list of new books from the publishers or the vendors. When the faculty members got the list of wanted books, they filled in the forms, provided by library. The Faculty's library informed the result of the acquisition to the faculty members directly and also to the department. Problems most of the lecturers experienced were that the lecturers had no time to select the books continuously and the Faculty's library had inadequate budget to acquire all suggested books.

The needed guidelines to support the participation at the high level were the freedom in book selection, having the list of new books on the Faculty library's websites currently and continuously, contacting the lecturers via the department for the participation in book selection, sending the acquisition forms and the list of book by e-mail, and informing immediately if the Faculty's library already had such items.

Department : Library science Student's signature.....

Field of study : Library & Information Science Advisor's signature.....

Academic year : 2004

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดเวลา ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรธมพิมล กุลบุญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิภา ไพ เปรมสมิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรธม ลวนานันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และมีค่าอย่างยิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของ ครู-อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ศิษย์ จนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอขอบคุณน้อง ๆ ที่ให้ความรัก กำลังใจและดูแลห่วงใยผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมถึงน้ำชาय น้ำสะอาดที่สนับสนุนและเอื้ออาหาร แก่ผู้วิจัย ตลอดจนเพื่อน ๆ และพี่ที่เป็นกำลังใจซึ่งกันและกันตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแต่บิดา มารดา ตลอดจนผู้ที่ได้สนับสนุนส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	สมมติฐานของการวิจัย.....	5
	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	การเลือกหนังสือของห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	10
	บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด.....	14
	รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์.....	16
	การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์.....	18
	การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด.....	21
	การเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26

3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
	การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
	ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	49
	ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	78
	ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้า ห้องสมุดคณะ.....	97
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
	ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	101
	การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	104
	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	114
	การทดสอบสมมติฐาน.....	124
	ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลการวิจัย.....	125
	แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	127
	รายการอ้างอิง.....	128
	ภาคผนวก.....	134
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	161

สารบัญตาราง

ตาราง (ก) การเลือกหนังสือในห้องสมุดคณะของอาจารย์.....25

ตารางที่ 1 กลุ่มสาขาวิชาและคณะที่อาจารย์สังกัด.....32

ตารางที่ 2 กลุ่มสาขาวิชาและคณะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....42

ตารางที่ 3 ตำแหน่งทางวิชาการของผู้ตอบแบบสอบถาม.....43

ตารางที่ 4 ประสบการณ์ทำงานด้านการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....44

ตารางที่ 5 ระดับที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....45

ตารางที่ 6 ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดซื้อเข้าห้องสมุดคณะ.....46

ตารางที่ 7 เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ.....48

ตารางที่ 8 วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....51

ตารางที่ 9 ความถี่ในการเลือกหนังสือ.....52

ตารางที่ 10 ประเภทของหนังสือที่เลือก.....54

ตารางที่ 11 เนื้อหาของหนังสือที่เลือก.....55

ตารางที่ 12 ภาษาของหนังสือที่เลือก.....55

ตารางที่ 13 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ.....58

ตารางที่ 14 วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....61

ตารางที่ 15 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ.....63

ตารางที่ 16 แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหา.....66

ตารางที่ 17 วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก.....69

ตารางที่ 18 การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอจากห้องสมุด.....70

ตารางที่ 19 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....75

ตารางที่ 20 ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ.....80

ตารางที่ 21 รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....83

ตารางที่ 22 วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....86

ตารางที่ 23 วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์.....89

ตารางที่ 24 ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้ว ให้ห้องสมุดคณะ.....92

ตารางที่ 25 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ.....95

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายประเภทครอบคลุมทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในบรรดาทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดรวบรวมขึ้น หนังสือนับเป็นสื่อการศึกษาประเภทหนึ่งที่สำคัญ เพราะเป็นสื่อที่ให้การศึกษานอกระบบและอยู่นาน (รัฐจวน อินทรกำแหง 2520 : 25) แต่การที่หนังสือมีการผลิตออกมาเผยแพร่และจำหน่าย เป็นจำนวนมาก มีทั้งหนังสือที่มีคุณภาพและด้อยคุณภาพ ประกอบกับห้องสมุดก็มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและเนื้อที่จัดเก็บ การเลือกหนังสือโดยพิจารณาว่าเล่มใดสมควรที่จะเลือกเข้ามา โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเหมาะสมกับผู้ใช้ห้องสมุด จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ เนื่องจากคุณค่าของห้องสมุดมิได้ขึ้นอยู่กับปริมาณของหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว หากขึ้นอยู่กับคุณภาพของหนังสือที่ได้รับการเลือกสรรมาอย่างดีด้วย (ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์ 2522:11-12) อีกทั้งการเลือกหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และมีการใช้อย่างคุ้มค่า นับเป็นการใช้งบประมาณได้เหมาะสม ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและไม่เปลืองเนื้อที่จัดเก็บหนังสือที่ไม่มีการใช้อีกด้วย

ห้องสมุดแต่ละประเภทมีจุดประสงค์ในการจัดตั้งและมีกลุ่มผู้ใช้แตกต่างกัน หนังสือที่เลือกเข้าห้องสมุดแต่ละประเภทจึงไม่เหมือนกัน ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษามีจุดมุ่งหมายในการปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและมีความแตกฉานในการอ่าน การเลือกหนังสือจะเน้นหนังสือที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน ห้องสมุดประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพและระดับการศึกษา หนังสือที่เลือกเข้าห้องสมุดประชาชนจึงต้องสนองความต้องการและความสนใจของคนในชุมชนนั้น ๆ เช่นห้องสมุดประชาชนในท้องที่เกษตรกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกร จึงเน้นการเลือกหนังสือที่ส่งเสริมความรู้ทางด้านเกษตรกรรม เป็นต้น (วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2533 : 1)

ห้องสมุดเฉพาะจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานในหน่วยงานที่ห้องสมุดสังกัด การเลือกหนังสือจึงเน้นสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ส่วนห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งที่ให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ในมหาวิทยาลัย การ

เลือกหนังสือจึงต้องสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของนิสิตและอาจารย์ รวมทั้งเป้าหมายสำคัญของปรัชญาของการอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการศึกษานอกห้องเรียน การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตและการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง หนังสือที่เลือกเข้ามาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนและทำให้การศึกษาในระดับนี้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปมีห้องสมุดกลางทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาและอาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบางแห่งอาจมีห้องสมุดคณะทำหน้าที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศสาขาวิชาเฉพาะที่เปิดสอน เพื่อให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาและอาจารย์ในคณะนั้น หรือในบางคณะอาจมีห้องสมุดสาขาวิชาเพื่อบริการแก่นิสิตนักศึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ แม้ว่าวัตถุประสงค์โดยรวมของห้องสมุดแต่ละประเภทจะทำหน้าที่เป็นแหล่งพัฒนาความรู้ให้แก่นิสิตนักศึกษา อาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัย แต่หนังสือที่เลือกเข้าห้องสมุดแต่ละประเภทในมหาวิทยาลัย ย่อมแตกต่างกันทั้งในด้านสาขาวิชา ความลึกซึ้งของเนื้อหา ประเภท รูปแบบการนำเสนอ ความง่าย ภาษา เป็นต้น (Budd 1998 : 23-35)

ห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัยมีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือจัดหา รวบรวมและพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อรองรับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะที่ห้องสมุดสังกัดอยู่ ผู้ใช้หลักของห้องสมุดคณะจึงเป็นอาจารย์และนิสิตนักศึกษาของคณะนั้น ดังผลการวิจัยเรื่องการใช้ทรัพยากรห้องสมุด เพื่อประกอบการสอนของคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ถีนณา สวัสดิ์สิรพร 2522) พบว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการสอนของคณาจารย์ในระดับมาก และคณาจารย์มักใช้ห้องสมุดกลางและห้องสมุดภายในคณะที่ตนสอนอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงจันทร์ พยัคพันธ์ (2539) ที่ศึกษาการใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า คณาจารย์ใช้แหล่งสารนิเทศสถาบัน คือห้องสมุดคณะภายในหน่วยงาน และใช้ในระดับมาก การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะมีบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง แต่การที่อาจารย์ใช้ห้องสมุดคณะเป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการสอน การผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ตลอดจนเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดตามบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย อาจารย์จึงเป็นผู้ที่สามารถบอกให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่ต้องการได้ ทำให้อาจารย์ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับห้องสมุดคณะโดยมีอาจหลีกเลี่ยง อาจารย์มักจะเสนอให้บรรณารักษ์จัดซื้อหนังสือ เมื่ออาจารย์ต้องการหนังสือเพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการสอนในรายวิชาหรือการค้นหาคำตอบที่ต้องการ ในขณะที่อาจารย์บางคนได้รับมอบหมายจากภาควิชาหรือสาขาวิชา ให้

รับผิดชอบในการติดต่อและประสานงานเพื่อเลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชาเข้าห้องสมุดคณะ การที่อาจารย์ต้องไปเกี่ยวข้องกับกาเลือกหนังสือไม่ว่าในลักษณะใด นับว่าอาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

การมีส่วนร่วมมีหลายมิติ หลายกิจกรรม เหตุการณ์และองค์ประกอบต่าง ๆ กัน ตัวอย่างเช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา การมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในองค์กร การมีส่วนร่วมทางสาธารณสุข และการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว เป็นต้น การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวเอง การที่จะพิจารณาว่าเรื่องใดจะมีผลกระทบถึงตัวนั้น เป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะต้องมีมากพอจนเกิดการริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี 2526 : 5) เหตุผลที่บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมมีหลายประการ เช่น มีแรงจูงใจ อยากมีชื่อเสียง หรือมีความสำคัญในสังคม อยากทดลองหรืออยากทดแทนความผิดที่เคยมีมา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531) การมีส่วนร่วมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่สนับสนุน ส่งเสริม ชักนำ และเปิดโอกาสให้บุคคลอย่างน้อย 2 ฝ่ายเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีฝ่ายหนึ่งเคยทำสิ่งใดมาก่อน แล้วมีอีกฝ่ายเข้ามาร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ มากขึ้น โดยสมัครใจและโดยการแต่งตั้งจากหน่วยงาน ซึ่งต้องสอดคล้องกับความจำเป็น ความต้องการ และวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ในหน่วยงานนั้นด้วย

การที่อาจารย์เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะนับเป็นกิจกรรมหนึ่งของการมีส่วนร่วม โดยเหตุที่บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องได้รับคำแนะนำและความร่วมมือจากอาจารย์ในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการและช่วยเลือกหนังสือในสาขาวิชาเฉพาะ เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา มีความรู้ดีในศาสตร์ ค้นคว้ากับผู้เขียน และวรรณกรรมในแต่ละสาขาเป็นอย่างดี (ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546) และทำให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการด้านการวิจัย มีเนื้อหาตรงกับรายวิชาที่มีการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์แต่ละสาขา (White 2004 : 177-181) ขณะเดียวกันอาจารย์ได้ตระหนักดีถึงความจำเป็นในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือห้องสมุดด้านการเลือกหนังสือ โดยอาจารย์ได้รับประโยชน์จากการที่มีหนังสือที่ต้องการอยู่ในห้องสมุดคณะ

อาจารย์สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมโดยความสมัครใจโดยการติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรง หรือได้รับการแต่งตั้งจากคณะ หรือสาขาวิชาให้ทำหน้าที่นี้ได้แล้วแต่กรณี ภาระที่เกี่ยวข้องกับการเลือกหนังสือครอบคลุมตั้งแต่การค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการเลือกเข้าห้องสมุด การเสนอรายชื่อที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะ และการติดตามผลการจัดซื้อหนังสือที่เสนอให้จัดซื้อ กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือนั้น ต้องใช้เวลามากทั้งการค้นหา การติดต่อและการติดตาม และอาจารย์อาจประสบปัญหาต่าง ๆ ห้องสมุดคณะซึ่งเป็นฝ่ายที่ต้องการความช่วยเหลือและการสนับสนุนในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือจากอาจารย์จึงต้องมีวิสัยทัศน์ ติดต่อบริษัทและประสานงานอย่างดี (Simmons and MacDonald 1997 : 101-106) เพื่อให้อาจารย์ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือโดยเต็มใจ เป็นไปอย่างทั่วถึง อันจะเป็นผลดีต่อห้องสมุดคณะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรการเรียนการสอน 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี รวม 18 คณะ และจำนวน 139 ภาควิชา ภาควิชาในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีตั้งแต่จำนวน 4 ภาควิชา (คณะรัฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสหเวชศาสตร์) ไปจนถึง 21 ภาควิชา (คณะแพทยศาสตร์) มีเพียง 3 คณะที่ไม่มีภาควิชา คือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะจิตวิทยา และคณะพยาบาลศาสตร์ (Curriculum Information Chulalongkorn University 2000) และจากการสำรวจข้อมูลจำนวนห้องสมุดคณะที่มีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พบว่าคณะที่มีห้องสมุดมีจำนวน 16 คณะ มี 2 คณะ ที่ไม่มีห้องสมุดแต่จัดเป็นห้องอ่านหนังสือ คือ คณะจิตวิทยา และคณะสหเวชศาสตร์

ห้องสมุดคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งรวบรวมหนังสือและทรัพยากรสารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในหลักสูตรและการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์และนิสิตในคณะ นอกจากบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแล้ว ยังมีอาจารย์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ในการมีส่วนร่วม ความถี่ในการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมและปัญหาที่ประสบตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการเลือกหนังสือของห้องสมุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ รูปแบบและปัญหาที่ประสบ
2. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการและประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง
2. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือที่อาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
2. ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
3. ประเภทของหนังสือที่เลือก
4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก
5. ภาษาของหนังสือที่เลือก
6. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
 - การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ
 - การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ
7. วิธีการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด
8. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

9. แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
10. วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก
11. การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ จากห้องสมุด
12. ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
 - ปัญหาการเลือกหนังสือ
 - ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
 - ปัญหาอื่น ๆ

แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
2. รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
3. วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
4. วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์
5. ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ
6. วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคณะที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนและมีห้องสมุดคณะ (ไม่ครอบคลุมสถาบันในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนอื่น) จำนวน 16 คณะ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 297 คน โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดของคณะต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มี 6 คณะ จำนวน 92 คน คือ

1. คณะครุศาสตร์ (39 คน)
2. คณะนิติศาสตร์ (10 คน)
3. คณะนิเทศศาสตร์ (10 คน)
4. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (13 คน)
5. คณะรัฐศาสตร์ (10 คน)
6. คณะเศรษฐศาสตร์ (10 คน)

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มี 2 คณะ จำนวน 28 คน คือ

1. คณะศิลปกรรมศาสตร์ (10 คน)
2. คณะอักษรศาสตร์ (18 คน)

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มี 5 คณะ จำนวน 96 คน คือ

1. คณะทันตแพทยศาสตร์ (18 คน)
2. คณะพยาบาลศาสตร์ (10 คน)
3. คณะสัตวแพทยศาสตร์ (15 คน)
4. คณะเภสัชศาสตร์ (14 คน)
5. คณะแพทยศาสตร์ (39 คน)

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มี 3 คณะ จำนวน 81 คน

คือ

1. คณะวิทยาศาสตร์ (40 คน)
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์ (31 คน)
3. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (10 คน)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม
ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย กลุ่มสาขาวิชา/คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน ระดับที่สอน ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ และเหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ในการมีส่วนร่วม ความถี่ในการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วม และปัญหาที่ประสบ

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ทดสอบแบบสอบถามโดยนำไปทดสอบกับอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย รวมทั้งสิ้น 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้วส่งให้แก่อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 16 คณะ จำนวน 297 คน

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประมวลผลโดยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการ
เลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปฏิศันวนรณกรรมในบทนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ประกอบด้วยหัวข้อ การเลือกหนังสือของห้องสมุด มหาวิทยาลัย บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์ การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด การเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การเลือกหนังสือของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

การเลือกหนังสือ (Book selection) เป็นกระบวนการในการพิจารณาว่าหนังสือรายการใดบ้างที่เหมาะสมกับผู้ใช้ และสมควรจะมีไว้ในห้องสมุด แล้วจึงดำเนินการจัดหาหนังสือที่คัดเลือกแล้วนั้น เข้าไปไว้ในห้องสมุดต่อไป (Monroe 1997 : 105-118) ผู้ที่ทำหน้าที่เลือกจึงต้องตัดสินใจเลือกหนังสือที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (Spiller 1991 : 5) เพื่อให้ห้องสมุดได้จัดหาหนังสือที่สอดคล้องกับผู้ใช้ ในเวลาที่ผู้ใช้ต้องการ (Jenkins 1999 : 4-5)

1.1 สาเหตุในการเลือกหนังสือของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

การที่ห้องสมุดต้องมีการเลือกสรรหนังสือและสงวนรักษาอย่างดี เนื่องจากหนังสือเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าถาวรและเป็นประโยชน์ต่อสังคม (Boyer and Eaton 1971 : 3) หนังสือมีมากมาย หลากหลายประเภทและมีเนื้อหาต่าง ๆ กัน หนังสือเขียนโดยนักเขียน นักแปล และมีสำนักพิมพ์ทำหน้าที่ผลิตออกมาเผยแพร่ ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้การผลิตหนังสือทำได้รวดเร็วและปริมาณมากด้วย จำนวนหนังสือที่ผลิตออกมาในแต่ละปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังจะเห็นได้จากจำนวนหนังสือทั้งที่เป็นหนังสือปกแข็งและหนังสือปกอ่อนที่ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกาปี 1993 มีจำนวน 104,124 ชื่อเรื่อง ได้เพิ่มเป็น 164,609 ชื่อเรื่อง ในปี 2003 (Grabois 2003) แต่ห้องสมุดไม่สามารถจัดซื้อ

หนังสือที่ผลิตออกมาทั้งหมดได้ ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณและเนื้อที่จัดเก็บ การเลือกเฉพาะหนังสือที่เหมาะสมกับผู้ใช้ของห้องสมุดเท่านั้นจึงเป็นแนวทางปฏิบัติของห้องสมุดส่วนใหญ่

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นห้องสมุดประเภทหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อการศึกษาและสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งที่ทำหน้าที่จัดหา และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย การบริการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยจึงมีทั้งห้องสมุดกลาง ที่เป็นศูนย์กลางให้บริการแก่นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะ ที่ให้บริการแก่อาจารย์และนิสิตนักศึกษาในคณะ หรือห้องสมุดประจำภาควิชา หรือห้องสมุดสาขาวิชา ฯ ที่จำกัดการให้บริการเฉพาะอาจารย์และนิสิตนักศึกษาของภาควิชา หรือสาขาวิชานั้น หนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดกลางจึงเป็นหนังสือที่อาจารย์และนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถใช้ร่วมกันได้ ส่วนใหญ่ห้องสมุดกลางเน้นการเลือกหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาการศึกษาทั่วไป ส่วนหนังสือในห้องสมุดคณะนั้น เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอนในสาขาวิชาเฉพาะของแต่ละคณะทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษา งบประมาณการจัดซื้อหนังสือ และเนื้อที่ในการจัดเก็บของห้องสมุดกลางแตกต่างจากห้องสมุดคณะ การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะจึงต้องพิจารณาทั้งงบประมาณและเนื้อที่จัดเก็บประกอบด้วย

อย่างไรก็ดีการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดในมหาวิทยาลัยมีปัจจัยที่จำเป็นต้องพิจารณาพร้อมๆ ไปกับงบประมาณและเนื้อที่จัดเก็บ เนื่องจากการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งห้องสมุดกลาง ที่เป็นศูนย์กลางให้บริการแก่นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะที่เน้นให้บริการเฉพาะอาจารย์และนิสิตนักศึกษาของคณะวิชานั้น จึงมีลักษณะแตกต่างกันไป ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย มีฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศรับผิดชอบงานเลือกและจัดหาหนังสือ และทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีคุณค่า โดยมีปัจจัยสำคัญ คือ หลักสูตรและโปรแกรมสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาบัณฑิต ระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งปริญญาโทและปริญญาเอก จำนวนคณะ จำนวนภาควิชา นอกจากนี้การที่อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องผลิตผลงานวิจัยด้วย ทำให้ห้องสมุดต้องพิจารณาโครงการวิจัยต่าง ๆ ของอาจารย์ด้วย (Ryans and Wei 1995)

ส่วนการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัยนั้น เนื่องจากมีปัจจัยบังคับที่สำคัญ คือ ผู้ใช้บริการ ส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษา นักวิชาการ อาจารย์ และผู้ต้องการสารสนเทศลงลึกในสาขานั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องพิจารณาดังได้แก่ จำนวนรายวิชาที่เปิดสอน จำนวนนิสิตลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ตลอดจนจำนวนอาจารย์ในคณะ

ภาควิชา และสาขาวิชาต่าง ๆ รวมทั้งงานต่าง ๆ ที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำในรายวิชายังเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาเลือกหนังสือได้เช่นเดียวกัน (Lumande et.al 2000)

ห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่รับผิดชอบจัดหาเก็บรวบรวม และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศทั้งในสาขาวิชาเฉพาะและในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัยจึงเป็นที่คาดหวังของผู้ใช้บริการว่าจะมีห้องสมุดที่มีสารสนเทศเฉพาะทางที่มีบริการในระดับที่ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศเฉพาะเรื่องเพื่อไปทำงานวิจัยได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ได้หนังสือที่ดีมีคุณค่า และมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการ จึงเป็นความสำคัญที่ทำให้ห้องสมุดคณะต้องเลือกหนังสือเข้ามาให้บริการ

1.2 ลักษณะของการเลือกหนังสือ

การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดสามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ การเลือกหนังสือให้ตรงกับความต้องการจำเป็นของการใช้ระยะยาว (long-term needs) และการเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการในระยะสั้น (short-term needs) โดยมีรายละเอียดของการเลือกหนังสือทั้งสองลักษณะดังนี้ (Monroe 1997 : 105-118 , ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ 2546 : 164-165)

1. การเลือกหนังสือให้ตรงกับความต้องการจำเป็นของการใช้ระยะยาว (long-term needs) เป็นการกำหนดนโยบาย หรือเป็นการวางแผนในระยะยาว เพื่อพิจารณาว่าห้องสมุดคณะจะเลือกหนังสือประเภทใดมาให้บริการ และมีจำนวนเท่าใด ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี โดยบรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะทำหน้าที่พิจารณาความสมดุลและความพอเพียงของทรัพยากรเพื่อการใช้ระยะยาว การเลือกในลักษณะนี้สามารถกำหนดสัดส่วนของเงินงบประมาณที่จัดหาเป็นร้อยละตามประเภทของหนังสือและในภาควิชาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การเลือกหนังสือและการกำหนดสัดส่วนตามสาขาวิชา การเลือกหนังสือและการกำหนดสัดส่วนหนังสือตามภาษาของหนังสือ อาทิ การจัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 60 ส่วนหนังสือภาษาไทย มีการจัดหาร้อยละ 40 เป็นต้น

2. การเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการในระยะสั้น (short-term needs) เป็นการเลือกหนังสือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่ผู้ใช้บริการมีความต้องการ และมีการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดจัดซื้อ และตามที่ทำหน้าที่เลือกหนังสือเห็นว่าจำเป็นสำหรับผู้ใช้ คือ การเลือกหนังสือตามรายการที่ผู้ใช้บริการเสนอแนะ เป็นการเลือกโดยมีผู้ร้องขอจึงต้องเลือกหนังสือให้ทันเวลากับที่ผู้ใช้ต้องการ (just in time) ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเป็นที่สนใจในช่วงหรือระยะเวลาหนึ่ง และมีความทันสมัย และการเลือกหนังสือโดยผู้ที่ทำ

หน้าที่เลือกเป็นผู้พิจารณาหนังสือที่คาดว่าจะมีผู้ใช้อย่าง (just in case) ส่วนใหญ่บรรณารักษ์จะเป็นผู้พิจารณาเลือก โดยเลือกหนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม เป็นต้น เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้โดยรวม

1.4 ผู้ทำหน้าที่เลือกหนังสือในห้องสมุด

การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมักมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งที่มีหน้าที่โดยตรงและผู้ที่ปฏิบัติงานจากด้านอื่น แต่เพื่อให้ได้หนังสือที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้ จึงมีผู้รับผิดชอบการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด และการขอความร่วมมือจากหลายฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วม สามารถจำแนกผู้ที่ทำหน้าที่เลือกหนังสือได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (Yang 1990 : 53 ; Johnson 2004 : 110-113)

1) **บรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ** บรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นผู้รับผิดชอบงานการเลือกหนังสือโดยตรง เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาและฝึกอบรมให้เข้าใจถึงประเภท วัตถุประสงค์ของห้องสมุด มีหน้าที่ควบคุมการเลือกหนังสือให้เป็นไปตามนโยบายของคณะที่กำหนดไว้ มีหน้าที่รับผิดชอบการเลือกหนังสือรวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับอาจารย์ภาควิชาต่างๆ และนักวิชาการนักวิจัยในคณะหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือ

2) **ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา (Subject Specialist)** ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา เป็นตำแหน่งหนึ่งของห้องสมุดที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเทคนิค หรืองานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะสาขา โดยอาจรับผิดชอบเพียงงานด้านเดียวหรือหลาย ๆ ด้าน (Hay 1990) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชาเป็นบุคลากรของห้องสมุดที่ได้รับแต่งตั้งให้พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดในสาขาวิชาเฉพาะ สาขาที่รับผิดชอบนี้อาจเป็นสาขาเฉพาะแคบ ๆ หรืออาจเป็นสาขาที่กว้างครอบคลุมหลาย ๆ สาขาที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะโครงสร้างอาจแบ่งตามกลุ่มคณาจารย์ ตามคณะ หรือสาขาวิชา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชาทำหน้าที่ในการพัฒนาและทำให้มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสาขาที่รับผิดชอบ

3) **อาจารย์** อาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและวรรณกรรมในสาขาวิชาและยังรู้ในด้านเนื้อหาและเป็นผู้ทำการสอนให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยความสำคัญดังกล่าว อาจารย์จึงได้รับการร้องขอให้เข้ามาทำหน้าที่เลือกหนังสือ

2. บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

2.1 บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีหน้าที่หลักสำคัญคือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ แก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2531 : 5-13) หน้าที่ในการสอนเป็นการให้ความรู้ทั่วไปและความรู้ทางวิชาชีพ ในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูง อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ เพื่อให้บัณฑิตศึกษานำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาประเทศ นอกจากหน้าที่ในการสอนแล้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยจะต้องมีหน้าที่ทำการวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้า สืบรวจความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ผลจากการวิจัยเป็นแนวทางเสนอแนะ แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิชาการนั้น ๆ และควบคู่ไปกับการทำวิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัยยังจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการควบคู่ไปกับการสอน โดยใช้ผลงานทางวิชาการที่ผลิตเป็นผลงานในการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับต่าง ๆ

สำหรับหน้าที่ให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์นั้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมของนักวิชาการหลากหลายสาขาวิชา ทำให้สังคมหรือสถาบันต่าง ๆ จากภายนอกต้องขอความร่วมมือทางวิชาการจากมหาวิทยาลัย อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงต้องมีบทบาทที่ต้องรับใช้สังคมโดยทำประโยชน์ทางวิชาการ เช่น การจัดอบรมความรู้ทางวิชาชีพ การให้บริการสาธารณสุข การเป็นผู้บรรยาย หรือผู้อภิปรายในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น (ระเบียบ สุภาวีรี 2538 : 29-30) ส่วนหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้น เป็นบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ต้องเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม เพื่อเป็นตัวอย่างแก่คนในสังคม และสืบสานให้คงอยู่ชั่วลูกหลานตลอดไป

2.2 บทบาทในการเลือกหนังสือของอาจารย์

ในการทำหน้าที่ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้งด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องศึกษาค้นคว้า และหาข้อมูลให้มีความรู้ดีเพียงพอในการทำหน้าที่ด้านต่าง ๆ แหล่งค้นคว้าที่สำคัญของอาจารย์มหาวิทยาลัย คือ ห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดคณะที่อาจารย์สังกัด ห้องสมุดคณะจะรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สามารถใช้ในการเตรียมการสอนและแนะนำให้นักศึกษาอ่านประกอบ หนังสือนับเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญที่อาจารย์สามารถใช้ทั้งเพื่อประกอบการสอน และเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน ตำรา หนังสือ งานวิจัย

บทความวิชาการ บทความวิจัย และผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ๆ วิธีที่อาจารย์จะได้หนังสือที่ต้องการ คือการเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ หนังสือที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อตามที่อาจารย์เสนอจึงเป็นหนังสือที่เลือกโดยอาจารย์ (Sandler 1984 : 63)

1.) วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์มหาวิทยาลัย

การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์มหาวิทยาลัย มิได้จำกัดเพียงการเลือกหนังสือเพื่อประกอบการสอนในระดับปริญญาบัณฑิตหรือระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น แต่ยังสามารถเลือกหนังสือเพื่อประกอบการผลิตผลงานวิชาการและการวิจัย และเลือกหนังสืออ่านประกอบทั้งที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดีเพื่อทำให้ห้องสมุดคณะมีหนังสือที่ดีมีคุณค่า หนังสือที่อาจารย์เลือกเข้าห้องสมุดอาจมีเนื้อหาในรายวิชาที่สอน เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอนในคณะ หรืออาจเป็นหนังสือที่ให้ความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ เช่น การประกอบอาชีพ การใช้ชีวิต การเข้าสู่สังคม เป็นต้น (บุญเรือง เนียนหอม, สัมภาษณ์)

2.) ประเภทของหนังสือที่อาจารย์เลือก

หนังสือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่บันทึกความรู้ ความคิด ความเชื่อ เหตุการณ์ เรื่องราวและประสบการณ์ที่เป็นรูปเล่มถาวร หนังสืออาจแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายวิธี วิธีที่นิยมใช้กันแพร่หลาย คือ แบ่งตามเนื้อหา ดังนี้ (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2540, นงนารถ ชัยรัตน์ 2543 : 25-32, สิปาน ททรัพย์ทอง 2546 : 11)

(1) ตำรา (Text book) เป็นหนังสือวิชาการที่เขียนขึ้นตามหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาเป็นวิชาการล้วน ๆ มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีการสังเคราะห์และวิเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

(2) หนังสือวิชาการ เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้อ่านทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร หรือต้องนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้ต้องเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาความรู้ตามหลักวิชาการ สำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้า มุ่งเพิ่มพูนความรู้เป็นหลัก

(3) หนังสือสารคดี เป็นหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริง ให้ความรู้ ความคิดและสาระประโยชน์เพื่อความจรรโลงใจ ขอบเขตเนื้อหาของหนังสือมีความหลากหลายตั้งแต่สารคดีเชิงวิชาการ ไปจนถึงหนังสือสารคดีทั่วไปประเภทเกร็ดความรู้ ประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ

(4) หนังสืออ้างอิง เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีความมุ่งหมายให้ใช้ค้นหาเรื่องราว ข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าที่จะให้อ่านโดยละเอียด

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์

การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมิใช่เป็นภาระหรือหน้าที่โดยตรงของอาจารย์มหาวิทยาลัย แต่การที่อาจารย์เป็นผู้มีความรู้ดีในศาสตร์เฉพาะสาขา รู้จักผู้เขียนในสาขา และมีความต้องการใช้ประโยชน์จากหนังสือ อาจารย์จึงมีส่วนช่วยบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะในการเลือกหนังสือ และมีใช้ว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยทุกคนจะต้องช่วยเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ดังนั้นอาจารย์ที่ช่วยบรรณารักษ์เลือกหนังสือจึงจัดว่าเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของห้องสมุด ดังจะได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมและรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของอาจารย์ดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในทางสังคมวิทยา หมายถึง พฤติกรรมอันประกอบไปด้วยการร่วมการสมยอม ประพฤติตามพฤติกรรมคาดหวังของกลุ่มทางการและไม่ใช้ทางการ ในทฤษฎีทางจิตวิทยานี้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถทำได้โดยการสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ การทำให้สมาชิกของกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเกิดความรู้สึกผูกพันต่อเรื่องนั้น และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตัวเองได้ลงทุน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วม (สัจญา สัจญาวิวัฒน์ 2522) อย่างไรก็ตาม ในทางทฤษฎีของการมีส่วนร่วมนั้น การมีส่วนร่วมของบุคคลต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจว่าจะเลือกที่จะมีส่วนร่วมหรือไม่ ที่สำคัญคือจะต้องไม่มีใครบังคับ อีกทั้งกระบวนการของการมีส่วนร่วมนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และมีความสามารถพึ่งพาตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความตระหนักและรับรู้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของตนเอง (Rousseau n.d. อ้างถึงใน วิโรจน์ หล้าสกุล 2546 : 101)

กรอบพื้นฐานของการมีส่วนร่วม สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ลักษณะ (Cohen and Uphoff 1980: 64-65) คือ

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-making) ครอบคลุมตั้งแต่เริ่มตัดสินใจ การตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติ

- 2) การมีส่วนร่วมในการนำไปปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร และการประสานงานขอความร่วมมือ
- 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) โดยครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมทั้งหมดที่มีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับตัวของการมีส่วนร่วมต่อไป

อาจกล่าวได้ว่า ธรรมชาติของการมีส่วนร่วมมิได้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือเกิดขึ้นตลอดเวลา ผู้มีส่วนร่วมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในหลายขั้นตอน โดยคำนึงถึงความเกี่ยวข้องของความต้องการและความพร้อมของผู้เข้ามามีส่วนร่วม ผู้มีส่วนร่วมจึงจำเป็นต้องทราบระยะเวลาและเนื้อหาในการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมอาจอยู่ในรูปของคณะกรรมการ หรือการมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการเป็นรูปแบบที่สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมให้เพิ่มขึ้น ผู้เข้ามามีส่วนร่วมอาจได้ผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา 2547 : 14-17)

3.2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของอาจารย์

การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์มหาวิทยาลัย มีการปฏิบัติมานานแล้ว แต่อาจารย์จะมีส่วนร่วมมากขึ้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของคณะและมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือจำแนกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

- 1) **การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ** เป็นวิธีที่อาจารย์ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด โดยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ในตำแหน่งของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของคณะ เช่น คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น หรือ อาจได้รับมอบหมายจากภาคหรือสาขาวิชา ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการเลือกหนังสือของสาขาวิชา ดังนี้ (Yang 1990 : 5 ; Walden 1990 : 41)

(1) คณะกรรมการวิชาการของคณะ นอกจากความรับผิดชอบด้านวิชาการของคณะแล้ว อาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการวิชาการของคณะอาจได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะด้วย เนื่องจากคณะกรรมการวิชาการมีอาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากภาควิชาและสาขาวิชาต่างๆ ประกอบกับการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดเป็นการทำงานที่

สนับสนุนงานทางวิชาการ ดังนั้นคณะอาจกำหนดหรือมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดด้วย

(2) คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดโดยเฉพาะ อาจารย์ส่วนใหญ่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการชุดนี้เป็นตัวแทนจากภาควิชา และสาขาวิชาในคณะ นอกจากการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแล้ว คณะกรรมการชุดนี้ยังมีหน้าที่คัดหนังสือออก และงานอื่น ๆ ในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดคณะอีกด้วย

(3) อาจารย์ได้รับมอบหมายจากภาควิชา หรือสาขาวิชาให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือที่ตรงกับความต้องการด้านการสอนและการวิจัยของอาจารย์ภาควิชา

2) **การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ** เป็นการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเมื่ออาจารย์สนใจและสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมเมื่ออาจารย์ได้รับการติดต่อขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะให้เสนอรายชื่อหนังสือในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน เพื่อจะจัดซื้อเข้าห้องสมุด หรือบรรณารักษ์ขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายการ อาจารย์ก็มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกหนังสือได้และสามารถให้คำตอบได้ดี นอกจากนี้การที่อาจารย์แจ้งรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาหรือจัดซื้อ ซึ่งอาจทำเป็นครั้งคราวหรือทำอย่างสม่ำเสมอ ก็นับว่าอาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดอย่างไม่เป็นทางการ เช่นเดียวกัน (กุลินี วัชรโบล, สัมภาษณ์ ; อนงค์ คุปตะกุล, สัมภาษณ์ ; ชลธิสา อุณรุท, สัมภาษณ์)

4. การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์

ในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของอาจารย์ไม่ว่าจะเป็นแบบทางการหรือไม่ทางการก็ตาม อาจารย์มีภาระที่ต้องติดต่อบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะเป็นระยะ นับตั้งแต่เริ่มเลือกหนังสือซึ่งอาจารย์ต้องแสวงหารายชื่อหนังสือเพื่อเลือก การส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์จัดซื้อ การติดตามผลการจัดซื้อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้ว โดยมีภาระดังนี้

4.1 **การแสวงหารายชื่อหนังสือเพื่อคัดเลือกและเสนอแนะห้องสมุด**
 อาจารย์ต้องใช้แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีรายการหนังสือเพื่อการเลือก และเลือกใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมในการตัดสินใจเลือกหนังสือ สำหรับแหล่งข้อมูลช่วยเลือกหนังสือ หมายถึง เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บุคคล รวมทั้งร้านจำหน่ายที่ให้รายละเอียดแนะนำเกี่ยวกับหนังสือ

ทำให้ผู้เลือกหนังสือสามารถใช้เป็นคู่มือในการพิจารณาคัดเลือกได้ แหล่งข้อมูลช่วยในการเลือกหนังสือมีหลายลักษณะ ดังนี้ (ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546 : 166-167)

- 1) หนังสือ ได้แก่ บรรณานุกรมประเภทต่าง ๆ เช่น บรรณานุกรมแห่งชาติ บรรณานุกรมเพื่อการค้า บรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา บรรณานุกรมคัดเฉพาะสิ่งพิมพ์บางประเภท เป็นต้น
- 2) รายการแนะนำหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์/ร้านจำหน่าย แผ่นปลิว ใบประกาศ โฆษณาหนังสือของตัวแทนจำหน่าย ทำให้รับทราบหนังสือใหม่ที่เพิ่งผลิตออกมาจำหน่าย
- 3) บทแนะนำ บทวิจารณ์หนังสือใหม่ในหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารต่าง ๆ รวมทั้งการแนะนำหนังสือใหม่ผ่านทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อคิดเห็นของผู้เขียน ผู้วิจารณ์
- 4) รายการอ้างอิงในงานเขียน ใช้พิจารณารายละเอียดทางบรรณานุกรมของงานเขียน
- 5) แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์ของสมาคมวิชาการและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ ตัวแทนจำหน่าย มีรายละเอียดทางบรรณานุกรมบางส่วนและบางบทของหนังสือ ภาพปก ช่วยการตัดสินใจเลือกได้
- 6) แหล่งจำหน่าย แหล่งจัดนิทรรศการ งานสัปดาห์หนังสือ เป็นแหล่งที่ทำให้ผู้เลือกเข้าถึงหนังสือแต่ละรายการได้อย่างใกล้ชิดและมีโอกาสเปิดตัวเล่มได้
- 7) ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งจะให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของหนังสือด้วย

เกณฑ์ที่อาจารย์สามารถใช้ในการตัดสินใจเลือกหนังสือแต่ละรายการเพื่อให้การคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ และสนองความต้องการของผู้ใช้อย่างเต็มที่นั้น อาจารย์ต้องอาศัยข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ในการเลือกหนังสือ โดยทั่วไปจะมีเกณฑ์ในการพิจารณาที่สำคัญ คือ พิจารณาจากบุคคลที่รับผิดชอบการผลิตหนังสือไม่ว่าจะเป็นผู้แต่ง บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ผู้แปล พิจารณานักพิมพ์ รวมทั้งสมาคม องค์กร หน่วยงานเอกชน ที่มีการจัดพิมพ์หนังสือเพื่อเผยแพร่ พิจารณาเนื้อหาของหนังสือว่าควรมีสาระ ข้อเท็จจริง มีความถูกต้อง ทันสมัย มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พิจารณาคุณสมบัติประโยชน์ต่อผู้อ่าน รวมทั้งควรตรวจสอบราคาที่เหมาะสมของหนังสือเสียก่อนการตัดสินใจเลือกหนังสือรายการนั้น

พิจารณาปีที่พิมพ์ และภาษาของหนังสือ (ชุตินา สัจจามันท์ 2546, 292-311 ; ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์ 2540)

4.2 การติดต่อและส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้ห้องสมุด เป็นวิธีการติดต่อระหว่างอาจารย์และห้องสมุดเพื่อเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดดำเนินการจัดหา โดยปกติการเสนอแนะรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุด มีหลายวิธีดังนี้ (Bosch and Sugnet 1991 : 93-91 ; ชลธิสา อุณรุท, สัมภาษณ์)

1) การทำบันทึกอย่างเป็นทางการ วิธีนี้ทำให้เกิดความชัดเจน สามารถตรวจสอบรายละเอียดได้ครบถ้วนตรงกันทั้งสองฝ่าย อาจกำหนดเป็นแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์และบุคลากรภายในคณะในการเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหา โดยแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสืออาจารย์อาจจัดส่งทางโทรสารได้

2) การใช้โทรศัพท์ เป็นวิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ โดยห้องสมุดคณะมีการกำหนดเงื่อนไขกับอาจารย์เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน เนื่องจากการใช้โทรศัพท์อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการสื่อสาร และทั้งสองฝ่ายอาจจะได้รายละเอียดที่ไม่ครบถ้วนทำให้เกิดปัญหาในการจัดหาหนังสือได้

3) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์สามารถเสนอรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ของห้องสมุดที่มีการจัดทำช่องทางการติดต่อระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ไว้

4) การเสนอแนะผ่านบุคคล เป็นการสื่อสารภายในภาควิชาหรือสาขาที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการงานเลือกหนังสือหรือตัวแทนภาควิชาในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ เช่น หัวหน้าภาควิชา ผู้ทำหน้าที่ประสานงานการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด เป็นต้น

5) การเสนอรายชื่อด้วยตนเอง วิธีนี้อาจเป็นกรณีบรรณารักษ์ขอความร่วมมือจากอาจารย์ช่วยพิจารณาและให้คำแนะนำในการเลือกหนังสือในบางรายการ เมื่ออาจารย์ได้พิจารณาและเลือกหนังสือแล้ว สามารถแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบด้วยตนเอง ในกรณีที่อาจารย์ต้องการหนังสือบางรายการ และมีความสนิทสนมกับบรรณารักษ์ อาจารย์สามารถเสนอรายชื่อหนังสือได้

4.3 การติดตามผลการจัดซื้อหนังสือ เมื่ออาจารย์คัดเลือกหนังสือและเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดดำเนินการจัดหาแล้ว ห้องสมุดจะนำรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เสนอไปตรวจสอบกับรายการหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุด หากตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีรายการหนังสือดังกล่าวในห้องสมุด บรรณารักษ์จะดำเนินการจัดซื้อ และแจ้งผลการจัดหาหนังสือให้กับอาจารย์ที่เสนอรายชื่อหนังสือทราบ โดยห้องสมุดจะทำบันทึกอย่างเป็นทางการผ่านภาควิชา หรือการแจ้งให้อาจารย์ทราบโดยตรง ในกรณีที่ห้องสมุดมีรายการหนังสือที่อาจารย์เสนอแล้ว ห้องสมุดจะแจ้งให้อาจารย์ทราบเช่นเดียวกัน

5. การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

การที่ห้องสมุดคณะแต่ละแห่งมีนโยบายการบริหารงานแตกต่างกัน การเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของอาจารย์ในแต่ละคณะวิชาจึงแตกต่างกัน ห้องสมุดควรมีวิธีการส่งเสริมความร่วมมือหรือการเข้ามามีส่วนร่วมของอาจารย์ให้เพิ่มมากขึ้น วิธีการส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมีหลายวิธี ทั้งการประสานงานในการเลือก การอำนวยความสะดวกในทุกด้านที่อาจารย์ต้องการ วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมมีดังนี้ (ชุตินา สัจจพันธ์ 2546 ; ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546, 164-168. ; Neville, Williams and Hunt 1997 : 15-20)

5.1. การอำนวยความสะดวกในการเลือก ห้องสมุดสามารถให้ความสะดวกกับอาจารย์ในการเข้าร่วมในการเลือกหนังสือได้ เนื่องจากบรรณารักษ์เป็นผู้มีความรู้ในด้านการจัดหาหนังสือ สำหรับแนวทางในการอำนวยความสะดวกในการเลือกหนังสือมีดังนี้

1) การทำรายการทางบรรณานุกรมเฉพาะวิชา เป็นการรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาเลือกหนังสือของอาจารย์ตามสาขาวิชาเฉพาะ หรือตามนโยบายการเลือกหนังสือของห้องสมุด รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลอื่นประกอบ

2) การรวบรวมคู่มือแนะแหล่งสารสนเทศ (guide to information sources) หรือ คู่มือแนะวรรณกรรม (guide to literature) ซึ่งมีความสำคัญต่อการเลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชาหรือเฉพาะประเภท มีลักษณะอ้างอิงเนื้อหาวิชาและอธิบายลักษณะและหน้าที่ของวรรณกรรมที่เป็นวรรณกรรมหลักแต่ละชื่อหรือแหล่งสารสนเทศ

3) การรวบรวมแหล่งเผยแพร่บทวิจารณ์หนังสือ หรือรวบรวมบทวิจารณ์หนังสือ เพื่อพิจารณาคุณค่าหนังสือในแต่ละรายการ นอกจากนี้ยังมีข่าวประชาสัมพันธ์หนังสือใหม่ที่ให้รายละเอียดสั้น ๆ เกี่ยวกับหนังสือ เพื่อให้ผู้เลือกได้ทราบว่ามีการผลิตหนังสือใหม่

รายการดังกล่าวข้างต้น สามารถรวบรวมได้จากทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารและแค็ตตาล็อกหนังสือ (Catalogue) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งสื่อบุคคล ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์หนังสือโดยใช้บุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พนักงานขายหรือตัวแทนจำหน่าย ซึ่งมีข้อดี คือการได้ซักถามรายละเอียดอย่างเพียงพอ แต่ข้อจำกัดคือการใช้เวลาของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังสามารถรวบรวมได้จากสื่อโฆษณาและเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้ เมื่อห้องสมุดได้รวบรวมบทวิจารณ์หรือแนะนำแหล่งเผยแพร่บทวิจารณ์ให้แก่อาจารย์ นอกจากนี้จะอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์แล้ว ยังทำให้หนังสือที่ได้รับการเลือกมาเป็นหนังสือที่มีคุณค่ายิ่ง

5.2 การประสานงานให้อาจารย์เข้าร่วมในการเลือกหนังสือ เป็นการหาวิธีการติดต่อเพื่อให้อาจารย์ได้เข้าร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือมากขึ้น โดยมีวิธีการดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ได้ทราบถึงบทบาทการเข้าร่วมในการเลือกหนังสือ โดยผ่านแผ่นปลิว การจัดนิทรรศการ การติดต่อรายบุคคล

2) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีวิธีการติดต่อประสานงานกับอาจารย์หลายวิธี เช่น ประชาสัมพันธ์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ การประชาสัมพันธ์ผ่านหน้าเว็บเพจ (web page) ในเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการ รวมทั้งอาจารย์สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือได้

3) การติดต่อประสานงานกับอาจารย์เป็นรายบุคคลทางโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือให้อาจารย์เสนอรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการ หรือเชิญอาจารย์ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่ายหรือตัวแทนจำหน่าย

การประสานงานให้อาจารย์เข้าร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากอาจารย์ในแต่ละคณะมีหลากหลายสาขาวิชา ซึ่งมีความแตกต่างกัน การประสานงานควรจะครอบคลุมและยุติธรรม บรรณารักษ์ไม่ควรประสานงานกับอาจารย์บางกลุ่มหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเฉพาะ หรือใช้ความนับถือส่วนตัว

เป็นเกณฑ์ในการขอความร่วมมือกับอาจารย์และคณาจารย์ถึงธรรมชาติของอาจารย์แต่ละสาขาวิชาด้วย

5.3. การแต่งตั้งผู้ประสานงานการเลือกหนังสือ (Liaisons) เป็นวิธีการที่มีการใช้มากในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ผู้ประสานงานการเลือกหนังสือมีทั้งที่เป็นอาจารย์ (faculty liaisons) และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา (subject specialist) หรือนักบรรณานุกรมเฉพาะวิชา (subject bibliographer) ซึ่งมีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ ตัดสินใจเลือกและจัดหาหนังสือสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและมีปริมาณที่เหมาะสมและครอบคลุมทุกสาขาวิชา ทำให้ขอบเขตงานมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในห้องสมุดที่บุคลากรห้องสมุดไม่เพียงพอกับงาน อาจารย์จะได้รับการร้องขอให้เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งส่งผลดีต่อห้องสมุดเป็นอย่างยิ่ง (Suresh 1995 : 7-13)

6 การเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และสอบถามข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 16 แห่ง เกี่ยวกับการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ปรากฏว่า การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะมีทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ห้องสมุดคณะทุกแห่ง (16 แห่ง) เปิดโอกาสให้อาจารย์เสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ แต่มีห้องสมุดคณะ 13 แห่งที่มีคณะกรรมการ ซึ่งเป็นตัวแทนอาจารย์ของภาควิชา ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเลือก และการจัดหาหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบอื่น โดยมีบรรณารักษ์รับผิดชอบการจัดซื้อ ห้องสมุดคณะที่เหลืออีก 3 แห่ง ไม่มีคณะกรรมการห้องสมุด แต่บรรณารักษ์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการจัดซื้อหนังสือโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ สอบถามความต้องการของอาจารย์ คือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

สำหรับห้องสมุดคณะ 13 แห่งที่มีการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการนั้น ปรากฏว่ามี 9 แห่งที่มีชื่อเรียกกรรมการว่า คณะกรรมการห้องสมุด หรือ คณะกรรมการบริหารห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ เพื่อดูแลและกำกับด้านนโยบายของห้องสมุด โดยมีบางคณะ คณะกรรมการห้องสมุดต้องรับผิดชอบด้านงานการเลือกหนังสือด้วย ยกเว้นคณะรัฐศาสตร์ที่คณะกรรมการห้องสมุด รับผิดชอบเรื่องการเลือกวารสารและตำรา ได้แก่

1. คณะครุศาสตร์ (คณะกรรมการบริหารศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา)
2. คณะนิติศาสตร์ (คณะกรรมการห้องสมุด)
3. คณะนิเทศศาสตร์ (คณะกรรมการบริหารห้องสมุด)
4. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (คณะกรรมการห้องสมุด)
5. คณะรัฐศาสตร์ (คณะกรรมการห้องสมุดรूपุส ดี สมิต)
6. คณะสัตวแพทยศาสตร์ (คณะกรรมการห้องสมุดและศูนย์เอกสารการสัตว)
7. คณะเภสัชศาสตร์ (คณะกรรมการห้องสมุด)
8. คณะทันตแพทยศาสตร์ (คณะกรรมการห้องสมุด)
9. คณะวิทยาศาสตร์ (คณะกรรมการประสานงานห้องสมุด)

ห้องสมุดคณะ 3 แห่ง มีคณะกรรมการวิชาการของคณะทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล กำกับห้องสมุดคณะด้วย โดยทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเลือกและการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด คณะ คือ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ห้องสมุดคณะอีก 1 แห่ง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยเฉพาะเพื่อทำหน้าที่เลือก หนังสือและประสานงานระหว่างห้องสมุดคณะและภาควิชา คือ คณะอักษรศาสตร์ เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ ดังตาราง (ก)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง (ก) การเลือกหนังสือในห้องสมุดคณะของอาจารย์

รายนามห้องสมุด	คณะกรรมการ			รวม	อาจารย์รายบุคคล เลือกหนังสือ อย่างอิสระ
	กรรมการ ห้องสมุด	กรรมการ วิชาการ	กรรมการพัฒนา ทรัพยากรสารนิเทศ		
ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์	X	-	-	1	X
ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์	X	-	-	1	X
ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์	X	-	-	1	X
ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี	X	-	-	1	X
ห้องสมุดรพุด ดี สมิน คณะรัฐศาสตร์	X	-	-	1	X
ศูนย์บรรณสารสนเทศ คณะเศรษฐศาสตร์	-	-	-	-	X
ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์	-	-	-	-	X
ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์	-	-	X	1	X
ห้องสมุดคณะทันต แพทยศาสตร์	X	-	-	1	X
ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์	-	X	-	1	X
ห้องสมุดและศูนย์เอกสาร สารคดี	X	-	-	1	X
คณะสัตวแพทยศาสตร์	-	X	-	1	X
ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	X	-	-	1	X
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์	-	-	-	-	X
ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์	-	X	-	1	X
ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์					
ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์					
รวม	9	3	1	13	16

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้มีผู้ทำการศึกษาในด้านการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ด้านความต้องการและการใช้สารนิเทศ บทบาทของอาจารย์ต่อการเลือกหนังสือ เท่าที่รวบรวมได้มี 5 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยในประเทศ 3 เรื่อง ต่างประเทศมี 2 เรื่องดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

เสนห์ เข็มหนู (2528) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุดและบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือสำหรับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์ที่สังกัดในคณะวิชาที่ต่างกัน เห็นความสำคัญของบทบาทของห้องสมุดและบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลางไม่แตกต่างกัน โดยมีอาจารย์ที่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อ ร้อยละ 81.60 และมีอาจารย์ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อ ร้อยละ 18.40 สาเหตุที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือ เพราะไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักหอสมุดกลาง อาจารย์ที่เคยเสนอรายชื่อหนังสือใช้การพิจารณาหนังสือจากตัวเล่มจริงจากร้านจำหน่ายหนังสือมากที่สุด และปัญหาที่อาจารย์ประสบมากที่สุด คือ ไม่มีโอกาสได้เห็นตัวเล่มหนังสือ ขาดคู่มือในการเลือก และไม่ได้รับการติดต่อหรือได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือจากสำนักหอสมุดกลาง อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการให้สำนักหอสมุดกลางส่งแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือไปให้ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

วัลลีย์ เพียรสถาพร (2534) ได้ทำการศึกษาความต้องการในการใช้หนังสือของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาการใช้บริการเสนอแนะหนังสือจากสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง และศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้บริการเสนอแนะหนังสือจากสำนักหอสมุดกลาง เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดให้บริการเสนอแนะหนังสือของงานคัดเลือกหนังสือและสิ่งพิมพ์ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่มองว่ามีการจัดบริการเสนอแนะหนังสือใหม่ และเคยใช้บริการเสนอแนะหนังสือ โดยใช้รูปแบบการเสนอแนะหนังสือในลักษณะการคัดเลือกและเสนอแนะด้วยตนเอง และต้องการให้จัดส่งรายการหนังสือภาษาต่างประเทศไปยังภาควิชาต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนอาจารย์ส่วนน้อยที่ไม่เคยใช้บริการ

เสนอแนะหนังสือ เพราะไม่ทราบรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ทำการสอน และไม่มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ทำการสอน อาจารย์มีความต้องการให้ห้องสมุดจัดส่ง catalog หนังสือภาษาต่างประเทศ และภาษาไทยจัดส่งไปยังภาควิชา ในระดับมาก

อมรรัตน์ อนุวัช (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยศึกษาความต้องการในการใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศ แยกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรสารนิเทศ ด้านบริการ ด้านงบประมาณ ด้านแบบฟอร์ม ด้านบุคลากร และด้านอาคารสถานที่ และเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เคยใช้และไม่ใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศ ตลอดจนศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้อาจารย์ไม่มาใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศ ในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงคณะต่าง ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในกระบวนวิชาต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เคยใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศ และมีความต้องการด้านทรัพยากรสารนิเทศ และด้านบริการในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ไม่เคยใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศ ระบุเหตุผลว่าไม่เคยได้รับแบบฟอร์มบัตรเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดในระดับมาก และมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

งานวิจัยในต่างประเทศ

Walden (1990) ได้ทำการศึกษาคำมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดขนาดใหญ่กรณีศึกษาคณะวิชาภาษาเยอรมัน มหาวิทยาลัย Minnesota โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จในการวางแผนการจัดการเกี่ยวกับการเลือกและจัดซื้อหนังสือโดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์โดยมีห้องสมุดเป็นผู้ควบคุมงบประมาณและการจัดซื้อ วิธีดำเนินการวิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเพราะมีเหตุผล คือ เพื่องานวิจัยของตนเอง และเพื่อสนับสนุนรายวิชาที่อาจารย์สอนเท่านั้น รูปแบบการเลือกหนังสือ จะดำเนินการโดยนำรายการหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเข้าประชุมเพื่อให้คณะกรรมการเลือกหนังสือประจำห้องสมุดคณะ และนักบรรณานุกรมเฉพาะวิชา (subject bibliographer) ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมวิทยา พิจารณาหนังสือแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมและอยู่ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ในด้านแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเลือกหนังสือส่วนใหญ่อาจารย์จะใช้รายการทางบรรณานุกรม

ผลการวิจัยยังพบว่ามี การเลือกหนังสือที่มีรายการซ้ำซ้อนกันระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ ทำให้มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคือต้องให้นักบรรณานุกรมเฉพาะวิชาเป็นผู้พิจารณาเลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมจะจัดหาเข้าห้องสมุดในขั้นตอนสุดท้าย โดยให้อาจารย์ในคณะวิชาภาษาเยอรมันระบุขอบเขตของหนังสือที่ต้องการเลือกเข้าห้องสมุดอย่างชัดเจน โดยประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็น และร่วมกันแก้ปัญหา รูปแบบการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้ทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ถึงแม้ว่าความรับผิดชอบส่วนใหญ่จะอยู่ที่บรรณารักษ์แต่ผู้เดียว แต่การแสดงผลร่วมกันช่วยทำให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวทั้งสองฝ่ายคืออาจารย์และบรรณารักษ์สามารถทำงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ บรรณารักษ์รับผิดชอบงานจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมในขณะที่อาจารย์สามารถวางใจในความรับผิดชอบของบรรณารักษ์ได้และสามารถทุ่มเทเวลาในการเลือกหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดได้

Chu (1997) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยใช้การสัมภาษณ์บรรณารักษ์ 12 คน และอาจารย์ จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่าย และหาแนวทางที่จะทำให้เกิดความร่วมมือ โดยสอบถามในเรื่องการเข้าใจในบทบาทของตนเองต่อการเลือกหนังสือ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานวัตถุประสงค์ในการเลือก ผลของการวิจัยพบว่า อาจารย์และบรรณารักษ์มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน อาจารย์ต้องการให้บรรณารักษ์จัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ ในขณะที่บรรณารักษ์ต้องจัดหาหนังสือตามงบประมาณที่ได้รับ อาจารย์แต่ละสาขาวิชาที่มีมุมมองต่อความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดแตกต่างกัน โดยอาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเพื่อการสอนของตนเอง ในขณะที่บรรณารักษ์มีความตั้งใจในการสนับสนุนหลักสูตรการศึกษา เมื่ออาจารย์ไม่พบหนังสือหรืองานวิจัยที่ต้องการในห้องสมุดจะเกิดความรู้สึกในทางลบเกิดขึ้น นอกจากนี้จากผลของการศึกษายังได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนี้ การสื่อสารที่ไม่ตรงกันระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ การขาดการสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่อาจารย์ รวมทั้งเรื่องงบประมาณ ผลการวิจัยยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และห้องสมุดจะอยู่ในระบบตัวแทนห้องสมุด (System of library representative) เป็นการทำงานร่วมกันแต่เป็นไปในแบบสองทาง (two-way-street) โดยทั้งสองฝ่ายต่างมีหลักการทำงานของตัวเอง และจะต้องมั่นใจในสิ่งที่จะปฏิบัติก่อนที่จะลงมือทำ

ผลการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบบทบาทของอาจารย์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. สาเหตุที่อาจารย์มหาวิทยาลัยไม่เคยมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

ผลการวิจัยของ เสน่ห์ เข็มหนู (2528) ได้พบว่า สาเหตุที่อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนหนึ่งไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อ เพราะไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมรัตน์ อนุวัช (2543) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ไม่เคยใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง เนื่องจากไม่เคยได้รับแบบฟอร์มบัตรเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศจากสำนักหอสมุดกลางในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยของ วลัยเกียรติ เพียรสถาพร (2534) ได้พบสาเหตุที่อาจารย์ส่วนน้อยของมหาวิทยาลัยที่ไม่เคยใช้บริการเสนอแนะหนังสือ เพราะไม่ทราบรายชื่อหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน และไม่มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ทำการสอน

2. วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือของอาจารย์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยของ Walden (1990) และ Chu (1997) สอดคล้องกัน เนื่องจากพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพื่อเลือกหนังสือสนับสนุนรายวิชาที่อาจารย์สอน และผลการวิจัยของ Walden (1990) ยังพบว่าอาจารย์เลือกหนังสือเพื่อการผลิตงานวิจัยของตนเองด้วย

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

จากผลการวิจัยในด้านรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเพื่อให้ห้องสมุดคณะดำเนินการจัดซื้อนั้น วลัยเกียรติ เพียรสถาพร (2534) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่เคยใช้บริการเสนอแนะหนังสือ โดยใช้รูปแบบการเสนอแนะหนังสือในลักษณะการคัดเลือกและเสนอแนะด้วยตนเอง

4. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการคัดเลือกหนังสือ

จากผลการวิจัยในด้านแหล่งข้อมูลที่อาจารย์ใช้เพื่อเลือกหนังสือนั้น Walden (1990) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สังกัดภาควิชาภาษาเยอรมัน ของมหาวิทยาลัย Minnesota สหรัฐอเมริกา ใช้รายการบรรณานุกรมของหนังสือเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อตรวจสอบรายการหนังสือที่ต้องการเลือกเข้าห้องสมุด ส่วนเสน่ห์ เข็มหนู (2528) พบว่า อาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรที่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อ ใช้การพิจารณาหนังสือจากตัวเล่มจริงจากร้านจำหน่ายหนังสือมากที่สุด

5. ปัญหาในการเลือกหนังสือ

ผลการวิจัยของ Chu (1997) ได้พบปัญหาที่เกิดจากการเลือกหนังสือของอาจารย์ คือ อาจารย์และบรรณารักษ์มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดยอาจารย์ต้องการให้บรรณารักษ์จัดซื้อหนังสือที่อาจารย์เสนอ ในขณะที่บรรณารักษ์ต้องซื้อหนังสือตามงบประมาณที่ได้รับ และขาดการสื่อสารที่ตรงกัน นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังขาดการสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่อาจารย์ เช่น ข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น

6. ความต้องการในการประสานงานจากห้องสมุด

ผลการวิจัยของเสน่ห์ เข็มหนู (2528) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่ต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ภาคการศึกษาแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมรัตน์ อนุวัช (2543) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่เคยใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศ มีความต้องการในระดับมาก ให้สำนักหอสมุดกลางจัดส่งแบบฟอร์มบัตรเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศไปให้ และ วัลลีย์ เพียรสถาพร (2534) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความต้องการในระดับมาก ให้สำนักหอสมุดกลางจัดส่งแค็ตตาล็อก รายการหนังสือภาษาต่างประเทศและหนังสือภาษาไทยไปให้ภาควิชา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ รูปแบบและปัญหาในการมีส่วนร่วม รวมไปถึงแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในบทนี้กล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สังกัด 16 คณะ โดยเป็นคณะที่มีห้องสมุดคณะ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,679 คน ซึ่งเป็นข้อมูลจากสายงานทะเบียนและบริการ สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือนกันยายน 2545 อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง 16 คณะ สามารถจำแนกเป็น 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มี 6 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มี 2 คณะ คือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มี 5 คณะ คือ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มี 3 คณะ คือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (หลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 2004)

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้คิดเป็นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 268 คน การสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการนั้น ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากประชากรทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ซึ่งได้จำแนกเป็นคณะต่าง ๆ ทั้งได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละคณะว่าต้อง

ไม่ต่ำกว่า 10 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 297 คน โดยเพิ่มจากที่กำหนด 29 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มสาขาวิชาและคณะที่อาจารย์สังกัด

สาขาวิชา /คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
สาขาสังคมศาสตร์	759	92	30.98
คณะครุศาสตร์	390	39	13.13
คณะนิติศาสตร์	39	10	3.37
คณะนิเทศศาสตร์	60	10	3.37
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	130	13	4.38
คณะรัฐศาสตร์	69	10	3.37
คณะเศรษฐศาสตร์	71	10	3.37
สาขามนุษยศาสตร์	228	28	9.43
คณะศิลปกรรมศาสตร์	46	10	3.37
คณะอักษรศาสตร์	182	18	6.06
สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	882	96	32.32
คณะทันตแพทยศาสตร์	179	18	6.06
คณะพยาบาลศาสตร์	28	10	3.37
คณะสัตวแพทยศาสตร์	149	15	5.05
คณะเภสัชศาสตร์	138	14	4.71
คณะแพทยศาสตร์	388	39	13.13
สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและ เทคโนโลยี	810	81	27.27
คณะวิทยาศาสตร์	402	40	13.46
คณะวิศวกรรมศาสตร์	306	31	10.44
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	102	10	3.37
รวม	2,679	297	100.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การสร้างแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ ลักษณะของคำถามประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิดเลือกได้หลายคำตอบ คำถามแบบปลายเปิด และคำถามชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ โดยข้อ 1 เป็นคำถามแบบปลายเปิด อีก 5 ข้อ เป็นคำถามแบบปลายปิด ดังนี้

1. คณะที่สังกัด
2. ตำแหน่งทางวิชาการ
3. ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน
4. ระดับที่สอน
5. ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ
6. เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบ **เคย** เสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดซื้อเข้าห้องสมุดคณะในข้อ 5 ของตอนที่ 1 เท่านั้น ประกอบด้วยคำถาม 12 ข้อ ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
2. ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
3. ประเภทของหนังสือที่เลือก
4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก
5. ภาษาของหนังสือที่เลือก
6. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ มีคำถามย่อย 2 ประเด็น
 - 1.1 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ
 - 1.2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ
7. วิธีการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

8. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
9. แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
10. วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก
11. การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ จากห้องสมุด
12. ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

12.1 ปัญหาการเลือกหนังสือ

12.2 ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก

หนังสือ

12.3 ปัญหาอื่น ๆ

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นคำถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ประกอบด้วยคำถามย่อย 6 ประเด็น ได้แก่

1. ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
2. รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
3. วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
4. วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์
5. ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ
6. วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในส่วนของแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้ง 6 ประเด็น ได้กำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายความว่า มีความต้องการมากที่สุด
4	หมายความว่า มีความต้องการมาก
3	หมายความว่า มีความต้องการปานกลาง
2	หมายความว่า มีความต้องการน้อย
1	หมายความว่า มีความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ เป็นคำถามแบบปลายเปิด ประกอบด้วยคำถามย่อย 5 ประเด็น และประเด็นอื่น ๆ (ถ้ามี) ได้แก่

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
2. วิธีการเลือกหนังสือ
3. การขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการคัดเลือกหนังสือ
4. การประสานงานกับอาจารย์ในการเลือกหนังสือ
5. การจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะ
6. อื่น ๆ (ถ้ามี)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบแบบสอบถาม เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแล้ว ได้นำแบบสอบถามที่สร้างไปทดสอบกับอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ อาจารย์สังกัดสถาบันภาษา (7 คน) อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป และภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ (7 คน) อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน และภาควิชาศิลปดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ (6 คน) จำนวนทั้งสิ้น 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม หลังจากทดสอบแบบสอบถามแล้วได้พบข้อบกพร่องของแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขดังนี้

ตอนที่ 1 ปรับการพิมพ์แบบสอบถามตอนที่ 1 ใหม่ เพื่อให้คำถามทุกข้อสามารถอยู่ในหน้าเดียวกัน

ตอนที่ 2 พบข้อบกพร่องที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขดังนี้

1. คำถามข้อที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับประเภทของหนังสือที่เลือก ได้เพิ่มคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กำกับตัวเลือกในข้อที่ 1 เป็น ตำรา [Textbook] เพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจน และผู้ตอบสามารถเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. คำถามข้อที่ 6 เกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ซึ่งมี 2 ประเด็นย่อยให้เลือก คือ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ และการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการนั้น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจชัดเจนว่าเป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงได้แก้ไขโดย

- 2.1 เพิ่มคำนิยามศัพท์ของทั้ง 2 คำ ในหน้าคำชี้แจง
- 2.2 เพิ่มประโยคเพื่อขยายความและรับกับตัวเลือกที่กำหนดขึ้น ดังนี้

เพิ่มประโยค “โดยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุด คณะในตำแหน่งต่อไปนี้” ต่อท้าย การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ และเพิ่ม ประโยค “โดยอาจารย์มีความสนใจและสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อ” ต่อท้ายการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ

3. คำถามข้อที่ 11 ได้เปลี่ยนข้อความในคำถามจาก “การแจ้งผลการ จัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหาไว้ให้บริการ” เป็น “การรับทราบผลการจัดหา หนังสือที่อาจารย์เสนอโดยห้องสมุดได้...” เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้เพิ่มประเด็นย่อยอีกหนึ่งประเด็นในคำถามข้อที่ 3 เกี่ยวกับวิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด จากเดิมมี 5 ประเด็น เป็น 6 ประเด็นย่อย ประเด็นที่เพิ่ม คือ “อาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือก หนังสือ”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่แก้ไขและได้รับการตรวจทาน พร้อมด้วยสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ออกโดยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ไปแจกอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน โดยมี ทั้งที่แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการภาควิชาหรือ ธุรการประจำคณะต่าง ๆ ให้ช่วยแจก การรับแบบสอบถามกลับคืนได้กำหนดไว้ 2 วิธี คือ การส่ง แบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์มหาวิทยาลัยตามที่อยู่ที่แนบไว้ด้านหลังแบบสอบถาม และผู้วิจัย ไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองที่คณะ / ภาควิชา ที่มีอาจารย์เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การส่งแบบสอบถามครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 กำหนดรับคืนในวันที่ 26 กรกฎาคม 2547 เมื่อครบกำหนดส่งกลับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 44.44 หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทวงแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ครั้ง ได้รับ แบบสอบถามกลับคืนรวม จำนวน 93 ฉบับ รวมผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสังกัด 16 คณะ จำนวน 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.75 ของแบบสอบถาม ที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนมีดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง มีรายละเอียดการนำเสนอข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา และคณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน ระดับที่สอน ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ และเหตุผลที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วยคำถามจำนวน 12 ข้อ ในเรื่อง

1. วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
 2. ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
 3. ประเภทของหนังสือที่เลือก
 4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก
 5. ราคาของหนังสือที่เลือก
 6. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
 7. วิธีการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด
 8. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
 9. แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
 10. วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก
 11. การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ จากห้องสมุด
 12. ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
2. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นข้อมูลที่เป็นการประมาณค่า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สำหรับค่าเฉลี่ยที่นำมาใช้ในการกำหนดความหมายของแต่ละข้อมีดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความต้องการมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ผู้วิจัยได้รวบรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบของความเรียงและเสนอความถี่ของแต่ละคำตอบไว้

เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหาค่าทางสถิติ และสรุปความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตาราง และการบรรยายดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา “การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2-7)

- 1.1 กลุ่มสาขาวิชาและคณะที่สังกัด
- 1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ
- 1.3 ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน
- 1.4 ระดับที่สอน
- 1.5 ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ
- 1.6 เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ตารางที่ 8-19)

- 2.1 วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- 2.2 ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- 2.3 ประเภทของหนังสือที่เลือก
- 2.4 เนื้อหาของหนังสือที่เลือก
- 2.5 ภาษาของหนังสือที่เลือก
- 2.6 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
- 2.7 วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

- 2.8 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา และเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
- 2.9 แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
- 2.10 วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก
- 2.11 การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์ เสนอจากห้องสมุด
- 2.12 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ตารางที่ 20-25)

- 3.1 ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- 3.2 รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- 3.3 วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- 3.4 วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์
- 3.5 ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ
- 3.6 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม ได้นำเสนอข้อมูลจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา/คณะ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน ระดับที่สอน ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อนักเรียนเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ และเหตุผลที่ไม่เคยเสนอรายชื่อนักเรียนเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ ดังปรากฏในตารางที่ 2 - 7 ดังนี้

1.1 กลุ่มสาขาวิชาและคณะที่สังกัด

จากการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้ปกครองมหาวิทยาลัย 4 กลุ่มสาขาวิชา 16 คณะ เป็นจำนวน 297 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.75 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ทั้งนี้มีอาจารย์คณะนิติศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ที่อาจารย์ทุกคน (คณะละ 10 คน) เท่ากัน ส่งแบบสอบถามกลับคืน

ในด้านกลุ่มสาขาวิชาและคณะของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 225 คน นั้น ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 71 คน (ร้อยละ 31.56) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนรองลงมา 70 คน (ร้อยละ 31.11) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และ 64 คน (ร้อยละ 28.44) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 20 คน (ร้อยละ 8.89) สังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

เมื่อพิจารณาจำนวนอาจารย์ จำแนกตามคณะที่สังกัด พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 34 คน (ร้อยละ 15.11) เป็นอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จำนวนรองลงมา 31 คน (ร้อยละ 13.78) เท่ากัน เป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 2.67) เท่ากัน มี 3 คณะคือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มสาขาวิชาและคณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

สาขาวิชา /คณะ	ส่ง	รับคืนและนำมาวิเคราะห์	ร้อยละ (N=225)
	จำนวน	จำนวน	
สาขาสังคมศาสตร์	92	71	31.56
คณะครุศาสตร์	39	31	13.78
คณะนิติศาสตร์	10	10	4.44
คณะนิเทศศาสตร์	10	10	4.44
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	13	7	3.11
คณะรัฐศาสตร์	10	7	3.11
คณะเศรษฐศาสตร์	10	6	2.67
สาขามนุษยศาสตร์	28	20	8.89
คณะศิลปกรรมศาสตร์	10	6	2.67
คณะอักษรศาสตร์	18	14	6.22
สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	96	70	31.11
คณะทันตแพทยศาสตร์	18	12	5.33
คณะพยาบาลศาสตร์	10	6	2.67
คณะสัตวแพทยศาสตร์	15	11	4.89
คณะเภสัชศาสตร์	14	10	4.44
คณะแพทยศาสตร์	39	31	13.78
สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี	81	64	28.44
คณะวิทยาศาสตร์	40	34	15.11
คณะวิศวกรรมศาสตร์	31	21	9.33
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	10	9	4.00
รวม	297	225	100.00

1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ

ในด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 114 คน (ร้อยละ 50.67) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ จำนวนรองลงมา 64 คน (ร้อยละ 28.44) และ 45 คน (ร้อยละ 20.00) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ตามลำดับ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.89) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

เมื่อพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 47.89) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 55.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 37.14) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 67.19) ดำรงตำแหน่งอาจารย์

รองลงมา และน้อยที่สุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 32.39 และร้อยละ 19.72) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 30.00 และร้อยละ 15.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 25.00 และร้อยละ 7.81) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ตามลำดับ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนรองลงมา (ร้อยละ 32.86) ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.86) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตำแหน่งทางวิชาการของผู้ตอบแบบสอบถาม

สาขา	สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพ		รวม	
	(N=71)		(N=20)		(N=70)		(N=64)		(N=225)	
รายการ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	34	47.89	11	55.00	26	37.14	43	67.19	114	50.67
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	23	32.39	6	30.00	19	27.14	16	25.00	64	28.44
รองศาสตราจารย์	14	19.72	3	15.00	23	32.86	5	7.81	45	20.00
ศาสตราจารย์	-	-	-	-	2	2.86	-	-	2	0.89

1.3 ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน

ในด้านประสบการณ์ทำงานด้านการสอนของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าจำนวนสูงสุด 67 คน (ร้อยละ 29.78) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 1-5 ปี จำนวนรองลงมา 56 คน (ร้อยละ 24.89) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 15 ปีขึ้นไป จำนวนน้อยที่สุด 24 คน (ร้อยละ 10.67) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี

เมื่อพิจารณาประสบการณ์ด้านการสอนตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัดแล้ว พบว่าอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 32.40) มีประสบการณ์ด้านการสอน 15 ปีขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ 29.58) มีประสบการณ์ด้านการสอน 1 -5 ปี และน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.86) มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน มีประสบการณ์ด้านการสอน 11-15 ปีและ 15 ปีขึ้นไป และน้อยที่สุด (ร้อยละ 15.00) เท่ากัน มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี และมีประสบการณ์ด้านการสอน 1 -5 ปี

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 30.00) มีประสบการณ์ด้านการสอน 15 ปีขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ 25.72) มีประสบการณ์ด้านการสอน 6 -10 ปี และจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.00) มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 45.31) มีประสบการณ์ด้านการสอน 1 - 5 ปี รองลงมา (ร้อยละ 21.87) มีประสบการณ์ด้านการสอน 6-10 ปี และน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.94) เท่ากัน มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี มีประสบการณ์ด้านการสอน 11-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประสบการณ์ทำงานด้านการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

สาขา	สังคมศาสตร์ (N=71)		มนุษยศาสตร์ (N=20)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ(N=70)		วิทยาศาสตร์ กายภาพฯ (N=64)		รวม (N=225)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	7	9.86	3	15.00	7	10.00	7	10.94	24	10.67
1 – 5 ปี	21	29.58	3	15.00	14	20.00	29	45.31	67	29.78
6 –10 ปี	10	14.08	4	20.00	18	25.72	14	21.87	46	20.44
11 – 15 ปี	10	14.08	5	25.00	10	14.28	7	10.94	32	14.22
15 ปีขึ้นไป.	23	32.40	5	25.00	21	30.00	7	10.94	56	24.89

1.4 ระดับที่สอน

จากการศึกษาระดับที่สอนของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 209 คน (ร้อยละ 92.89) สอนระดับปริญญาตรี จำนวนรองลงมา 170 คน (ร้อยละ 75.56) สอนระดับปริญญาโท และจำนวนน้อยที่สุด 75 คน (ร้อยละ 33.33) สอนระดับปริญญาเอก

เมื่อพิจารณาระดับที่สอนตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัย พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมาของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 87.32 และร้อยละ 66.20) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 85.00 และร้อยละ 80.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 97.14 และร้อยละ 77.14) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 96.87 และร้อยละ 82.81) สอนระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขา	สังคมศาสตร์ (N=71)		มนุษยศาสตร์ (N=20)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ(N=70)		วิทยาศาสตร์ กายภาพฯ (N=64)		รวม (N=225)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	62	87.32	17	85.00	68	97.14	62	96.87	209	92.89
ปริญญาโท	47	66.20	16	80.00	54	77.14	53	82.81	170	75.56
ปริญญาเอก	15	21.13	3	15.00	36	51.43	21	32.81	75	33.33

1.5 ประสพการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

จากการศึกษาประสพการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 72.00) เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะและส่วนน้อย จำนวน 63 คน (ร้อยละ 28.00) ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาประสพการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า ส่วนใหญ่ของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 69.01)

มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 80.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 70.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 75.00) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ประสพการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดซื้อเข้าห้องสมุดคณะ

สาขา	สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N=71)		(N=20)		(N=70)		(N=64)		(N=225)	
รายการ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	49	69.01	16	80.00	49	70.00	48	75.00	162	72.00
ไม่เคย	22	30.99	4	20.00	21	30.00	16	25.00	63	28.00

1.6 เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

จากการศึกษาเหตุผลที่อาจารย์ จำนวน 63 คน (ตารางที่ 6) ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ โดยมีประเด็นที่เป็นเหตุผล 11 รายการ คือ ไม่สนใจ ไม่มีเวลา ใช้บริการห้องสมุดอื่น ใช้บริการห้องสมุดคณะน้อยครั้ง คิดว่าเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวเพียงพอแล้ว มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ และการติดต่อขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ คิดว่าห้องสมุดคณะไม่ต้องการให้มีส่วนร่วม และการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 31 คน (ร้อยละ 49.21) ระบุเหตุผลที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะว่า มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว จำนวนรองลงมา 26 คน (ร้อยละ 41.27) ระบุว่าไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และ 21 คน (ร้อยละ 33.33) ระบุว่าไม่เคยได้รับการติดต่อและการขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 3.17) ระบุว่า คิดว่าเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ เหตุผลอื่น ๆ คือ ศึกษาต่อต่างประเทศ มีอาจารย์ 3 คนเป็นผู้ตอบ เป็นอาจารย์สังกัดกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (2 คน) และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (1 คน)

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดแล้ว พบว่า จากอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 22 คน ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือ นั้น มีจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 50.00) ที่ระบุเหตุผลว่าไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ รองลงมา (ร้อยละ 45.45) เท่ากัน ระบุว่าไม่มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว และระบุว่าไม่เคยได้รับการติดต่อและขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 4 คน ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดนั้น มีอาจารย์จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน ที่ระบุว่าไม่มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว และไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และมีเหตุผลต่อไปนี้อาจารย์จำนวน 1 คน เท่ากัน ระบุคือ เป็นเพราะใช้บริการห้องสมุดคณะน้อยครั้ง มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวเพียงพอแล้ว ไม่เคยได้รับการติดต่อและขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ และการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อมีขั้นตอนที่ค่อนข้างยุ่งยาก

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวน 21 คน ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือ นั้น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 57.14) ระบุว่าไม่มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว รองลงมา (ร้อยละ 33.33) เท่ากัน ระบุว่าไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อและขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวน 16 คน ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือ นั้น ผลการวิจัยพบว่า จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 43.75) เท่ากัน ระบุว่าไม่มีเวลา และมีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว และจำนวนรองลงมา (ร้อยละ 37.50) ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ ดังตารางที่ 7

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพฯ		รวม	
			(N=22)		(N=4)		(N=21)		(N=16)		(N=63)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สนใจ	3	13.64	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4.76
ไม่มีเวลา	8	36.36	-	-	4	19.05	7	43.75	19	30.16		
ใช้บริการห้องสมุดอื่น	2	9.09	-	-	1	4.76	-	-	3	4.76		
ใช้บริการที่ห้องสมุดคณะน้อยครั้ง	1	4.55	1	25.00	2	9.52	2	12.50	6	9.52		
คิดว่าเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์	1	4.55	-	-	-	-	1	6.25	2	3.17		
มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวเพียงพอแล้ว	1	4.55	1	25.00	-	-	1	6.25	3	4.76		
มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว	10	45.45	2	50.00	12	57.14	7	43.75	31	49.21		
ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ	11	50.00	2	50.00	7	33.33	6	37.50	26	41.27		
ไม่เคยได้รับการติดต่อและการขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ	10	45.45	1	25.00	7	33.33	3	18.75	21	33.33		
คิดว่าห้องสมุดไม่ต้องการให้มีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อหนังสือ	1	4.55	-	-	2	9.52	-	-	3	4.76		
การเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อมีขั้นตอนที่	-	-	1	25.00	2	9.52	1	6.25	4	6.35		
ค่อนข้างยุ่งยาก												
อื่น ๆ	2	9.09	-	-	1	4.75	-	-	3	4.76		

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสอบถามอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เคยมีส่วนร่วมในเลือกเข้าห้องสมุดคณะ จำนวน 162 คน (ตารางที่ 6) ได้ครอบคลุมการสอบถามด้านต่าง ๆ ดังนี้ วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ประเภทของหนังสือที่เลือก เนื้อหาของหนังสือที่เลือก ภาษาของหนังสือที่เลือก รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือ วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือก การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ และปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 8 - 19 ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในการสอบถามวัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์ที่เคยมีประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ จำนวน 162 คน มีประเด็นคำถาม 6 รายการ คือ เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษา การผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย หนังสือสารคดี (non-fiction) และบันเทิงคดี (fiction) สำหรับนิสิต เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือที่ดีมีคุณค่าและเนื้อหาทันสมัย

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 147 คน (ร้อยละ 90.74) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จำนวนรองลงมา 136 คน (ร้อยละ 83.95) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และ 120 คน (ร้อยละ 74.07) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 7.41) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือสารคดี (non-fiction) และบันเทิงคดี (fiction) สำหรับนิสิต

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแยกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 83.67) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 100.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 91.84) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 93.75) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิต

ระดับปริญญาบัณฑิต โดยอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 93.75) เท่ากัน ยังมีวัตถุประสงค์ในการเลือกเพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาด้วย

จำนวนรองลงมาของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชาคือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 73.47) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 87.50) และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 83.67) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษา โดยอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 73.47) เท่ากัน ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการผลิตผลงานวิชาการและการวิจัยด้วย ส่วนรองลงมาของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 85.42) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการผลิตผลงานวิชาการและการวิจัย

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 10.20) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 4.08) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 6.25) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือสารคดี (non-fiction) และบันเทิงคดี (fiction) สำหรับนิสิต ส่วนจำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 6.25) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือที่ดีมีคุณค่าและเนื้อหาทันสมัย ดังตารางที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาศาสตร์		รวม	
			(N=49)		(N=16)		ชีวภาพ		กายภาพฯ		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต	41	83.67	16	100.00	45	91.84	45	93.75	147	90.74		
หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา	36	73.47	14	87.50	41	83.67	45	93.75	136	83.95		
หนังสือประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย	36	73.47	10	62.50	33	67.35	41	85.42	120	74.07		
หนังสือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	24	48.98	7	43.75	18	36.73	18	37.50	67	41.36		
หนังสือสารคดี (non-fiction) และบันเทิงคดี (fiction) สำหรับนิสิต	5	10.20	2	12.50	2	4.08	3	6.25	12	7.41		
เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือที่ดีมีคุณค่า และเนื้อหาทันสมัย	27	55.10	1	6.25	26	53.06	31	64.58	85	52.47		

2.2 ความถี่ในการเลือกหนังสือ

ในด้านความถี่ที่อาจารย์เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ซึ่งมีประเด็นคำถาม 4 รายการ คือ สัปดาห์ละครั้ง เดือนละครั้ง ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง และปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 68 คน (ร้อยละ 41.98) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวนรองลงมา 61 คน (ร้อยละ 37.65) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 10 คน (ร้อยละ 6.17) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ สัปดาห์ละครั้ง สำหรับความถี่อื่น ๆ มีอาจารย์ตอบ 3 คน มี 2 คำตอบ คือ นาน ๆ ครั้ง มีผู้ตอบ 2 คน เป็นอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (1 คน) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (1 คน) และ 5 ปีครั้ง มีผู้ตอบ 1 คน เป็นอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

เมื่อพิจารณาความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมาของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 48.98 และร้อยละ 38.78) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 37.50 และร้อยละ 31.25) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 58.34 และร้อยละ 27.08) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง และปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด และรองลงมา (ร้อยละ 48.98 และร้อยละ 20.41) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ตามลำดับ

ส่วนจำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 4.08) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 6.25) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 10.20) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 4.16) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ สัปดาห์ละครั้ง ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความถี่ในการเลือกหนังสือ

รายการ	สาขา สังคมศาสตร์ (N=49)		สาขา มนุษยศาสตร์ (N=16)		สาขา วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ (N=49)		สาขา วิทยาศาสตร์กายภาพฯ (N=48)		รวม (N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละครั้ง	2	4.08	1	6.25	5	10.20	2	4.16	10	6.17
เดือนละครั้ง	4	8.16	3	18.75	9	18.37	4	8.34	20	12.35
ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	24	48.98	6	37.50	10	20.41	28	58.34	68	41.98
ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	19	38.78	5	31.25	24	48.98	13	27.08	61	37.65
อื่น ๆ	-	-	1	6.25	1	2.04	1	2.08	3	1.85

2.3. ประเภทของหนังสือที่เลือก

ในด้านประเภทของหนังสือที่อาจารย์เลือก มีประเด็นคำถาม 5 รายการ คือ ตำรา [Textbook] หนังสือวิชาการ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขา และหนังสืออ้างอิงทั่วไป พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 147 คน (ร้อยละ 90.74) เลือกหนังสือตำรา [Textbook] จำนวนรองลงมา 110 คน (ร้อยละ 67.90) เลือกหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชา และจำนวนน้อยที่สุด 25 คน (ร้อยละ 15.43) เลือกหนังสือทั่วไป

เมื่อพิจารณาประเภทของหนังสือที่อาจารย์เลือก จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 85.71) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 87.50) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 95.92) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 91.67) เลือกหนังสือตำรา [Textbook] โดยที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 87.50) เท่ากัน เลือกหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาด้วย

จำนวนรองลงมาของอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 81.63) และมนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 62.50) เลือกหนังสือวิชาการ ส่วนอีก 2 กลุ่มสาขาวิชา คือวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 67.35) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 70.83) เลือกหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชา

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชาคือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 26.53) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 12.24) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 4.17) เลือกหนังสือทั่วไป โดยที่อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 26.53) เท่ากัน ได้เลือกหนังสืออ้างอิงทั่วไป ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 18.75) เลือกหนังสืออ้างอิงทั่วไปเช่นเดียวกัน ดังตารางที่ 10

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ประเภทของหนังสือที่เลือก (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สังคมศาสตร์ (N=49)		มนุษยศาสตร์ (N=16)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ(N=49)		วิทยาศาสตร์ กายภาพ(N=48)		รวม (N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำรา [Textbook]	42	85.71	14	87.50	47	95.92	44	91.67	147	90.74
หนังสือวิชาการ	40	81.63	10	62.50	27	55.10	24	50.00	101	62.34
หนังสือทั่วไป	13	26.53	4	25.00	6	12.24	2	4.17	25	15.43
หนังสืออ้างอิงเฉพาะ สาขาวิชา	29	59.18	14	87.50	33	67.35	34	70.83	110	67.90
หนังสืออ้างอิงทั่วไป	13	26.53	3	18.75	7	14.28	8	16.67	31	19.14

2.4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก

ในด้านเนื้อหาของหนังสือที่อาจารย์เลือก มีประเด็นคำถาม 4 รายการ คือ เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาในวิชาที่สอน เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะ และความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 152 คน (ร้อยละ 93.83) เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน จำนวนรองลงมา 131 คน (ร้อยละ 80.86) เลือกเนื้อหาในรายวิชาที่สอน และจำนวนน้อยที่สุด 47 คน (ร้อยละ 29.01) เลือกเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของหนังสือที่เลือกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า สูงสุดและรองลงมาของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 91.84 และร้อยละ 85.71) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 100.00 และร้อยละ 87.50) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 89.80 และร้อยละ 73.47) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 97.92 และร้อยละ 81.25) เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน และเนื้อหาในรายวิชาที่สอน ตามลำดับ

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 26.53) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 20.83) เลือกเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 12.50) เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะ และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 40.82) เท่ากัน เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะ และเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เนื้อหาของหนังสือที่เลือก (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขา	สังคมศาสตร์ (N=49)		มนุษยศาสตร์ (N=16)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ(N=49)		วิทยาศาสตร์กาย ภาพฯ (N=48)		รวม (N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาในรายวิชาที่สอน	42	85.71	14	87.50	36	73.47	39	81.25	131	80.86
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน	45	91.84	16	100.00	44	89.80	47	97.92	152	93.83
เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะ	20	40.82	2	12.50	15	30.61	14	29.17	51	31.48
เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ	20	40.82	4	25.00	13	26.53	10	20.83	47	29.01

2.5 ภาษาของหนังสือที่เลือก

ในด้านภาษาของหนังสือที่อาจารย์เลือก โดยมีหนังสือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 157 คน (ร้อยละ 96.91) เลือกหนังสือภาษาอังกฤษ และส่วนน้อย จำนวน 74 คน (ร้อยละ 45.68) เลือกหนังสือภาษาไทย ส่วนหนังสือภาษาอื่น ๆ มีอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์เป็นผู้เลือก ได้แก่ ภาษาเยอรมัน (2 คน) และภาษาญี่ปุ่น (5 คน)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดพบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 95.92) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 93.75) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 100.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 95.83) เลือกหนังสือภาษาอังกฤษ ดังปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ภาษาของหนังสือที่เลือก (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขา	สังคมศาสตร์ (N=49)		มนุษยศาสตร์ (N=16)		วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ(N=49)		วิทยาศาสตร์ กายภาพฯ(N=48)		รวม (N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	28	57.14	10	62.50	18	36.73	18	37.50	74	45.68
ภาษาอังกฤษ	47	95.92	15	93.75	49	100.00	46	95.83	157	96.91
ภาษาอื่น ๆ	-	-	7	43.75	-	-	-	-	7	4.32

2.6. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

ในการสอบถามรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือนั้น ได้จำแนกการสอบถามเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ กับ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการนั้น อาจารย์จะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือ โดยเป็นตัวแทนของภาควิชา เป็นกรรมการในคณะกรรมการวิชาการของคณะ หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ส่วนการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการนั้น เป็นความสนใจและความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วม เมื่อบรรณารักษ์ขอความร่วมมือในการเลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา ขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อหนังสือ หรืออาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 151 คน (ร้อยละ 93.21) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ และส่วนน้อย จำนวน 63 คน (ร้อยละ 38.89) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบเป็นทางการ

เมื่อพิจารณาอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบเป็นทางการ จำนวน 63 คน ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ 58 คน (ร้อยละ 92.06) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชาเข้าห้องสมุดคณะ อาจารย์ส่วนน้อย (ร้อยละ 19.04 และร้อยละ 0.62) มีส่วนร่วมในการเลือกโดยเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิชาการของคณะ และเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 100.00) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 100.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 87.50) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 84.61) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการด้วยเหตุผลเดียวกัน คือ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา

ส่วนอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ จำนวน 151 คน นั้นผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 118 คน (ร้อยละ 78.15) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ เมื่อต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ รองลงมาจำนวน 83 คน (ร้อยละ 54.97) เลือกหนังสือ เมื่อบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะ ขอความร่วมมือในการเลือก

หนังสือเฉพาะสาขาวิชา และน้อยที่สุด 57 คน (ร้อยละ 37.75) บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะขอ
คำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์
ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 84.78) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 80.00) วิทยาศาสตร์
ชีวภาพ (ร้อยละ 68.89) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 80.00) มีส่วนร่วมใน
การเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการด้วยเหตุผลเดียวกัน คือ เมื่อต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหา
หนังสือที่อาจารย์ต้องการ ดังปรากฏในตารางที่ 13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์		รวม	
			(N=49)		(N=16)		(N=49)		กายภาพ(N=48)		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ	17	34.69	9	56.25	24	48.98	13	27.08	63	38.89		
โดยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะในตำแหน่งต่อไปนี้												
ตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา	(17)	(100.00)	(9)	(100.00)	(21)	(87.50)	(11)	(84.61)	(58)	(92.06)		
กรรมการในคณะกรรมการวิชาการของคณะ	(2)	(11.76)	-	-	(6)	(25.00)	(4)	(30.77)	(12)	(19.04)		
กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	-	-	(1)	(11.11)	-	-	-	-	(1)	(0.62)		
การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ	46	93.88	15	93.75	45	91.84	45	93.75	151	93.21		
โดยอาจารย์มีความสนใจและสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อ												
บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะขอความร่วมมือในการเลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา	(28)	(60.87)	(6)	(40.00)	(24)	(53.33)	(25)	(55.56)	(83)	(54.97)		
บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือ	(20)	(43.48)	(5)	(33.33)	(20)	(44.44)	(12)	(26.67)	(57)	(37.75)		
ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ	(39)	(84.78)	(12)	(80.00)	(31)	(68.89)	(36)	(80.00)	(118)	(78.15)		

2.7 วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในด้านวิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ มีประเด็นคำถาม 7 ข้อ คือ เสนอแนะรายชื่อหนังสือให้จัดซื้อโดยวาจา กรอกรายชื่อลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดจัดส่งไปให้ ไปคัดเลือกจากรายการหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะ และรายการหนังสือที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไป ได้รับการเชิญชวนให้ไปเลือกจากร้านจำหน่าย และติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ผ่านเว็บไซต์ของร้านจำหน่าย และสำนักพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนสูงสุด 101 คน (ร้อยละ 62.34) ใช้วิธีกรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ จำนวนรองลงมา 86 คน (ร้อยละ 53.09) ใช้วิธีเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชาที่ห้องสมุดคณะ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 23 คน (ร้อยละ 14.20) ได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย

เมื่อพิจารณาวิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมาของอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 63.26 และร้อยละ 44.90) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 77.08 และร้อยละ 50.00) ใช้วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ โดยกรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ และใช้วิธีเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา / ที่ห้องสมุดคณะ ตามลำดับ

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 18.37) ใช้วิธีเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดซื้อโดยวาจา ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 2.08) ใช้วิธีเลือกหนังสือโดยได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 59.18) เท่ากัน ใช้วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ โดยกรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ และเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชาที่ห้องสมุดคณะด้วย รองลงมา (ร้อยละ 36.73) ใช้วิธีเลือกจากรายการหนังสือที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ น้อยที่สุด (ร้อยละ 10.20) ใช้วิธีเลือกหนังสือโดยได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 68.75) ใช้วิธีเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา / ที่ห้องสมุดคณะ รองลงมา (ร้อยละ 56.25) เลือกหนังสือ โดยติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ผ่านเว็บไซต์ร้านจำหน่ายและเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์แล้ว เสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.25) เท่ากัน ใช้วิธีไปคัดเลือกหนังสือจากรายการหนังสือใหม่ที่มีอยู่ในห้องสมุดคณะ และได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย ดังตารางที่ 14

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาศาสตร์		รวม	
			(N=49)		(N=16)		ชีวภาพ(N=49)		กายภาพ(N=48)		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เสนอแนะรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อโดยวาจา	16	32.65	6	37.50	9	18.37	5	10.42	36	22.22		
กรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้	29	59.18	4	25.00	31	63.26	37	77.08	101	62.34		
ไปคัดเลือกหนังสือจากรายการหนังสือใหม่ที่มีอยู่ในห้องสมุดคณะ	15	30.61	1	6.25	10	20.41	5	10.42	31	19.14		
เลือกจากรายการหนังสือที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ที่ภาควิชา	18	36.73	5	31.25	19	38.77	8	16.67	50	30.86		
เลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา / ที่ห้องสมุดคณะ	29	59.18	11	68.75	22	44.90	24	50.00	86	53.09		
ได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย	5	10.20	1	6.25	16	32.65	1	2.08	23	14.20		
ติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ผ่านเว็บไซต์ร้านจำหน่ายและเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์	12	24.49	9	56.25	19	38.77	18	37.50	58	35.80		
แล้วเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ												

2.8 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

ในด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อนั้น ได้ครอบคลุมเกณฑ์ด้าน ความมีชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือของผู้เขียน/ผู้แปล สำนักพิมพ์ คุณค่าและความทันสมัยของเนื้อหา ภาษา รูปเล่ม ราคา และปีที่พิมพ์เป็นปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 148 คน (ร้อยละ 91.36) พิจารณาเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน จำนวนรองลงมา 138 คน (ร้อยละ 85.18) พิจารณาความทันสมัยของเนื้อหา ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 4.94) พิจารณาจากรูปเล่มสวยงาม นอกจากนี้อาจารย์มากกว่าร้อยละ 50.00 ยังใช้เกณฑ์อื่น ๆ อีก 2 เกณฑ์ในการเลือกหนังสือ คือ เป็นประโยชน์กับนิสิตในคณะ โดยรวม (ร้อยละ 57.40) และผู้เขียน/ผู้แปลที่มีชื่อเสียง (ร้อยละ 53.70)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมาของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 95.92 และร้อยละ 77.55) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 87.50 และร้อยละ 75.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 93.75 และร้อยละ 91.67) พิจารณาเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน และความทันสมัยของเนื้อหา ตามลำดับ

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 4.08) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 6.25) พิจารณารูปเล่มสวยงาม ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.25) พิจารณาราคาไม่แพง

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สูงสุดและรองลงมา (ร้อยละ 89.79 และร้อยละ 85.71) พิจารณาความทันสมัยของเนื้อหา และเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ตามลำดับ และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04) พิจารณารูปเล่มสวยงาม ดังปรากฏในตารางที่ 15

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา	สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์		รวม	
		(N=49)		(N=16)		(N=49)		กายภาพ (N=48)		(N=162)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้เขียน / ผู้แปลที่มีชื่อเสียง		34	69.39	8	50.00	24	48.98	21	43.75	87	53.70
ความน่าเชื่อถือของสำนักพิมพ์		17	34.69	5	31.25	7	14.28	5	10.42	34	20.99
เป็นผลงานของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย		11	22.45	3	18.75	2	4.08	5	10.42	21	12.96
เนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน		47	95.92	14	87.50	42	85.71	45	93.75	148	91.36
เป็นประโยชน์กับนิสิตในคณะโดยรวม		28	57.14	6	37.50	30	61.22	29	60.42	93	57.40
ความทันสมัยของเนื้อหา		38	77.55	12	75.00	44	89.79	44	91.67	138	85.18
ภาษาที่ใช้และการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือ		16	32.65	3	18.75	16	32.65	8	16.67	43	26.54
รูปเล่มสวยงาม		2	4.08	2	12.50	1	2.04	3	6.25	8	4.94
ราคาไม่แพง		11	22.45	1	6.25	11	22.45	13	27.08	36	22.22
ปีที่พิมพ์ เป็นปีปัจจุบัน		18	36.73	5	31.25	31	63.26	15	31.25	69	42.59

2.9 แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหา

ในด้านแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหา ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 13 ข้อ คือ รายชื่อหนังสือในบรรณานุกรมท้ายเล่ม รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ และส่งทางไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ บทวิจารณ์และบทแนะนำหนังสือใหม่ผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา ร้านจำหน่ายหนังสือ แหล่งจัดนิทรรศการ และเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ ร้านจำหน่ายหนังสือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และสมาคมวิชาการและวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 94 คน (ร้อยละ 58.02) ใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ จำนวนรองลงมา 86 คน (ร้อยละ 53.09) ใช้แหล่งข้อมูลที่เป็นร้านจำหน่ายหนังสือ และ 71 คน (ร้อยละ 43.83) ใช้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 7.41) ใช้การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ เป็นแหล่งข้อมูลช่วยในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดแล้ว พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 59.18) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 48.98) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 64.58) ใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ โดยอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 59.18) เท่ากัน ใช้แหล่งข้อมูลร้านจำหน่ายหนังสือด้วย

จำนวนรองลงมาของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 51.02) ใช้รายชื่อหนังสือที่อยู่ในบรรณานุกรมท้ายเล่มเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือก อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 44.90) ใช้ร้านจำหน่ายหนังสือเป็นแหล่งข้อมูล และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนรองลงมาใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 52.08 และร้อยละ 50.00) ใช้แหล่งข้อมูลที่เป็นคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และร้านจำหน่ายหนังสือ ตามลำดับ

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์จำนวนสูงสุด และรองลงมาใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 68.75 และร้อยละ 62.50) ไปดูที่ร้านจำหน่ายหนังสือ และใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ

อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด ของ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 12.24) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 12.50) และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 2.04) ใช้การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ เป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือ ส่วนวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.25) เท่ากัน ใช้การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ และเว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือ ดังตารางที่ 16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพ		รวม	
			(N=49)		(N=16)		(N=49)		(N=48)		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายชื่อหนังสือที่อยู่ในบรรณานุกรมท้ายเล่ม	25	51.02	7	43.75	11	22.45	13	27.08	56	34.57		
รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรง ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์	29	59.18	10	62.50	24	48.98	31	64.58	94	58.02		
รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์ทาง ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	9	18.37	3	18.75	9	18.37	8	16.67	29	17.90		
บทวิจารณ์หนังสือใหม่	16	32.65	6	37.50	11	22.45	14	29.17	47	29.01		
บทแนะนำหนังสือใหม่ในวารสาร นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์	16	32.65	5	31.25	10	20.41	13	27.08	44	27.16		
การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อ วิทยุ / โทรทัศน์	6	12.24	2	12.50	1	2.04	3	6.25	12	7.41		
ร้านจำหน่ายหนังสือ	29	59.18	11	68.75	22	44.90	24	50.00	86	53.09		
แหล่งจัดนิทรรศการ เช่น งานมหกรรมหนังสือและสื่อการศึกษา เป็นต้น	22	44.90	6	37.50	17	34.70	16	33.33	61	37.65		
คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา	20	40.82	7	43.75	19	38.77	25	52.08	71	43.83		
เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์	12	24.49	6	37.50	17	34.70	17	35.42	52	32.10		
เว็บไซต์ของร้านจำหน่ายหนังสือ	13	26.53	5	31.25	9	18.37	9	18.75	36	22.22		
เว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	8	16.33	3	18.75	6	12.24	3	6.25	20	12.34		
เว็บไซต์ของสมาคมวิชาการและวิชาชีพ	12	24.49	6	37.50	12	24.49	15	31.25	45	27.78		

2.10 วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว

ในด้านวิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 9 ข้อ คือ อาจารย์จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง จัดส่งทางโทรสาร ทางไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ เสนอผ่านทางโทรศัพท์ เขียนบันทึกอย่างเป็นทางการ ส่งผ่านหัวหน้าภาควิชา ส่งผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประสานงานการเลือกหนังสือ และบรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือจากอาจารย์เป็นรายบุคคล และผ่านภาควิชา

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 65 คน (ร้อยละ 40.12) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ จำนวนรองลงมาใกล้เคียงกัน 55 คน (ร้อยละ 33.95) และ 51 คน (ร้อยละ 31.48) ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา ตามลำดับ จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.62) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกทางโทรสาร

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา สังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 51.02) ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง รองลงมาใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 32.65 และร้อยละ 30.61) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา ตามลำดับ และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกทางโทรสาร

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุดและรองลงมาใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 37.50 และร้อยละ 31.25) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ และจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกโดยเขียนบันทึกข้อความอย่างเป็นทางการ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีอีก 3 วิธี ที่อาจารย์ จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 25.00) ใช้ในการเสนอหนังสือที่เลือกแล้ว คือ ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา และบรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้จัดซื้อผ่านทางภาควิชา จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 12.05) ที่อาจารย์เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้จัดซื้อจากอาจารย์เป็นรายบุคคล

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 44.90) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา รองลงมา (ร้อยละ 32.65) เท่ากัน ใช้วิธีจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกโดยเขียนบันทึกข้อความอย่างเป็นทางการ และบรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่

ต้องการให้จัดซื้อผ่านทางภาควิชา และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04) จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 60.42) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ รองลงมาใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 27.08 และร้อยละ 25.00) ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง และบรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้จัดซื้อผ่านทางภาควิชา ตามลำดับ น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.08) จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังตารางที่ 17

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาศาสตร์		รวม	
			(N=49)		(N=16)		ชีวภาพ		กายภาพฯ		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง	25	51.02	4	25.00	13	26.53	13	27.08	55	33.95		
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกทางโทรศัพท์	2	4.08	-	-	-	-	-	-	2	1.23		
จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางโทรสาร	1	2.04	-	-	-	-	-	-	1	0.62		
จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกโดยเขียนบันทึกข้อความอย่างเป็นทางการ	12	24.49	5	31.25	16	32.65	8	16.67	41	25.31		
จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	3	6.12	-	-	1	2.04	1	2.08	5	3.09		
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา	15	30.61	4	25.00	22	44.90	10	20.83	51	31.48		
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการ เลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ	16	32.65	6	37.50	14	28.57	29	60.42	65	40.12		
บรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้จัดซื้อจากอาจารย์เป็น รายบุคคล	7	14.29	2	12.50	7	14.28	3	6.25	19	11.73		
บรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการให้จัดซื้อผ่านทาง ภาควิชา	9	18.37	4	25.00	16	32.65	12	25.00	41	25.31		

2.12 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในการสอบถามปัญหาที่อาจารย์ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ได้จำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาการเลือกหนังสือ ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และปัญหาอื่น ๆ

2.12.1 ปัญหาการเลือกหนังสือ

ในด้านปัญหาการเลือกหนังสือ ประกอบด้วยปัญหา 8 รายการ ครอบคลุมปัญหาที่อาจารย์ไม่มีเวลา ไม่มีโอกาสติดตามการแนะนำหนังสือจากสื่อหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ ไม่มีข้อมูลของแหล่งที่รวบรวมบทแนะนำหนังสือหรือบทวิจารณ์หนังสือ ปัญหาหนังสือที่ต้องการไม่มีการจัดพิมพ์อีกแล้ว หนังสือราคาแพง ไม่มีหนังสือที่มีเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการ รวมทั้งปัญหาการจัดซื้อหนังสือที่ซ้ำซ้อนกับที่มีอยู่แล้ว

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 75 คน (ร้อยละ 46.30) ประสบปัญหาอาจารย์ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง จำนวนรองลงมา 67 คน (ร้อยละ 41.36) ประสบปัญหาหนังสือมีราคาแพงมากทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ และจำนวนน้อยที่สุด 16 คน (ร้อยละ 9.88) ประสบปัญหาหนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่าย ซ้ำซ้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาปัญหาที่อาจารย์ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า จำนวนสูงสุดเท่ากันของทั้ง อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 46.94 และ ร้อยละ 41.67) ตามลำดับ ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง และหนังสือมีราคาแพงมากทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

จำนวนรองลงมาของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 38.78) ประสบปัญหาหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำมาเสนอที่ภาควิชา / ห้องสมุดคณะไม่มีเนื้อหาที่ต้องการ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 31.25) ประสบปัญหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการไม่มีการผลิตหรือจำหน่ายในปัจจุบัน

จำนวนน้อยที่สุดของอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 6.12) ประสบปัญหาใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 8.33) ประสบปัญหาหนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่ายซ้ำซ้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 37.50) ประสบปัญหาหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำมาเสนอที่ภาควิชา / ห้องสมุดคณะไม่มีเนื้อหาที่ต้องการ รองลงมา (ร้อยละ 31.25) เท่ากัน ประสบปัญหาอาจารย์ใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย และอาจารย์ไม่มีโอกาสติดตามการแนะนำหนังสือใหม่จากสื่อต่าง ๆ และน้อยที่สุด (ร้อยละ 12.50) เท่ากัน ประสบปัญหา ไม่มีข้อมูลของแหล่งที่รวบรวมบทวิจารณ์หรือบทแนะนำหนังสือใหม่ และหนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่ายซ้ำซ้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะ

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 59.18) ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง รองลงมา (ร้อยละ 40.82) ประสบปัญหาหนังสือมีราคาแพงมากทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ และน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.12) เท่ากัน ประสบปัญหาใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย และหนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่ายซ้ำซ้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะด้วย

2.12.2 ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

ในด้านปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ประกอบด้วยปัญหา 10 รายการ ครอบคลุมปัญหาที่อาจารย์ไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วม ไม่ได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ ห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ รายการแนะนำหนังสือใหม่ที่จัดส่งให้ไม่ทันสมัย ห้องสมุดคณะไม่มีผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะในการประสานงานอาจารย์ ผู้ทำหน้าที่ประสานงานทำหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง แบบฟอร์มที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป อาจารย์ได้รับการติดต่อโดยวาจาทำให้ไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 40 คน (ร้อยละ 24.69) ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก จำนวนรองลงมา 35 คน (ร้อยละ 21.60) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการ

เลือกหนังสือ และ 31 คน (ร้อยละ 19.13) ประสบปัญหาไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 2.47) ประสบปัญหาแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป

เมื่อพิจารณาปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดแล้ว พบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ประสบปัญหาดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 26.53) เท่ากัน ประสบปัญหาไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ รองลงมา (ร้อยละ 22.45) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ใช้ในการคัดเลือก และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04) ประสบปัญหาแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก ปัญหาห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ใช้ในการคัดเลือก ปัญหาอาจารย์ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ และปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือด้วย และน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.25) เท่ากัน ประสบปัญหาได้รับการติดต่อให้เลือกหนังสือโดยวาจา ทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือไม่ได้ทำอย่างจริงจัง และประสบปัญหาไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 38.77) ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก รองลงมา (ร้อยละ 30.61) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.04) ประสบปัญหาแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 22.92) ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก รองลงมา (ร้อยละ 20.83) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ใช้ในการ

คัดเลือก และน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.08) ประสบปัญหาได้รับการติดต่อให้เลือกหนังสือโดยวาจา ทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือไม่ได้ทำอย่างจริงจัง

2.12.3 ปัญหาอื่น ๆ

ปัญหาอื่น ๆ ครอบคลุมปัญหาห้องสมุดคณะมีงบประมาณที่จำกัด บรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขา และอาจารย์ต้องทอดรองจ่ายเงินส่วนตัวเพื่อซื้อหนังสือ ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 117 คน (ร้อยละ 72.22) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอเพียงบางรายการ เท่านั้น จำนวนรองลงมา 52 คน (ร้อยละ 32.10) ประสบปัญหาบรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขาจึงไม่สามารถช่วยอาจารย์เลือกหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง และจำนวนน้อยที่สุด 19 คน (ร้อยละ 11.73) อาจารย์ต้องทอดรองจ่ายเงินส่วนตัวเพื่อซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาปัญหาอื่น ๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมาของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 73.47 และ ร้อยละ 38.78) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 68.75 และร้อยละ 56.25) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 71.43 และร้อยละ 24.49) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 72.92 และร้อยละ 25.00) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอเพียงบางรายการเท่านั้น และบรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขาจึงไม่สามารถช่วยอาจารย์เลือกหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 19

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพฯ		รวม	
	(N=49)		(N=16)		(N=49)		(N=48)		(N=162)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ปัญหาการเลือกหนังสือ												
อาจารย์ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง	23	46.94	3	18.75	29	59.18	20	41.67	75	46.30		
อาจารย์ใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย	3	6.12	5	31.25	3	6.12	6	12.50	17	10.49		
อาจารย์ไม่มีโอกาสติดตามการแนะนำหนังสือใหม่จากสื่อต่าง ๆ	17	34.69	5	31.25	12	24.49	8	16.67	42	25.93		
หนังสือที่อาจารย์ต้องการไม่มีการผลิตหรือจำหน่ายในปีปัจจุบัน	10	20.41	3	18.75	12	24.49	15	31.25	40	24.69		
หนังสือมีราคาแพงมาก ทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ	23	46.94	4	25.00	20	40.82	20	41.67	67	41.36		
ไม่มีข้อมูลของแหล่งที่รวบรวมบทวิจารณ์หรือบทแนะนำหนังสือใหม่	9	18.37	2	12.50	11	22.45	7	14.58	29	17.90		
หนังสือที่ร้านจำหน่ายนำมาเสนอที่ภาควิชา / ห้องสมุดคณะ ไม่มีเนื้อหาที่	19	38.78	6	37.50	6	12.24	12	25.00	43	26.54		
ต้องการ	7	14.29	2	12.50	3	6.12	4	8.33	16	9.88		
หนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่าย เข้าช้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะ												

ตารางที่ 19 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ต่อ) (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ		วิทยาศาสตร์กายภาพ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ												
ไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ	13	26.53	1	6.25	9	18.37	8	16.67	31	19.13		
ได้รับการติดต่อให้เลือกหนังสือโดยวาจา ทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือไม่ได้ทำอย่างจริงจัง	4	8.16	1	6.25	3	6.12	1	2.08	9	5.56		
ห้องสมุดคณะไม่มีผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะในการประสานงานให้อาจารย์เลือกหนังสือ	8	16.33	2	12.50	7	14.28	7	14.58	24	14.81		
ผู้ทำหน้าที่ประสานงานให้อาจารย์เลือกหนังสือทำหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ ด้วย	7	14.29	3	18.75	11	22.45	7	14.58	28	17.28		
ห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ใช้ในการคัดเลือก	11	22.45	4	25.00	4	8.16	10	20.83	29	17.90		
รายการแนะนำหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดส่งให้อาจารย์ไม่ทันสมัย	-	-	-	-	5	10.20	3	6.25	8	4.94		
อาจารย์ไม่ได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ	6	12.24	4	25.00	6	12.24	4	8.33	20	12.35		
แบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป	1	2.04	-	-	1	2.04	2	4.17	4	2.47		
ห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ	13	26.53	4	25.00	15	30.61	3	6.25	35	21.60		
ไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก	6	12.24	4	25.00	19	38.77	11	22.92	40	24.69		

ตารางที่ 19 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ต่อ) (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	สาขา		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาศาสตร์		รวม	
			(N=49)		(N=16)		ชีวภาพ (N=49)		กายภาพ(N=48)		(N=162)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาอื่น ๆ												
ห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์ เสนอเพียงบางรายการเท่านั้น	36	73.47	11	68.75	35	71.43	35	72.92	117	72.22		
บรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขา จึงไม่สามารถช่วยอาจารย์เลือกหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง	19	38.78	9	56.25	12	24.49	12	25.00	52	32.10		
อาจารย์ต้องทอดรองจ่ายเงินส่วนตัวเพื่อซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	9	18.37	3	18.75	3	6.12	4	8.33	19	11.73		

ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ตารางที่ 20 -25)

ในการสอบถามแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 225 คน ได้จำแนกคำถามเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ และวิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

3.1 ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในการสอบถามความต้องการของอาจารย์ ต่อลักษณะของห้องสมุด เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ได้กำหนด คำตอบ 5 รายการ คือ ห้องสมุดคณะจะเป็นแหล่งรวมหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการ มีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร มีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและวิจัยได้ บรรณารักษ์มีแนวทางการจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุด และมีความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์มากขึ้น อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของอาจารย์ ต่อลักษณะของห้องสมุดคณะ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ทั้ง 5 รายการ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือทำให้ห้องสมุดคณะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ ($\bar{x} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 4 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุดคณะมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.49$) หนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.24$) และบรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 4.04$)

เมื่อพิจารณาลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา มีความต้องการดังต่อไปนี้

อาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ ทั้ง 5 รายการ ในระดับมาก ตรงกันทุกรายการ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ถ้าอาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดคณะจะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.50$, $\bar{x} = 4.49$) จะมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.40$, $\bar{x} = 4.41$) และจะมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.23$, $\bar{x} = 4.04$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการแยกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ระดับมากที่สุดมี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การที่อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดคณะจะมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.70$) ห้องสมุดคณะจะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.65$) และมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.60$) ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 2 รายการ คือ การที่อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ จะมีความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์มากขึ้น ($\bar{x} = 4.20$) และบรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 4.15$)

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ระดับมากที่สุดมี 2 รายการ คือ การที่อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ทำให้ห้องสมุดคณะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.61$) และมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.58$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 3 รายการ คือ อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดคณะจะมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.34$) บรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 4.05$) และทำให้มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์มากขึ้น ($\bar{x} = 3.91$) ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ

ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ เข้าห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์			มนุษยศาสตร์			วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ			วิทยาศาสตร์ กายภาพ			รวม		
	(N=71)		ความ หมาย	(N=20)		ความ หมาย	(N=70)		ความ หมาย	(N=64)		ความ หมาย	(N=225)		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D	
เป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการ ของอาจารย์และนิสิต	4.50	0.49	ม.	4.65	0.49	มส.	4.49	0.65	ม.	4.61	0.52	มส.	4.55	0.56	มส.
มีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร	4.44	0.47	ม.	4.70	0.47	มส.	4.41	0.63	ม.	4.58	0.53	มส.	4.49	0.56	ม.
มีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงาน วิชาการและงานวิจัย	4.23	0.60	ม.	4.60	0.60	มส.	4.04	0.92	ม.	4.34	0.76	ม.	4.24	0.79	ม.
บรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่ เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ	4.06	0.99	ม.	4.15	0.99	ม.	3.99	0.86	ม.	4.05	0.81	ม.	4.04	0.85	ม.
มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ มากขึ้น	3.97	0.95	ม.	4.20	0.95	ม.	4.00	0.83	ม.	3.91	0.95	ม.	3.98	0.87	ม.

3.2 รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด คณะของอาจารย์

จากการสอบถามความต้องการของอาจารย์ต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ได้กำหนดคำตอบรวม 6 รายการ คือ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ โดยมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการหรือคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศของคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ หรือแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาประสานงานกับห้องสมุดคณะเพื่อเลือกหนังสือ และรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ โดยห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์เลือกหนังสือเป็นครั้งคราว และขอคำแนะนำจากอาจารย์ประกอบการตัดสินใจซื้อหนังสือ และอาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสืออย่างอิสระ อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของอาจารย์ต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะทั้ง 6 รายการ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ รูปแบบการเลือกหนังสือที่อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{x} = 4.00$) การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.97$) และห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นครั้งคราว ($\bar{x} = 3.68$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รายการ คือ การมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการของคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ ($\bar{x} = 2.89$) และมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศของคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ ($\bar{x} = 2.80$)

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา มีความต้องการดังต่อไปนี้

อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ตรงกันทุกรายการ โดยค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 4 รายการ และค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 2 รายการ ดังนี้

อาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก

ตามลำดับกลุ่มสาขาวิชา คือ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 4.14$) การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.89$, $\bar{X} = 3.94$) และห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายชื่อ ($\bar{X} = 3.61$, $\bar{X} = 3.89$)

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพนั้น มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.93$) อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 3.67$) และห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายชื่อ ($\bar{X} = 3.63$)

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ แต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.35$) ห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นครั้งคราว ($\bar{X} = 3.90$) และห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายชื่อ ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์

รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือก หนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์ (N=71)		ความ หมาย	มนุษยศาสตร์ (N=20)		ความ หมาย	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (N=70)		ความ หมาย	วิทยาศาสตร์กายภาพ (N=64)		ความ หมาย	รวม (N=225)		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D	
	มอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการของคณะทำหน้าที่ เลือกหนังสือ	3.04	1.20	ป.	3.10	1.07	ป.	2.83	1.23	ป.	2.72	1.03	ป.	2.89	1.15
มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ของห้องสมุดคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ	2.75	1.22	ป.	3.10	1.07	ป.	2.84	1.25	ป.	2.72	1.03	ป.	2.80	1.16	ป.
แต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือ โดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ	3.89	1.06	ม.	4.55	0.76	มส.	3.93	1.22	ม.	3.94	1.01	ม.	3.97	1.09	ม.
ห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัด ซื้อหนังสือบางรายชื่อ	3.61	0.99	ม.	3.80	1.11	ม.	3.63	1.11	ม.	3.59	1.11	ม.	3.63	1.07	ม.
ห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือก หนังสือเป็นครั้งคราว	3.58	1.04	ม.	3.90	0.91	ม.	3.51	1.11	ม.	3.89	0.88	ม.	3.68	1.02	ม.
อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ได้อย่างอิสระ	4.10	0.94	ม	4.35	0.59	ม.	3.67	1.13	ม.	4.14	0.87	ม.	4.00	0.98	ม.

3.3 วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ในการสอบถามความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีที่ห้องสมุดจะติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ได้กำหนดคำตอบ 6 รายการ เป็นวิธีการที่ห้องสมุดคณะควรจะดำเนินการหากอาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง หรือติดต่อผ่านภาควิชา ผ่านคณบดี/รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์รวมทั้งวิธีการที่อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีการที่ห้องสมุดจะติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะทั้ง 6 รายการ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.82$) อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) และห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 3.54$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ อาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.50$) บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง ($\bar{x} = 3.48$) และติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ ผ่านคณบดี / รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ($\bar{x} = 2.61$)

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีการที่ห้องสมุดจะติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ดังต่อไปนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง ($\bar{x} = 3.69$) และอาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 5 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 4.35$) บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง ($\bar{x} = 4.05$) และห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 3.95$) และค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลาง 1 รายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.91$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลางมี 5 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 3.41$) อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.40$) และอาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.33$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.92$) อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) และมี 2 รายการที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) เท่ากัน คือ ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ และอาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 2 รายการ ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อ เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์			มนุษยศาสตร์			วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ			วิทยาศาสตร์ กายภาพฯ			รวม		
	(N=71)		ความ หมาย	(N=20)		ความ หมาย	(N=70)		ความ หมาย	(N=64)		ความ หมาย	(N=225)		ความ หมาย
	\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D	
บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง	3.69	1.14	ม.	4.05	1.28	ม.	3.23	1.14	ป.	3.36	1.15	ป.	3.48	1.18	ป.
บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา	3.48	1.13	ป.	4.35	0.81	ม.	3.91	1.02	ม.	3.92	1.01	ม.	3.82	1.06	ม.
บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ ผ่านคณบดี/ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ	2.52	1.05	ป.	2.90	1.21	ป.	2.51	1.11	ป.	2.73	0.96	ป.	2.61	1.06	ป.
ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือ จากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ	3.54	1.13	ม.	3.95	0.94	ม.	3.41	1.26	ป.	3.56	1.10	ม.	3.54	1.15	ม.
อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ	3.70	1.15	ม.	3.90	1.17	ม.	3.40	1.22	ป.	3.70	1.08	ม.	3.63	1.16	ม.
อาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ	3.56	1.22	ม.	3.70	1.13	ม.	3.33	1.20	ป.	3.56	1.07	ม.	3.50	1.16	ป.

3.4 วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์

ในการสอบถามความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ ได้กำหนดคำตอบ 8 รายการ เป็นวิธีการที่อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์หากอาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์เป็นรายบุคคล หรือผ่านภาควิชา โดยจัดส่งไปให้ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกเป็นรายบุคคลทุกเดือน หรือจัดส่งผ่านภาควิชาทุกภาคการศึกษา เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของร้านจำหน่ายหนังสือและสำนักพิมพ์ มีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ และมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านวิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ ทั้ง 8 รายการ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 7 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.04$) การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.96$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดหา ($\bar{x} = 3.93$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ มีการจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกเป็นรายบุคคลทุกเดือน ($\bar{x} = 3.20$)

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านวิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา มีความต้องการดังต่อไปนี้

อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ตรงกันทุกรายการ ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 7 รายการ และค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 1 รายการ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมากทุกรายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 รายการแรก เท่ากัน ($\bar{x} = 4.40$) คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการอันดับรองลงมา คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 4.35$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 1 รายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.96$) เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.94$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ ($\bar{x} = 3.86$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 1 รายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.08$) เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ ($\bar{x} = 3.94$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของร้านจำหน่ายหนังสือและสำนักพิมพ์เพื่อสะดวกในการติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ ($\bar{x} = 3.86$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 1 รายการ

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก ทุกรายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์เป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.14$) การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.08$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.01$) ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์

วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์	สังคมศาสตร์ (N=71)		มนุษยศาสตร์ (N=20)		วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (N=70)		วิทยาศาสตร์กายภาพ (N=64)		รวม (N=225)						
	\bar{X}	S.D	ความ	\bar{X}	S.D	ความ	\bar{X}	S.D	ความ	\bar{X}	S.D	ความ			
			มาย			มาย			มาย			มาย			
การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้ อาจารย์เป็นรายบุคคล	4.14	0.95	ม.	3.90	1.02	ม.	3.47	1.27	ม.	3.80	1.06	ม.	3.81	1.12	ม.
การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้ อาจารย์ผ่านภาควิชา	3.83	1.15	ม.	4.35	0.75	ม.	3.96	1.11	ม.	3.84	1.03	ม.	3.92	1.07	ม.
การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้ อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.98	ม.	4.40	0.88	ม.	3.84	1.27	ม.	3.83	1.12	ม.	3.96	1.12	ม.
การจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกเป็นราย บุคคลทุกเดือน	3.52	1.18	ม.	3.05	0.89	ป.	3.21	1.40	ป.	2.89	1.25	ป.	3.20	1.27	ป.
การจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกผ่านภาค วิชาทุกภาคการศึกษา	3.76	1.16	ม.	3.95	0.94	ม.	3.77	1.02	ม.	3.86	0.97	ม.	3.81	1.05	ม.
เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของร้าน จำหน่ายหนังสือและสำนักพิมพ์เพื่อสะดวกในการติด ตามรายชื่อหนังสือใหม่	3.82	0.98	ม.	4.20	0.83	ม.	3.67	1.21	ม.	3.89	0.99	ม.	3.83	1.05	ม.
เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ ให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ	3.92	0.89	ม.	4.25	0.91	ม.	3.86	1.15	ม.	3.94	1.14	ม.	3.93	1.05	ม.
เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและ ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.01	0.90	ม.	4.40	0.75	ม.	3.94	1.17	ม.	4.08	0.95	ม.	4.04	0.99	ม.

3.5 ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุด

คณะ

จากการสอบถามความต้องการของอาจารย์ในด้านช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้ห้องสมุดคณะ ได้กำหนดคำถาม 8 รายการ เป็นช่องทางที่อาจารย์จะสะดวกในการเลือกหนังสือแล้วเสนอให้ห้องสมุดคณะ คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือโดยการทำบันทึกอย่างเป็นทางการถึงบรรณารักษ์ การจัดส่งผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดส่งผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ การเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางโทรศัพท์ การเสนอผ่านภาควิชา หรือผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ การเสนอรายชื่อหนังสือให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง หรือมีเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะมารับรายชื่อจากอาจารย์เป็นระยะตามที่กำหนด อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้ห้องสมุดคณะ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 1 รายการ คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 3.52$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงลำดับตามเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.50$) เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.47$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านช่องทางที่อาจารย์สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้ห้องสมุดคณะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.86$) มีเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะมารับรายชื่อหนังสือจากอาจารย์เป็นระยะตามที่กำหนด ($\bar{x} = 3.76$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.72$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง มี 4 รายการ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.85$) เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.75$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง มี 4 รายการ

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 2 รายการ คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 3.84$) และจัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.70$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 6 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.34$)

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.44$) จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.33$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.29$) และมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย 1 รายการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้ว ให้ห้องสมุดคณะ

ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือ ที่อาจารย์เลือกแล้ว ให้ห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์ (N=71)			มนุษยศาสตร์ (N=20)			วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (N=70)			วิทยาศาสตร์กายภาพฯ (N=64)			รวม (N=225)		
			ความ			ความ			ความ			ความ			ความ
	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย
ทำบันทึกอย่างเป็นทางการถึงบรรณารักษ์พร้อมแบบ ฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อ	3.34	1.24	ป.	2.95	0.89	ป.	3.10	1.24	ป.	3.30	1.15	ป.	3.22	1.19	ป.
จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้อง สมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	3.51	1.08	ม.	3.65	0.75	ม.	3.19	1.32	ป.	3.84	0.98	ม.	3.52	1.13	ม.
จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้อง สมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ	3.39	1.22	ป.	3.85	0.81	ม.	3.33	1.33	ป.	3.70	1.23	ม.	3.50	1.24	ป.
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วทางโทรศัพท์	2.97	1.26	ป.	3.15	0.75	ป.	2.43	1.15	น.	2.72	1.23	ป.	2.75	1.20	ป.
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาคีวิชา	3.11	1.24	ป.	3.75	1.07	ม.	3.44	1.14	ป.	3.34	1.14	ป.	3.34	1.17	ป.
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ	3.72	1.14	ม.	3.70	1.08	ม.	3.29	1.24	ป.	3.31	0.97	ป.	3.47	1.13	ป.
เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ ด้วย ตนเอง	3.86	0.91	ม.	3.40	1.10	ป.	3.07	1.09	ป.	3.06	0.97	ป.	3.35	1.06	ป.
มีเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะมารับรายชื่อหนังสือจาก อาจารย์เป็นระยะตามที่กำหนด	3.76	1.03	ม.	3.10	1.07	ป.	3.17	1.27	ป.	3.08	1.15	ป.	3.32	1.18	ป.

3.6 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

จากการสอบถามความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ได้กำหนดคำถาม 10 รายการ เพื่อเป็นแนวทางให้ห้องสมุดในการประสานงานให้อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเพิ่มมากขึ้น คือ การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์มีส่วนร่วมผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ การปิดประกาศเชิญชวนอย่างทั่วถึง การเชิญอาจารย์เป็นรายบุคคลให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย หรือร้านจำหน่ายนำมาจัดแสดง/จัดจำหน่ายในคณะกรรมการจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อ ให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แจ้งให้อาจารย์ทราบเมื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกไม่มีจำหน่าย หรือเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดแล้ว เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง และอาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์ทั้ง 225 คน ได้ตอบคำถามนี้

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 9 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.20$) อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.16$) และมี 2 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.13$) คือ การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง และค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 1 รายการ

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา มีความต้องการดังต่อไปนี้

อาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 6 รายการ และค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 4 รายการ ดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุด คณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.11$) ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.06$) และอาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.01$)

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 6 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.13$) การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.03$) และมี 2 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.95$) คือ อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ และการแจ้งให้ทราบเมื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกไม่มีจำหน่ายหรือไม่มีการจัดพิมพ์อีก

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก ทุกรายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.46$) เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.37$) และถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.30$)

อาจารย์กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด มี 1 รายการ คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยความในระดับมากมี 9 รายการ เรียงลำดับตามเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก เท่ากัน ($\bar{x} = 4.50$) คือ การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง และอาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.30$) ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์			มนุษยศาสตร์			วิทยาศาสตร์ชีวภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			รวม		
	(N=71)		ความ	(N=20)		ความ	(N=70)		ความ	(N=64)		ความ	(N=225)		ความ
	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย
การประชุมสัมพันธ์ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นรายบุคคลผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	3.72	0.97	ม.	3.65	0.75	ม.	3.47	1.28	ป.	3.61	0.95	ม.	3.60	1.06	ม.
การประชุมสัมพันธ์ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ,	3.69	0.96	ม.	3.55	1.10	ม.	3.41	1.31	ป.	3.56	1.02	ม.	3.56	1.11	ม.
การปิดประกาศเชิญชวนอย่างทั่วถึงให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ	4.10	0.97	ม.	4.05	0.83	ม.	3.51	1.36	ม.	3.36	1.15	ป.	3.70	1.18	ม.
เชิญชวนอาจารย์เป็นรายบุคคลให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่ายหนังสือเป็นครั้งคราว	3.83	1.10	ม.	3.60	1.10	ม.	3.26	1.36	ป.	3.17	1.33	ป.	3.44	1.27	ป.
เชิญชวนอาจารย์เป็นรายบุคคลให้เลือกหนังสือจากร้านจำหน่ายที่นำมาจัดแสดง/จัดจำหน่ายในมหาวิทยาลัย / คณะ	4.11	0.89	ม.	3.70	1.13	ม.	3.37	1.32	ป.	3.28	1.33	ป.	3.61	1.23	ม.
อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ	4.46	0.61	ม.	4.30	0.73	ม.	4.01	1.16	ม.	3.95	1.09	ม.	4.16	0.98	ม.

ตารางที่ 25 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ต่อ)

วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	สังคมศาสตร์			มนุษยศาสตร์			วิทยาศาสตร์ชีวภาพ			วิทยาศาสตร์กายภาพ			รวม		
	(N=71)		ความ	(N=20)		ความ	(N=70)		ความ	(N=64)		ความ	(N=225)		ความ
	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย	\bar{X}	S.D	หมาย
การแจ้งให้ทราบเมื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกไม่มีจำหน่าย หรือไม่มีการจัดพิมพ์อีก	4.14	0.96	ม.	4.20	1.15	ม.	3.91	1.27	ม.	3.95	1.16	ม.	4.02	1.14	ม.
การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.97	ม.	4.50	0.51	ม.	4.11	1.00	ม.	4.03	1.19	ม.	4.13	1.02	ม.
ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที	4.30	0.82	ม.	4.55	0.60	มส.	4.06	1.20	ม.	4.13	1.19	ม.	4.20	1.05	ม.
เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.76	ม.	4.50	0.69	ม.	3.99	1.17	ม.	3.92	1.15	ม.	4.13	1.03	ม.

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปข้อเสนอแนะมาจากแบบสอบถามที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด แล้วนำเสนอในรูปความเรียง แยกตามเนื้อหา พร้อมแสดงความถี่ของคำตอบ ปรากฏว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 77 คน ได้ให้ข้อเสนอในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ 6 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือก ด้านวิธีการเลือกหนังสือ ด้านการขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการคัดเลือกหนังสือ ด้านการประสานงานกับอาจารย์ในการเลือกหนังสือ ด้านการจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะ และด้านอื่น ๆ ดังนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

- 1.1 คณะกรรมการภาควิชาพิจารณาหนังสือก่อนนำเสนอให้ห้องสมุดคณะ(25)
- 1.2 อาจารย์ภายในคณะมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสืออย่างอิสระ (19)
- 1.3 ห้องสมุดขอความร่วมมืออาจารย์เป็นรายบุคคล ด้วยวาจา หรือบันทึก(15)
- 1.4 อาจารย์เลือกหนังสืออย่างอิสระ โดยมีคณะกรรมการห้องสมุดซึ่งเป็นตัวแทนจากแต่ละภาควิชาคัดเลือกต่อไป (7)
- 1.5 แต่งตั้งผู้แทนของภาควิชาหรือมอบอำนาจให้หัวหน้าภาควิชาเป็นตัวแทนในการคัดเลือกหนังสือ (5)

2. วิธีการเลือกหนังสือ

- 2.1 บรรณารักษ์จัดทำรายการหนังสือใหม่ซึ่งรวบรวมจากสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายหนังสือ (30)
- 2.2 รายชื่อหนังสือใหม่ที่เสนอแก่อาจารย์ให้มีรายละเอียดของหนังสือแต่ละรายการ (25)
- 2.3 บรรณารักษ์ส่งแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อไปที่ภาควิชา หรือวางไว้ในสถานที่เหมาะสมที่อาจารย์เห็นได้ชัดเจน (19)
- 2.4 อาจารย์คัดเลือกหนังสือแล้วเสนอให้ห้องสมุดคณะโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต(10)

- 2.5 ห้องสมุดเชิญร้านจำหน่าย สำนักพิมพ์มาจัดนิทรรศการให้อาจารย์และนิสิตมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ โดยอาจารย์กรอกรายละเอียดรายการหนังสือที่เลือกลงในแบบฟอร์มที่ห้องสมุดจัดเตรียมไว้ให้ (5)

3. การขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการคัดเลือกหนังสือ

- 3.1 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (25)
- 3.2 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านภาควิชา (18)
- 3.3 การขอความร่วมมือจากอาจารย์เป็นรายบุคคล (10)
- 3.4 ควรประกาศเกณฑ์การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นบันทึกแจ้งและเวียนให้อาจารย์รับทราบโดยทั่วกัน (4)
- 3.5 ควรแจ้งกำหนดการให้อาจารย์มีส่วนร่วม ทราบล่วงหน้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์ (4)

4. การประสานงานกับอาจารย์ในการเลือกหนังสือ

- 4.1 ประสานงานกับอาจารย์ผ่านภาควิชา (15)
- 4.2 ประสานงานกับอาจารย์เป็นรายบุคคลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์/โทรศัพท์/จดหมาย/โทรสาร (12)
- 4.3 ประสานงานอย่างต่อเนื่อง และรายงานความก้าวหน้าของการจัดหาหนังสือที่อาจารย์ ทั้งแจ้งอาจารย์โดยตรงและแจ้งผ่านภาควิชา (11)
- 4.4 ควรอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ เช่น ลดขั้นตอนการมีส่วนร่วม แนะนำวิธีการเสนอแนะรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุดให้อาจารย์ทราบ (8)
- 4.5 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินงานจัดหาหนังสือ เพื่อประสานงานระหว่างอาจารย์และห้องสมุด โดยเฉพาะ (7)

5. การจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะ

- 5.1 การจัดซื้อหนังสือควรอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการห้องสมุด (6)
- 5.2 ควรกระจายการจัดซื้อให้เท่าเทียมกันทุกสาขา หากมีงบประมาณเพียงพอจึงจัดซื้อตามความต้องการของอาจารย์ (5)
- 5.3 เปิดโอกาสให้อาจารย์เสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการได้ตลอดเวลา (5)

5.4 ควรแยกงบประมาณสำหรับหนังสือแต่ละสาขา ให้อาจารย์แต่ละสาขาสามารถเลือกซื้อได้ตามงบประมาณที่มี เพื่อให้ได้หนังสือครอบคลุมทุกสาขา (2)

6. ด้านอื่น ๆ

6.1 แจกงบประมาณทั้งหมดที่ห้องสมุดได้รับในแต่ละปี แล้วแบ่งสัดส่วนให้ภาควิชา คิดเป็นร้อยละของอาจารย์ แต่อย่างน้อยภาควิชาละ 1 เล่ม/เทอม หากภาควิชาใดไม่ขอซื้อหนังสือให้สิทธินำงบประมาณที่ไม่ใช้ให้ภาควิชาอื่นได้ (6)

6.2 อาจารย์ต้องซื้อหนังสือมาใช้ในงานวิจัยเอง ห้องสมุดควรให้งบประมาณสำหรับอาจารย์แต่ละคน (2)

6.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติหลาย ๆ ข้อ เช่น เป็นนักวิจัย นักอ่าน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ไม่ควรแต่งตั้งตามระบบอุปถัมภ์ (1)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ รูปแบบ ปัญหาที่ประสบ และแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ 2 ประการ คือ

1. อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการและประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง
2. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือที่อาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สังกัด 4 กลุ่มสาขาวิชา 16 คณะ คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ (6 คณะ) สาขาวิชามนุษยศาสตร์ (2 คณะ) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (5 คณะ) และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (3 คณะ) รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 297 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.75 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 กลุ่มสาขาวิชาและคณะที่สังกัด

จากการสอบถามอาจารย์ผู้พำลองกรณีมหาวิทยาลัย ทั้ง 225 คน พบว่า จำนวนสูงสุด 71 คน (ร้อยละ 31.56) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนรองลงมา 70 คน (ร้อยละ 31.11) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และ 64 คน (ร้อยละ 28.44) สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนน้อยที่สุด 20 คน (ร้อยละ 8.89) สังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

เมื่อพิจารณาคณะที่สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด 34 คน (ร้อยละ 15.11) เป็นอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จำนวนรองลงมา 31 คน (ร้อยละ 13.78) เท่ากัน เป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 2.67) เท่ากัน มี 3 คณะคือ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ

ผลการวิจัยด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ (ตารางที่ 3) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 114 คน (ร้อยละ 50.67) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ จำนวนรองลงมา 64 คน (ร้อยละ 28.44) อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.89) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 47.89) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 55.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 37.14) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 67.19) ดำรงตำแหน่งอาจารย์

และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุดของ 3 กลุ่มสาขาวิชา ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 19.72) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 15.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 7.81) ส่วนอาจารย์ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.86) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

1.3 ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน

ผลการวิจัยด้านประสบการณ์ทำงานด้านการสอนของอาจารย์ (ตารางที่ 4) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 67 คน (ร้อยละ 29.78) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 1-5 ปี จำนวน รองลงมา 56 คน (ร้อยละ 24.89) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอน 15 ปีขึ้นไป และน้อยที่สุด 24 คน (ร้อยละ 10.67) มีประสบการณ์ทำงานด้านการสอนต่ำกว่า 1 ปี

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัดพบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 32.40 ร้อยละ 25.00 และ ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ มีประสบการณ์ด้านการสอน 15 ปีขึ้นไป และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน มีประสบการณ์ด้านการสอน 11 - 15 ปีด้วย ส่วน อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 45.31) มี ประสบการณ์ด้านการสอน 1 - 5 ปี

1.4 ระดับที่สอน

ผลการวิจัยด้านระดับการศึกษาที่อาจารย์สอน (ตารางที่ 5) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 209 คน (ร้อยละ 92.89) สอนระดับปริญญาตรี จำนวนรองลงมา 170 คน (ร้อยละ 75.56) สอนระดับปริญญาโท และจำนวนน้อยที่สุด 75 คน (ร้อยละ 33.33) สอนระดับปริญญาเอก

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่าจำนวนสูงสุดและ รองลงมาของ อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 87.32 และร้อยละ 66.20) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 85.00 และร้อยละ 80.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 97.14 และร้อยละ 77.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 96.87 และร้อยละ 82.81) สอนระดับ ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ตามลำดับ

1.5 ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยด้านประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้า ห้องสมุดคณะ (ตารางที่ 6) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 72.00) เคยเสนอ รายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ และส่วนน้อย จำนวน 63 คน (ร้อยละ 28.00) ไม่ เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า ส่วนใหญ่ของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 69.01) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 80.00) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 70.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 75.00)

1.6 เหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับเหตุผลที่อาจารย์ (63 คน) ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ (ตารางที่ 7) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 31 คน (ร้อยละ 49.21) ระบุเหตุผลว่า มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว รองลงมา 26 คน (ร้อยละ 41.27) และ 21 คน (ร้อยละ 33.33) ระบุว่าไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อและการขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด และรองลงมาของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา ให้เหตุผลตรงกัน คือมีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อและขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ ตามลำดับ ยกเว้นอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยีที่ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาดำเนิน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าเหตุผลที่ อาจารย์ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ เนื่องจากไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อและการขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสน่ห์ เข็มหนู (2528) ที่พบว่าเหตุผลที่อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อ คือ ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ และไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมรัตน์ อนุวัช (2543) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ไม่เคยใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง เนื่องจากไม่เคยได้รับแบบฟอร์มบัตรเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศ

การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าห้องสมุดยังไม่มี การติดต่อกับอาจารย์เป็นรายบุคคล เพื่อเชิญชวนให้อาจารย์เสนอแนะหนังสือให้ห้องสมุดจัดซื้อ และการจัดส่งแบบฟอร์มในการเสนอ รายชื่อหนังสือให้อาจารย์ยังไม่ทั่วถึงและต่อเนื่องเพียงพอ ทำให้ยังมีอาจารย์ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อ ให้ห้องสมุดจัดซื้อ

2. การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการสอบถามอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เคยมีส่วนร่วมในการเลือก หนังสือเข้าห้องสมุดคณะ จำนวน 162 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปราย ปรากฏดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ตารางที่ 8) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 147 คน (ร้อยละ 90.74) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือ ประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จำนวนรองลงมา 136 คน (ร้อยละ 83.95) และ 120 คน (ร้อยละ 74.07) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับ บัณฑิตศึกษา และหนังสือประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด ของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 83.67) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 100.00) วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ (ร้อยละ 91.84) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 93.75) มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดยที่อาจารย์สังกัดกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 93.75) เท่ากัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตด้วย

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า อาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเพื่อให้ได้ หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Walden (1990) และ Chu (1997) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเลือก หนังสือเข้าห้องสมุดเพื่อเลือกหนังสือสนับสนุนรายวิชาที่อาจารย์สอน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.89) สอนระดับปริญญาตรี (ตารางที่ 5) เมื่ออาจารย์เลือกหนังสือเพื่อสนับสนุนรายวิชาที่สอน ทำให้เลือกหนังสือระดับปริญญาบัณฑิต

2.2 ความถี่ในการเลือกหนังสือ

ผลการวิจัยด้านความถี่ในการเลือกหนังสือ (ตารางที่ 9) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 68 คน (ร้อยละ 41.97) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวนรองลงมา 61 คน (ร้อยละ 37.65) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 10 คน (ร้อยละ 6.17) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดสัปดาห์ละครั้ง

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 48.98) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 37.50) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 58.34) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 48.98) เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

2.3 ประเภทของหนังสือที่เลือก

ผลการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของหนังสือที่อาจารย์เลือก (ตารางที่ 10) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 147 คน (ร้อยละ 90.74) และรองลงมา 110 คน (ร้อยละ 67.90) เลือกหนังสือตำรา [Textbook] และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชา ตามลำดับ จำนวนน้อยที่สุด 25 คน (ร้อยละ 15.43) เลือกหนังสือทั่วไป

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 85.71) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 87.50) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 95.92) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 91.67) เลือกตำรา [Textbook] สำหรับอาจารย์สังกัดกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 87.50) เท่ากัน เลือกหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาด้วย

การที่ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มสาขาวิชาเลือกหนังสือตำราเข้าห้องสมุด อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สอนในระดับปริญญาตรี อาจารย์จึงมีวัตถุประสงค์ในการเลือกเพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนระดับปริญญาบัณฑิต ตำราเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับอุดมศึกษา โดยผู้เขียนมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์

เนื้อหาที่เป็นความรู้ในรายวิชา และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย อาจารย์สามารถใช้ตำราเรียนในการสอนและกำหนดให้นักศึกษาที่เรียนรายวิชานั้น ๆ อ่าน อาจารย์ส่วนใหญ่จึงเลือกตำราเรียนมากกว่าหนังสือประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม การที่อาจารย์สังกัดสาขาวิชามนุษยศาสตร์จำนวนมากเลือกหนังสืออ้างอิงเฉพาะวิชาด้วย อาจเป็นเพราะว่า หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชามนุษยศาสตร์เป็นแหล่งความรู้ที่อาจารย์จะมอบหมายให้นักศึกษาไปศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากตำรา

2.4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก

ผลการวิจัยด้านเนื้อหาของหนังสือที่อาจารย์เลือก (ตารางที่ 11) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 152 คน (ร้อยละ 93.83) เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน จำนวนรองลงมา 131 คน (ร้อยละ 80.86) เลือกเนื้อหาในรายวิชาที่สอน และจำนวนน้อยที่สุด 47 คน (ร้อยละ 29.01) เลือกเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทุกคน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า สูงสุดและรองลงมาของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 91.84 และร้อยละ 85.71) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 100.00 และร้อยละ 87.50) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 89.80 และร้อยละ 73.47) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 97.92 และร้อยละ 81.25) เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน และเนื้อหาในรายวิชาที่สอน ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์จำนวนสูงสุดของทุกกลุ่มสาขาวิชาเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอนนั้น อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดได้พิจารณาเห็นว่าหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาขาวิชา มีขอบเขตกว้าง ครอบคลุมเนื้อหาหลาย ๆ วิชา การเลือกเข้าห้องสมุดทำให้อาจารย์ในสาขาสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์จำนวนรองลงมาซึ่งยังเป็นส่วนใหญ่ของอาจารย์ทุกกลุ่มสาขาวิชาเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาในรายวิชาที่สอนนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับ Walden (1990) และ Chu (1997) ที่พบว่าอาจารย์เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดเพื่อใช้ในการสอน

2.5 ภาษาของหนังสือที่เลือก

ผลการวิจัยด้านภาษาของหนังสือที่อาจารย์เลือก (ตารางที่ 12) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 157 คน (ร้อยละ 96.91) เลือกหนังสือภาษาอังกฤษ และส่วนน้อย จำนวน 74 คน (ร้อยละ 45.68) เลือกหนังสือภาษาไทย ส่วนหนังสือภาษาอื่น ๆ มีอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ เป็นผู้เลือก ได้แก่ ภาษาเยอรมัน (2 คน) ภาษาญี่ปุ่น (5 คน)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 95.92) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 93.75) วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ (ร้อยละ 100.00) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 95.83) เลือกหนังสือภาษาอังกฤษ

การที่ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ของทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชาเลือกหนังสือภาษาอังกฤษ มากกว่าอาจารย์ที่เลือกหนังสือภาษาไทย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เลือกหนังสือตำรา และตำราที่ใช้ในการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยจึงพบว่าอาจารย์เลือกหนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษ

2.6 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

ผลการวิจัยด้านรูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือก (ตารางที่ 13) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ จำนวน 151 คน (ร้อยละ 93.21) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ และส่วนน้อย จำนวน 63 คน (ร้อยละ 38.89) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบเป็นทางการ

เมื่อพิจารณาอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบเป็นทางการ จำนวน 63 คน ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ 58 คน (ร้อยละ 92.06) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชาเข้าห้องสมุดคณะ และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชาส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการด้วยเหตุผลเดียวกัน

ส่วนอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ จำนวน 151 คน นั้น ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 118 คน (ร้อยละ 78.15) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ เมื่อต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ และเมื่อ

พิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการด้วยเหตุผลเดียวกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ในส่วนที่ว่า อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ โดยมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัลลีย์ เพียรสถาพร (2534) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่เคยเสนอแนะหนังสือ โดยใช้การเสนอแนะด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดแบบไม่เป็นทางการ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมิใช่เป็นภาระงานโดยตรงของอาจารย์ แต่อาจารย์จะเลือกเมื่อต้องการหนังสือที่ยังไม่มีในห้องสมุด หรือเมื่อบรรณารักษ์ต้องการคำแนะนำหรือร้องขอความช่วยเหลือ จึงมีช่องทางที่เป็นข้อกำหนดให้อาจารย์ทุกคนต้องทำ การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของอาจารย์ส่วนใหญ่จึงเป็นแบบไม่เป็นทางการ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดเมื่อต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อหนังสือที่ต้องการ และอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมเมื่อได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขา

2.7 วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยด้านวิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ตารางที่ 14) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 101 คน (ร้อยละ 62.34) ใช้วิธีการกรอรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ รองลงมา 86 คน (ร้อยละ 53.09) ใช้วิธีเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา/ที่ห้องสมุดคณะ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 23 คน (ร้อยละ 14.20) ได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด ของอาจารย์ 3กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 59.18) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 63.26) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 77.08) ใช้วิธีการกรอรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ โดยอาจารย์สังคมศาสตร์จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 59.18) เท่ากัน

เลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา/ที่ห้องสมุดคณะด้วย อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ สูงสุด (ร้อยละ 68.75) ใช้วิธีเลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา / ที่ห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีวิธีการเลือกหนังสือโดยการกรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงในแบบฟอร์มที่ห้องสมุดจัดส่งไปให้ นั้น อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์รับทราบวิธีการเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อและห้องสมุดได้จัดส่งแบบฟอร์มการเสนอดังกล่าวให้อาจารย์ หรือให้ภาควิชา ส่วนอาจารย์กลุ่มมนุษยศาสตร์นั้นมีการติดต่อกับร้านจำหน่ายหนังสือทั้งในส่วนของห้องสมุดและอาจารย์ ทำให้ได้เลือกจากตัวเล่มหนังสือ การใช้แบบฟอร์มเสนอรายชื่อหนังสือจึงมีน้อย เนื่องจากเมื่ออาจารย์พิจารณาจากตัวเล่มหนังสือแล้ว ทางร้านจำหน่ายจะส่งใบเสนอราคา หรือตัวเล่มหนังสือมาให้ห้องสมุดพิจารณาจัดซื้อต่อไป

2.8 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

ผลการวิจัยด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ (ตารางที่ 15) พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 148 คน (ร้อยละ 91.36) พิจารณาเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน จำนวนรองลงมา 138 คน (ร้อยละ 85.18) พิจารณาความทันสมัยของเนื้อหา ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 4.94) พิจารณาจากรูปเล่มสวยงาม นอกจากนี้ อาจารย์มากกว่าร้อยละ 50.00 ยังใช้เกณฑ์อื่น ๆ อีก 2 เกณฑ์ในการเลือกหนังสือ คือ เป็นประโยชน์กับนิสิตในคณะโดยรวม (ร้อยละ 57.40) และผู้เขียน/ผู้แปลที่มีชื่อเสียง (ร้อยละ 53.70)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 95.92) มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 87.50) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 93.75) พิจารณาเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สูงสุด(ร้อยละ 89.79) พิจารณาความทันสมัยของเนื้อหา

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์จำนวนสูงสุดของ 3 กลุ่มสาขาวิชาคือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี ใช้เกณฑ์เนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่เลือกหนังสือตำรา เกณฑ์ในการเลือกตำราจึงต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพจำนวนสูงสุดใช้เกณฑ์ความทันสมัยของเนื้อหา เพราะว่าเนื้อหาทางด้านแพทยศาสตร์ เกษตศาตร์ สัตวแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ มีการพัฒนาและมีรายงานการวิจัยใหม่อยู่

เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวความทันสมัยของเนื้อหาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในวิชาการสาขาเหล่านี้

2.9 แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดหา

ผลการวิจัยด้านแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือก (ตารางที่ 16) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 94 คน (ร้อยละ 58.02) ใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ จำนวนรองลงมา 86 คน (ร้อยละ 53.09) ใช้แหล่งข้อมูลที่เป็นร้านจำหน่ายหนังสือ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 7.41) ใช้การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ เป็นแหล่งข้อมูลช่วยในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดแล้ว พบว่า จำนวนสูงสุดของอาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 59.18) วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 48.98) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 64.58) ใช้รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 59.18) เท่ากัน ได้ใช้การไปดูที่ร้านจำหน่ายหนังสือด้วย ซึ่งตรงกับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 68.75) ไปดูที่ร้านจำหน่ายหนังสือเช่นเดียวกัน

2.10 วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว

ผลการวิจัยด้านวิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว (ตารางที่ 17) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 65 คน (ร้อยละ 40.12) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ จำนวนรองลงมา 55 คน (ร้อยละ 33.95) ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.62) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกทางโทรสาร

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่าจำนวนสูงสุดของ อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 51.02) ใช้วิธีส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 37.50) และอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 60.42) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ ส่วน อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ร้อยละ 44.90) ใช้วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าวิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ นั้นอาจารย์จำนวนสูงสุดของแต่ละกลุ่มสาขาวิชาปฏิบัติแตกต่างกัน มีทั้งที่เสนอให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง ผ่านหัวหน้าภาควิชา และผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือก ทั้งนี้เป็นเพราะแนวทางปฏิบัติแต่ละคณะไม่เหมือนกัน ส่วนที่อาจารย์กลุ่มมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กายภาพและเทคโนโลยีใช้วิธีเดียวกันคือการเสนอผ่านอาจารย์ผู้ประสานงานนั้น นับเป็นวิธีที่สะดวก เพราะเป็นอาจารย์ในภาควิชาเดียวกัน ทำให้มีศูนย์รวมข้อมูลหนังสือในสาขานั้น ๆ ที่เสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

2.11 การรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอจากห้องสมุด

ผลการวิจัยด้านการรับทราบผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ (ตารางที่ 18) พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด 68 คน (ร้อยละ 41.98) เท่ากันระบุว่า ห้องสมุดคณะแจ้งให้อาจารย์ทราบโดยตรง และห้องสมุดคณะแจ้งให้ภาควิชาทราบ จำนวนน้อยที่สุด 51 คน (ร้อยละ 31.48) ห้องสมุดคณะไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดแล้ว พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุดของ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 61.22) และมนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 50.00) ระบุว่า ห้องสมุดคณะแจ้งให้อาจารย์ทราบโดยตรง อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 48.98) ระบุว่า ห้องสมุดคณะไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอ ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 56.25) ระบุว่า ห้องสมุดคณะแจ้งให้ภาควิชาทราบ

2.12 ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

อาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะประสบปัญหา ซึ่งสามารถจำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาการเลือกหนังสือ ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และปัญหาอื่น ๆ ผลการวิจัย สามารถสรุปดังนี้ (ตารางที่ 19)

1) ปัญหาการเลือกหนังสือ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 75 คน (ร้อยละ 46.30) ประสบปัญหาอาจารย์ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง จำนวนรองลงมา 67 คน (ร้อยละ 41.36) ประสบปัญหาหนังสือมีราคาแพงมากทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ

การที่ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุดประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง เพราะอาจารย์มีภาระงานสอน งานผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ให้คำปรึกษาแก่นิสิต การให้บริการวิชาการแก่สังคม รวมทั้งการบริหารและงานอื่น ๆ ในภาควิชา คณะและมหาวิทยาลัยด้วย ประกอบกับงานการเลือกหนังสือมีงานหลายขั้นตอนที่ต้องติดต่อและติดตาม ทำให้อาจารย์ไม่มีเวลาเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง ดังเช่น อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์แม้ส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือก แต่ประสบปัญหาเรื่องการใช้เวลาในการเลือก คือ อาจารย์ใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุดของ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ (ร้อยละ 46.94) วิทยาศาสตร์ ชีวภาพ (ร้อยละ 59.18) และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี (ร้อยละ 41.67) ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 46.94 และร้อยละ 41.67) ตามลำดับ ยังประสบปัญหาที่ หนังสือมีราคาแพงมากทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้ออีกด้วย ส่วน อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ (ร้อยละ 37.50) ประสบปัญหาหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำมาเสนอที่ภาควิชา / ห้องสมุดคณะไม่มีเนื้อหาที่ต้องการ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์จำนวนสูงสุดประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ในส่วนที่ได้กำหนดไว้ว่า อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง

2.) ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 40 คน (ร้อยละ 24.69) ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก จำนวนรองลงมา 35 คน (ร้อยละ 21.60) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และ 31 คน (ร้อยละ 19.13) ประสบปัญหาไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 26.53) เท่ากัน ประสบปัญหาไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ และปัญหาห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ อาจารย์กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และ วิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.00 ร้อยละ 38.77 และ ร้อยละ 22.92) ตามลำดับ ประสบปัญหาไม่มีการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก

การที่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์ประสบปัญหาด้านการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมทั้งในด้านการแจ้งผลการจัดหาหนังสือที่อาจารย์เลือก การไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วม หรืออาจารย์ไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือก อาจเป็นเพราะว่า ธรรมชาติของการมีส่วนร่วมมิได้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือเกิดขึ้นตลอดเวลา อาจารย์สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในหลายขั้นตอน แต่บางขั้นตอนที่อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วม อาจประสบปัญหาได้ ห้องสมุดคณะจึงต้องคำนึงถึงความเกี่ยวข้อง ความต้องการและความพร้อมของอาจารย์ เพื่อประสานงานให้อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

3) ปัญหาอื่น ๆ

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ จำนวนสูงสุด 117 คน (ร้อยละ 72.22) ประสบปัญหาห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอเพียงบางรายการ เท่านั้น จำนวนรองลงมา 52 คน (ร้อยละ 32.10) ประสบปัญหาบรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขาจึงไม่สามารถช่วยอาจารย์เลือกหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่า จำนวนสูงสุด และรองลงมา ของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ ประสบปัญหาตรงกันทั้ง 2 ประการ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เลือกหนังสือตำราภาษาอังกฤษเพื่อใช้สอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ หนังสือตำราทำให้เลือกมากอาจารย์จึงต้องการหนังสือตำราของนักวิชาการหลาย ๆ คนแต่เนื่องจากตำราเป็นภาษาอังกฤษจึงมีราคาแพงห้องสมุดจึงไม่สามารถจัดซื้อทุกรายการที่อาจารย์ต้องการด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ และอาจารย์เป็นผู้ที่รู้ดีในศาสตร์เฉพาะสาขา จึงสามารถเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะได้ดีกว่าบรรณารักษ์ ซึ่งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้เฉพาะสาขา โดยเฉพาะบรรณารักษ์ในห้องสมุดคณะในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์การภาพและเทคโนโลยี ที่บรรณารักษ์ต้องการความช่วยเหลือจากอาจารย์อย่างมาก

3. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 ลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ตารางที่ 20)

ความต้องการของอาจารย์ต่อลักษณะของห้องสมุดคณะ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ มี 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือทำให้ห้องสมุดคณะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ ($\bar{x} = 4.55$) และในระดับมากมี 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุดคณะมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.49$) หนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.24$) และบรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 4.04$)

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของห้องสมุดคณะที่อาจารย์ต้องการ เมื่ออาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด พบว่าอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ ทั้ง 5 รายการ ในระดับมาก ตรงกันทุกรายการ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกตรงกัน คือ ถ้าอาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดคณะจะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.50$, $\bar{x} = 4.49$) จะมีหนังสือที่ตรงกับ

รายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.40$, $\bar{x}=4.41$) และจะมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x}=4.23$, $\bar{x} = 4.04$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ในระดับมากที่สุดมี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ จะมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.70$) ห้องสมุดคณะจะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.65$) และมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x} = 4.60$)

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ระดับมากที่สุดมี 2 รายการ คือ ถ้าอาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ทำให้ห้องสมุดคณะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ($\bar{x} = 4.61$) และมีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ($\bar{x} = 4.58$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 3 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ ห้องสมุดคณะจะมีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ($\bar{x}=4.34$)

การที่อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะมีลักษณะเป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ และเป็นห้องสมุดที่มีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรนั้น อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดคณะในฐานะที่เป็นแหล่งค้นคว้าสำคัญ ห้องสมุดคณะจะมีหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะความต้องการด้านการเรียนการสอนได้นั้น อาจารย์ต้องมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ โดยการเลือกและเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ หนังสือที่อาจารย์เลือกนั้นจะเป็นประโยชน์โดยตรงกับอาจารย์และนิสิต

3.2 รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด คณะของอาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของอาจารย์ต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะทั้ง 6 รายการ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับมากมี 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ รูปแบบการเลือกหนังสือที่อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.00$) การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.97$) และห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นครั้งคราว ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการของคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ ($\bar{X} = 2.89$)

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการต่อรูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ตรงกันทุกรายการ ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 4 รายการ และค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 2 รายการ

โดยอาจารย์ 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมาก สูงสุด 2 อันดับแรก คือ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.10$, $\bar{X} = 4.14$) และการแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.89$, $\bar{X} = 3.94$)

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพนั้น มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับมาก สูงสุด 2 อันดับแรก คือ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.93$) อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 3.67$)

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ แต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ($\bar{X} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.35$) และห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นครั้งคราว ($\bar{X} = 3.90$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ

จากผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบการเลือกหนังสือที่เหมาะสมตามที่อาจารย์ต้องการระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 รายการแรก คือ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกได้อย่างอิสระ และการแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะนั้น รูปแบบแรกที่อาจารย์ต้องการ เป็นการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ การที่อาจารย์ต้องการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เพราะเป็นการมีส่วนร่วมแบบเป็นอิสระ ไม่มีข้อกำหนดหรือภาระผูกพันใด ๆ อาจารย์จึงต้องการการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้

ในขณะที่อีกรูปแบบที่อาจารย์ต้องการคือ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะนั้น เป็นการมีส่วนร่วมแบบเป็นทางการ โดยอาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งนั้นต้องทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานงานกับอาจารย์ในภาควิชาหรือสาขาวิชา และประสานกับห้องสมุดด้วย การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้นับเป็นการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chu (1997) ที่เสนอให้การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีลักษณะเป็นระบบตัวแทนห้องสมุด ทั้งห้องสมุดและภาควิชาแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่ติดต่อกัน โดยแต่ละฝ่ายมีการประสานและให้ความร่วมมือกัน การที่อาจารย์ต้องการการมีส่วนร่วมรูปแบบนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมและต้องการทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกนี้มีความชัดเจนและเป็นระบบ

3.3 วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีการที่ห้องสมุดจะติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ มี 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดมี 3 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{X} = 3.82$) อาจารย์ติดต่อกับ

บรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.63$) และห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 3.54$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยรายการที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.50$)

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีการที่ห้องสมุดจะติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัดพบว่า อาจารย์ทั้ง 4 กลุ่มสาขาวิชามีความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ได้แก่

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) และบรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง ($\bar{x} = 3.69$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 5 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 4.35$) และบรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง ($\bar{x} = 4.05$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.91$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลางมี 5 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยเฉพาะ ($\bar{x} = 3.41$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.92$) อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.70$) ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รายการ

ผลการวิจัยที่พบว่า วิธีติดต่อขอความร่วมมือที่อาจารย์ต้องการ คือ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อเลือกหนังสือ และให้ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือโดยตรงนั้น อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะติดต่อกับอาจารย์อย่างเป็นทางการและตามลำดับขั้นตอน คือการเสนอเรื่องติดต่อผ่านภาควิชา ขณะเดียวกันการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้เป็นตัวแทนห้องสมุดมาติดต่อกับอาจารย์เป็นการอำนวยความสะดวกให้อาจารย์ได้เข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่เพิ่มภาระงานให้อาจารย์มากเกินไป แต่ถ้าอาจารย์ต้องการเลือกหนังสือ อาจารย์สามารถติดต่อกับบรรณารักษ์ได้โดยตรง ซึ่งทำให้ได้คำตอบรวดเร็ว

3.4 วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านวิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ แยกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 7 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.04$) การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.96$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดหา ($\bar{x} = 3.93$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ มีการจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกเป็นรายบุคคลทุกเดือน ($\bar{x} = 3.20$)

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านวิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ตรงกันทุกรายการ ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 7 รายการ และค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลางมี 1 รายการ ได้แก่

อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สูงสุด 2 อันดับแรก เท่ากัน ($\bar{x} = 4.40$) คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก สูงสุด 2 อันดับแรก คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.96$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.94$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก สูงสุด 2 อันดับแรก คือ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.08$) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ ($\bar{x} = 3.94$)

สำหรับอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก ทุกรายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์เป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.14$) และการจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.08$)

การที่ผลการวิจัยพบว่า วิธีเลือกหนังสือที่อาจารย์ต้องการ คือเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดจัดซื้อและต้องปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากอาจารย์สามารถใช้เว็บไซต์ของห้องสมุดคณะเป็นแหล่งข้อมูลในการติดตามและตรวจสอบว่าหนังสือที่อาจารย์จะเลือกเข้าห้องสมุดนั้น มีอยู่ในรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุดหรือไม่

ในด้านแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือนั้น ผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดจัดส่งไปให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่องนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสน่ห์ เข็มหนู (2528) ที่พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดส่งแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือไปให้ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมรัตน์ อนุวัช (2543) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก ให้สำนักหอสมุดกลางจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศไปให้

การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในแต่ละภาคการศึกษาอาจารย์ต้องการเลือกหนังสือเพื่อประกอบการสอนในรายวิชาต่าง ๆ กัน จึงต้องการแบบฟอร์มเพื่อเสนอหนังสือให้ห้องสมุดจัดซื้อ ประกอบกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 41.68) มี

ความถี่ในการเลือกหนังสือภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง (ตารางที่ 9) ห้องสมุดคณะจึงควรจัดส่งแบบฟอร์มให้อาจารย์ทุกภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับความต้องการให้เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือนั้น เป็นการอำนวยความสะดวกให้อาจารย์สามารถเสนอรายชื่อหนังสือได้โดยไม่ต้องรอห้องสมุดคณะจัดส่งแบบฟอร์มไปให้

3.5 ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการในด้านช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้ห้องสมุดคณะ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 1 รายการ คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x}=3.52$) ส่วนค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงลำดับตามเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.50$) เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงานในการเลือกหนังสือ ($\bar{x} = 3.47$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านช่องทางที่อาจารย์สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้ห้องสมุดคณะ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ดังนี้

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.86$) และมีเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะมารับรายชื่อหนังสือจากอาจารย์เป็นระยะตามที่กำหนด ($\bar{x} = 3.76$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.85$) และเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.75$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก 2 รายการ คือ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 3.84$) และจัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 7 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา ($\bar{x} = 3.44$) และจัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ ($\bar{x} = 3.33$)

ผลการวิจัยที่พบว่า ช่องทางที่อาจารย์ต้องการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้ห้องสมุดคณะ คือ การจัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะนั้น อาจเป็นเพราะว่าการจัดส่งรายชื่อหนังสือทั้งสองช่องทางนั้น เป็นช่องทางที่สะดวก อาจารย์สามารถส่งได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ส่วนอีกช่องทางหนึ่งที่อาจารย์ต้องการส่ง คือ ผ่านทางเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ประสานงาน การที่อาจารย์ต้องการจัดส่งผ่านทางเจ้าหน้าที่ห้องสมุด อาจเป็นเพราะความสะดวกเช่นเดียวกันที่จะขอให้เจ้าหน้าที่มารับรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกแล้ว เพื่อไปดำเนินการต่อไป

3.6 วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับมากมี 9 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.20$) อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.16$) และมี

2 รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.13$) คือ การจัดส่งรายชื่อนั่งหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาความต้องการของอาจารย์ในด้านวิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ตามกลุ่มสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก ทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.46$) และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.37$)

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด มี 1 รายการ คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 9 รายการ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก เท่ากัน ($\bar{x} = 4.50$) คือ การจัดส่งรายชื่อนั่งหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง

อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 6 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ การจัดส่งรายชื่อนั่งหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.11$) และถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.06$)

ส่วนอาจารย์กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมากมี 6 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุดควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที ($\bar{x} = 4.13$) และการจัดส่งรายชื่อนั่งหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.03$)

ผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์มีความต้องการให้ห้องสมุดคณะแจ้งให้ อาจารย์ทราบทันที ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุด เนื่องจาก อาจารย์จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่อาจารย์เลือกทันที โดยไม่ต้องเสียเวลารอคำตอบนาน หากห้องสมุดไม่แจ้งอาจารย์ทราบทันที ทำให้อาจารย์ต้องรอคำตอบนานและเข้าใจผิดได้ว่า รายการหนังสือที่เลือกคงอยู่ในขั้นตอนการสั่งซื้อ

ในรายการที่อาจารย์ต้องการได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะ อย่างสม่ำเสมอ นั้น เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่อาจารย์มีความต้องการในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่า แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ เลือกรายการที่อาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่าง สม่ำเสมอ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า อาจารย์เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการเลือกรายการ นั้น มีงานที่อาจารย์ต้องได้รับความช่วยเหลือจากห้องสมุดทั้งในด้านแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อ หนังสือ การค้นหารายชื่อและข้อมูลของหนังสือ การส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว รวมทั้งการ ติดตามผลการเลือกรายการ ดังนั้น การที่ห้องสมุดคณะติดต่อกับอาจารย์ และอาจารย์ได้รับการ ประสานงานอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นแนวทางที่อาจารย์ต้องการ

นอกจากนี้ การที่ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะ จัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องนั้น อาจ เพราะจะทำให้ภาควิชาที่มีข้อมูลหนังสือที่จัดซื้อด้วยงบประมาณของภาควิชา ส่วนการที่เจ้าหน้าที่ ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกรายการเข้า ห้องสมุดอย่างต่อเนื่องนั้นนับเป็นการอำนวยความสะดวกให้อาจารย์ในการติดต่อกับห้องสมุดได้ ง่ายและสะดวกขึ้น เพราะมีบุคคลที่รับผิดชอบการติดต่อกับภาควิชาอย่างชัดเจน

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ว่า

สมมติฐานข้อที่ 1 อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการ เลือกรายการเข้าห้องสมุดคณะเพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดย มีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการและประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกรายการอย่างต่อเนื่อง

สมมติฐานข้อที่ 2 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือที่อาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนที่สอดคล้องกับสมมติฐาน

1. สมมติฐานส่วนที่ 1 กำหนดไว้ว่า อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ

จากผลการวิจัย (ตารางที่ 8 และตารางที่ 9) พบว่า อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.74) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต และอาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.21) มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะแบบไม่เป็นทางการ ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. สมมติฐานส่วนที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่า แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือที่อาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ

จากผลการวิจัย (ตารางที่ 25) พบว่า อาจารย์มีค่าเฉลี่ยความต้องการในระดับมาก คือ อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้บางส่วนว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า อาจารย์จำนวนสูงสุด แต่ไม่ใช่อาจารย์ส่วนใหญ่ ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 19) ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง แม้ว่าอาจารย์จำนวนสูงสุดของทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จะประสบปัญหาไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ใช่ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อ อาจารย์ ห้องสมุดคณะ และผู้บริหารของคณะต่าง ๆ ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เลือกตำราเรียนและ หนังสือ ภาษาอังกฤษ อาจารย์จึงควรเลือกหนังสือสารคดีที่มีเนื้อหาเป็นความรู้และเป็นประโยชน์กับนิสิต และอาจารย์ในคณะโดยเฉพาะที่เป็นหนังสือภาษาไทยด้วย และเพิ่มความถี่ในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือจากภาคการศึกษาละครั้งหรือปีละครั้ง เป็น 2 – 3 ครั้งต่อภาคปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุดคณะ

1. แต่งตั้งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้ทำหน้าที่ติดต่อและ ประสานงานกับอาจารย์ภาควิชา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในการเลือกหนังสือ โดยกำหนดลักษณะงานที่ ต้องทำอย่างชัดเจน
2. ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ ต้องประสานงานกับ อาจารย์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยให้ข้อมูลที่จำเป็นและเกี่ยวกับการเลือกหนังสือทั้งด้าน งบประมาณ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเลือก และการแจ้งให้อาจารย์ทราบทันทีถ้าพบว่าหนังสือที่ อาจารย์เสนอให้จัดซื้อซ้ำซ้อนกับที่มีอยู่แล้วในห้องสมุด
3. การติดต่อประสานงานกับอาจารย์ควรเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมทั้งการติดต่อ โดยตรง เป็นรายบุคคลทางวาจา การติดต่อผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการติดต่อผ่าน ภาควิชา
4. เว็บไซต์ของห้องสมุดคณะควรมีเมนูที่เป็นรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด เพื่อให้อาจารย์ตรวจสอบได้ และต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ส่วนแบบฟอร์มการ เสนอแนะหนังสือควรมีในเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะเช่นเดียวกัน โดยทำเป็นแบบฟอร์มที่สามารถ กรอกได้ง่ายและสะดวกสำหรับอาจารย์

5. ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าอาจารย์ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ แต่การที่อาจารย์จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกอย่างทั่วถึงได้นั้น ห้องสมุดคณะต้องประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์เข้าใจในบทบาทด้านนี้ และอำนวยความสะดวกและช่วยเหลืออาจารย์ในทุก ๆ ด้าน การประชาสัมพันธ์สามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการลงข่าวประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ห้องสมุด เอกสารหรือจดหมายข่าวของคณะ ของห้องสมุด รวมทั้งเมื่อมีการสัมมนาอาจารย์ใหม่ควรให้ข้อมูลส่วนนี้แก่อาจารย์ใหม่ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารคณะ

1. คณะควรมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ด้านการเลือกหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นเข้าห้องสมุดคณะ โดยประกอบด้วยอาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากภาควิชาหรือสาขาวิชาต่าง ๆ และประกาศแต่งตั้งให้รับทราบโดยทั่วกัน
2. ภาควิชาหรือสาขาวิชาต่าง ๆ ควรแต่งตั้งอาจารย์ที่ทำหน้าที่ด้านการเลือกหนังสือเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับห้องสมุดคณะในด้านการเลือกและนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องมาแจ้งภาควิชา
3. คณะควรให้ความสำคัญกับบทบาทของอาจารย์ในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ โดยจัดทำให้เป็นระบบ อาจแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ หรือให้ทุกภาควิชาแต่งตั้งผู้แทนทำหน้าที่ในการเลือก และอาจารย์ที่รับผิดชอบงานด้านนี้สามารถรวมเป็นภาระงานได้ เนื่องจากเป็นภาระงานที่ต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินงบประมาณ หากนำไปใช้ได้เหมาะสม มีการใช้อย่างคุ้มค่าก็จะเกิดประโยชน์ต่อคณะ

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ตามกลุ่มสาขาวิชาในการเลือกหนังสือเข้าสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ตามกลุ่มสาขาวิชาในการเลือกหนังสือเข้าหอสมุดกลาง หรือห้องสมุดคณะของมหาวิทยาลัยอื่น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรรต์น์ เมธะวัฒน์. หัวหน้าห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 10 มีนาคม 2548.
- การุณ สีนชู. บรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 14 มีนาคม 2548.
- กุลณี วัชรโบล. หัวหน้าห้องสมุด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 11 พฤศจิกายน 2547.
- จริยา บุญเจริญ. พนักงานห้องสมุดระดับ 5 (หน้าที่จัดหาและจัดซื้อ) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. 15 กุมภาพันธ์ 2548.
- ชลธิสา อุณรุท. หัวหน้าบรรณารักษ์ ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์. สัมภาษณ์. 20 11 พฤศจิกายน 254.
- ชุติมา สัจจามันท์. “การเลือกและการจัดหาหนังสือ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ. 289-381. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
- ดวงจันทร์ พัยคพันธ์. การใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงศ์. การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน , 2540.
- ณัฏมา สวัสดิธรรม. การสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประกอบการสอนของคณาจารย์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : สิริลักษณ์การพิมพ์, 2547.

นฤมล กิจไพศาลรัตน์. หัวหน้าห้องสมุดรฟุส ดี สมิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 11 มีนาคม 2548.

นิตยา เหล็กแก้ว. หัวหน้าห้องสมุด คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 10 มีนาคม 2548.

บุญเรือง เนียนหอม. อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 10 ธันวาคม 2547.

ประยงค์รี พัฒนกิจจำริญ. “กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. 77-118. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

ประยงค์รี พัฒนกิจจำริญ. “กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. 91-185. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

ปัทม์ชนิต บาลีเขต. หัวหน้าห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 14 มีนาคม 2548.

เปล่งศรี อิงคินันท์. “สารสนเทศเฉพาะสาขา.” ข่าวสารห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 17, 1 (ม.ค.-มี.ค. 2544), 11-17.

ภัทรภู่รี จงเฟื่องปริญญา. หัวหน้าห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 14 มีนาคม 2548.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัย. ขอนแก่น : คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยที่1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนไทยอนุรักษ์ไทย, 2526.

ระเบียบ สุภวรี. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2538.

รัฐฉนวน อินทรกำแหง, คุณ. การเลือกหนังสือ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

วัลลีย์ เพียรสถาพร. การศึกษาความต้องการในการใช้หนังสือของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2534.

วิโรจน์ หล้าสกุล. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรประมง. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

สีปาน ทรัพย์ทอง. “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. 1-39. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

สุกานดา ไชญ์โสมนบัง. บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 11 มีนาคม 2548.

สุธัญญา จีระพันธ์. บรรณารักษ์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 7 ธันวาคม 2547

สุปริญา ลุฑิตานนท์. หัวหน้าศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 14 มีนาคม 2548.

เสน่ห์ เข็มหนู. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุดและบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือสำหรับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

เสาวนีย์ นุชนาฏนนท์. หัวหน้างานบริการวิชาการและวิจัย ศูนย์บรรณสารสนเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์. วันที่ 11 มีนาคม 2548.

“หลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” 2545. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : URL :
<http://www.chula.ac.th/colleague.html> สืบค้นวันที่ 21 ตุลาคม 2545.

อนงค์ คุปตะระกุล. หัวหน้าห้องสมุด คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์. วันที่ 6 มกราคม 2546 .

อัมรัตน์ อนวัช. ความต้องการในการใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ :
 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

ภาษาอังกฤษ

Budd, John M. The Academic Library : Its Context, Its Purpose, and its Operation.
 Colorado : Libraries Unlimited, 1998 : 23-35.

Bosch, Stephen and Sugnet, Chris. “The Acquisition/Collection Development
 Departments as Service Units in Academic Libraries : A Less Traditional
 Evaluative Criterion” In Pamela S. Cenzler and Cynthia I. Gozzi, eds. Evaluating
 Acquisitions and Collection Management. 83-91. Binghamton, New York : The
 Haworth Press, 1991.

Boyer, Calvin. and Eaton, Nancy L. Book Selection Policies in American Libraries : An
 Anthology of Policies from College, Public and School libraries. Austin, Tex :
 Armadillo Press, 1971.

Chu, Felix T. “Collaboration in A Loosely Coupled System : Librarian-Faculty Relations in
 Collection Development.” Library & Information Science Research 17 (spring
 1995) : 148-155.

Chu, Felix T. “Librarian-Faculty Relations in Collection Development.” The Journal of
 Academic Librarianship (January 1997) : 15-20.

- Cohen, John.M. and Uphoff, Norman T. "Participation Place" In Rural Development : seeking Clarity through Specificity World Development, (1980).
- "Curriculum Information Chulalongkorn University." Available from <http://www.chula.ac.th/index.htm>. Retrieved 5 November 2002.
- Grabois, Comp Andrew. "U.S.Book Production Statistics : All Hard and Paper," (Bowker), Available from : <http://www.bookwire.com/bookwire/BookProduction/decadebookproduction.html>. Retrieved 16 October 2004.
- Hay, Fred J. "The Subject Specialist in the Academic Library: A Review Article." Journal of Academic Librarianship 16,issue1 (March 1990) : Available from: <http://search.epnet.com>. database Academic Search Premier. Retrieved 25 September 2003.
- Jenkins, Paul O. "Book review and faculty book selection." Collection Building 18, 1 [1999]: 4-5. [Online]. Available from : <http://ucia.apbar.com/vl=68766331/cl=13/nw=1/rpsv/cw/mch/01604953/v18n1/61/p4.Html>. Retrieved 7 November 2003.
- Johnson, Peggy. Fundamentals of Collection Development and management. Chicago : American Library Association, 2004.
- Lumande, E. et.al. "Serial selection at the University of Botswana Library." Library Management 21, 7 (2000) : 357-364.
- Monroe, William S. "The Role of Selection in Collection Development : Past, Present, and Future." Collection Management for the 21st Century : A Handbook for Librarian London : Greenwood press, 1997 : 104 -118.
- Neville, Robert ; Williams II, James and Hunt, Caroline C.. "Faculty-Library Teamwork in Book Ordering." Journal of academic librarianship 23 (January 1997) : 15-20.

- Ryans, Cynthia C. and Wei-Ping Zhang. "Assessing an academic library liaison Programme". Library Review 43, 1 (1995) : 14-23. [Online]. Available from : http://emerald%20fulltext_files\p14.html. Retrieved 13 December 2004.
- Sandler, Mark. "Organizing Effective Faculty Participation in Collection Development." Collection Management. 6, 3/4 (winter 1984) : 60-68.
- Simmons,E.A. and MacDonald,R.M. "Reference Services and Collection Development Faculty Outreach Through the Campus Network." The Reference Librarian 28,58 (1997): 101-106.
- Spiller, David. Book Selection : Principles and practice. 5th ed. London : Library Association, 1991.
- Suresh, Ranghini S. ; Ryans, Cynthia C. and Wei-Ping Zhang. "The library-faculty connection : starting a liaison Programme in an academic setting." Library Review 44, 1 (1995) : 7-13. [Online]. Available from : http://emerals%20fulltext_Files\p7.html. Retrieved 20 November 2003
- Walden, Barbara L. "Faculty Participation in Book Selection in a Large Academic Library: The Case of German Studies." Collection Management 13,3 (1990) : 27-42.
- White, Gary W. "Collaborative Collection Building of Electronic resources : A Business Faculty /Librarian Partnership." Collection Building 23, 4 (2004) :177-181.
- Yang, Eveline L.. "Psychology Collection Review : A Cooperative Project between Librarians and Development Faculty Members." Collection Management 13,3 (1990) : 48-60

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ โดยมีความมุ่งประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้าน วัตถุประสงค์ ความถี่ รูปแบบ และปัญหาในการมีส่วนร่วม รวมทั้งแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลที่ได้จากการศึกษาจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ดังนั้นเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จและมีความสมบูรณ์ได้ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

รายละเอียดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1	ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตอนที่ 3	แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย 4 ลงใน [] และกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คณะที่สังกัด (โปรดระบุ)
2. ตำแหน่งทางวิชาการ

☐ อาจารย์	☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ รองศาสตราจารย์	☐ ศาสตราจารย์
3. ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1 - 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี	
☐ 11 - 15 ปี	☐ 15 ปี ขึ้นไป		
4. ระดับที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. ประสบการณ์ในการเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ

☐ เคย	(ถ้า เคย กรุณาข้ามไปตอบคำถามใน ตอนที่ 2)
☐ ไม่เคย	
- 5.1 เหตุผลที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่สนใจ
☐ ไม่มีเวลา
☐ ใช้บริการห้องสมุดอื่น
☐ ใช้บริการที่ห้องสมุดคณะน้อยครั้ง
☐ คิดว่าเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์
☐ มีหนังสือและเอกสารส่วนตัวเพียงพอแล้ว
☐ มีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่เลือกแล้ว
☐ ไม่เคยได้รับแบบฟอร์มในการเสนอรายชื่อหนังสือ
☐ ไม่เคยได้รับการติดต่อหรือการขอความร่วมมือจากห้องสมุดคณะ
☐ คิดว่าห้องสมุดไม่ต้องการให้มีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อหนังสือ
☐ การเสนอแนะรายชื่อหนังสือให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อมีขั้นตอนที่ค่อนข้างยุ่งยาก
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

(กรุณาไปตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ให้ตรงตามการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของท่านและกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. วัตถุประสงค์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเพื่อให้ได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต
- หนังสือประกอบการสอนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
- หนังสือประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย
- หนังสือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม
- หนังสือสารคดี (non-fiction) และบันเทิงคดี (fiction) สำหรับนิสิต
- เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือที่ดีมีคุณค่า และเนื้อหาทันสมัย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ความถี่ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

- สัปดาห์ละครั้ง
- เดือนละครั้ง
- ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง
- ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ประเภทของหนังสือที่เลือก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ตำรา [Textbook]
- หนังสือวิชาการ
- หนังสือทั่วไป
- หนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชา
- หนังสืออ้างอิงทั่วไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. เนื้อหาของหนังสือที่เลือก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เนื้อหาในรายวิชาที่สอน
- เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สอน
- เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะ
- เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์กับนิสิตทั้งคณะ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ภาษาของหนังสือที่เลือก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ภาษาไทย
- ภาษาอังกฤษ

ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

6.1 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบเป็นทางการ โดยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะในตำแหน่งต่อไปนี้

- ตัวแทนของภาควิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา
- กรรมการในคณะกรรมการวิชาการของคณะ
- กรรมการในคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6.2 การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือแบบไม่เป็นทางการ โดยอาจารย์มีความสนใจและสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อ

- บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะขอความร่วมมือในการเลือกหนังสือเฉพาะสาขาวิชา
- บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือ
- ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดหาหนังสือที่อาจารย์ต้องการ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. วิธีเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เสนอแนะรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อโดยวาจา
- กรอกรายชื่อหนังสือที่ต้องการลงแบบฟอร์มที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้
- ไปคัดเลือกหนังสือจากรายการหนังสือใหม่ที่มีอยู่ในห้องสมุดคณะ
- เลือกจากรายการหนังสือที่ห้องสมุดคณะจัดส่งไปให้ที่ภาควิชา
- เลือกจากหนังสือที่ร้านจำหน่ายนำไปเสนอที่ภาควิชา / ที่ห้องสมุดคณะ
- ได้รับการเชิญชวนจากห้องสมุดคณะให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่าย
- ติดตามรายชื่อหนังสือใหม่ผ่านเว็บไซต์ร้านจำหน่าย และเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์แล้วเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาและเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้เขียน / ผู้แปลที่มีชื่อเสียง
- ความน่าเชื่อถือของสำนักพิมพ์
- เป็นผลงานของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
- เนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน
- เป็นประโยชน์กับนิสิตในคณะโดยรวม

- ความทันสมัยของเนื้อหา
- ภาษาที่ใช้และการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือ
- รูปเล่มสวยงาม
- ราคาไม่แพง
- ปีที่พิมพ์ เป็นปีปัจจุบัน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. แหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายชื่อหนังสือที่อยู่ในบรรณานุกรมท้ายเล่ม
- รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์โดยตรงในรูปแบบของสิ่งพิมพ์
- รายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่ายที่ส่งให้อาจารย์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- บทวิจารณ์หนังสือใหม่
- บทแนะนำหนังสือใหม่ในวารสาร นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์
- การแนะนำหนังสือใหม่ทางสื่อ วิทยุ / โทรทัศน์
- ร้านจำหน่ายหนังสือ
- แหล่งจัดนิทรรศการ เช่น งานมหกรรมหนังสือและสื่อการศึกษา เป็นต้น
- คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา
- เว็บไซต์ของสำนักพิมพ์
- เว็บไซต์ของร้านจำหน่ายหนังสือ
- เว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
- เว็บไซต์ของสมาคมวิชาการและวิชาชีพ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. วิธีเสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง
- เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกทางโทรศัพท์
- จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางโทรสาร
- จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกโดยเขียนบันทึกข้อความอย่างเป็นทางการ
- จัดส่งรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านหัวหน้าภาควิชา
- เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกผ่านอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการเลือกหนังสือของห้องสมุดคณะ
- บรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้จัดซื้อจากอาจารย์เป็นรายบุคคล
- บรรณารักษ์ติดต่อขอรายชื่อหนังสือที่อาจารย์ต้องการให้จัดซื้อผ่านทางภาควิชา

- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. การรับทราบผลการจัดหาน้ำสื่อที่อาจารย์เสนอ โดยห้องสมุดได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- แจ้งให้อาจารย์ทราบโดยตรง
- แจ้งให้ภาควิชาทราบ
- ไม่มีการแจ้งให้ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)
12. ปัญหาที่ประสบในการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 12.1 ปัญหาการเลือกหนังสือ
- อาจารย์ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง
- อาจารย์ใช้เวลามากในการเข้าไปดูข้อมูลหนังสือใหม่ในเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ / ร้านจำหน่าย
- อาจารย์ไม่มีโอกาสติดตามการแนะนำหนังสือใหม่จากสื่อต่าง ๆ
- หนังสือที่อาจารย์ต้องการไม่มีการผลิตหรือจำหน่ายในปัจจุบัน
- หนังสือมีราคาแพงมาก ทำให้ไม่กล้าเสนอให้ห้องสมุดคณะจัดซื้อ
- ไม่มีข้อมูลของแหล่งที่รวบรวมบทวิจารณ์หรือบทแนะนำหนังสือใหม่
- หนังสือที่ร้านจำหน่ายนำมาเสนอที่ภาควิชา / ห้องสมุดคณะ ไม่มีเนื้อหาที่ต้องการ
- หนังสือที่อาจารย์จัดซื้อจากร้านจำหน่าย ช้าช้อนกับหนังสือที่มีอยู่แล้วในห้องสมุดคณะ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- 12.2 ปัญหาการประสานงานให้อาจารย์เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
- ไม่ได้รับการติดต่อให้ไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
- ได้รับการติดต่อให้เลือกหนังสือโดยวจา ทำให้การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือไม่ได้ทำอย่างจริงจัง
- ห้องสมุดคณะไม่มีผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะในการประสานงานให้อาจารย์เลือกหนังสือ
- ผู้ทำหน้าที่ประสานงานให้อาจารย์เลือกหนังสือทำหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ ด้วย
- ห้องสมุดคณะไม่เคยจัดส่งรายการแนะนำหนังสือใหม่ให้อาจารย์ใช้ในการคัดเลือก
- รายการแนะนำหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดส่งให้อาจารย์ไม่ทันสมัย
- อาจารย์ไม่ได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ
- แบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือที่จัดส่งให้อาจารย์มีรายละเอียดมากเกินไป
- ห้องสมุดคณะไม่แจ้งให้อาจารย์เข้าใจถึงบทบาทของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ
- ไม่มีการแจ้งผลการจัดหาน้ำสื่อที่อาจารย์เลือก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

12.3 ปัญหาอื่น ๆ

- [] ห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอเพียงบางรายการเท่านั้น
- [] บรรณารักษ์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์เฉพาะสาขาจึงไม่สามารถช่วยอาจารย์เลือกหนังสือได้อย่างต่อเนื่อง
- [] อาจารย์ต้องทอดรองจ่ายเงินส่วนตัวเพื่อซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ)

(กรุณาไปตอบแบบสอบถาม **ตอนที่ 3**)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะของ
อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

3.1 กรุณาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความต้องการของอาจารย์

การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>1. การที่อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ อาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดคณะ มีลักษณะดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ เป็นแหล่งรวมของหนังสือที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ และนิสิต..... ♦ มีหนังสือที่ตรงกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร..... ♦ มีหนังสือส่วนใหญ่ที่อาจารย์สามารถใช้ในการผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย..... ♦ บรรณารักษ์มีแนวทางการคัดเลือกและจัดซื้อหนังสือที่เหมาะสมเข้าห้องสมุดคณะ..... ♦ มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์มากขึ้น..... ♦ อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 					
<p>2. รูปแบบที่เหมาะสมของการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ ของอาจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ มอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการของคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ .. ♦ มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาศูนย์ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดคณะทำหน้าที่เลือกหนังสือ..... ♦ แต่งตั้งอาจารย์ประจำสาขาวิชาทำหน้าที่เลือกหนังสือโดยติดต่อประสานงานกับห้องสมุดคณะ ♦ ห้องสมุดคณะขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายชื่อ..... 					

การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้า ห้องสมุดคณะ	ระดับความต้องการ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
<ul style="list-style-type: none"> ◆ ห้องสมุดคณะติดต่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็น ครั้งคราว..... ◆ อาจารย์แต่ละคนสามารถมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่าง อิสระ ◆ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
<p>3. วิธีติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้า ห้องสมุดคณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์โดยตรง..... ◆ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านภาควิชา ◆ บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผ่านคณบดี / รอง คณบดี ฝ่ายวิชาการ ◆ ห้องสมุดคณะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดต่อขอความ ร่วมมือจากอาจารย์ในการเลือกหนังสือ โดยเฉพาะ..... ◆ อาจารย์ติดต่อกับบรรณารักษ์โดยตรงเมื่อต้องการเลือกหนังสือ ◆ อาจารย์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการเลือกหนังสือ... ◆ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
<p>4. วิธีการเลือกหนังสือที่อำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ เป็นรายบุคคล..... ◆ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ ผ่านภาควิชา..... ◆ การจัดส่งแบบฟอร์มการเสนอแนะรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์ทุก ภาคการศึกษาอย่างต่อเนื่อง..... ◆ การจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกเป็นรายบุคคล ทุกเดือน.....

การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้า ห้องสมุดคณะ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดส่งรายการหนังสือใหม่ไปให้อาจารย์เลือกผ่านภาควิชาทุก ภาคการศึกษา..... ◆ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีจุดเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของร้าน จำหน่ายหนังสือและสำนักพิมพ์เพื่อสะดวกในการติดตามรายชื่อ หนังสือใหม่..... ◆ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือให้ ห้องสมุดคณะ จัดซื้อ..... ◆ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด และ ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ..... ◆ อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... 					
<p>5. ช่องทางที่สะดวกในการจัดส่งรายชื่อหนังสือที่อาจารย์เลือก แล้วให้ ห้องสมุดคณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำบันทึกรูปแบบเป็นทางการถึงบรรณารักษ์พร้อมแบบฟอร์มการ เสนอแนะรายชื่อหนังสือ..... ◆ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อ ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์..... ◆ จัดส่งแบบฟอร์มพร้อมรายชื่อหนังสือที่เสนอให้ห้องสมุดจัดซื้อ ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ..... ◆ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วทางโทรศัพท์..... ◆ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านภาควิชา..... ◆ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วผ่านเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ทำหน้าที่ ประสานงานในการเลือกหนังสือ..... ◆ เสนอรายชื่อหนังสือที่เลือกแล้วให้บรรณารักษ์ด้วยตนเอง..... ◆ มีเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดคณะมารับรายชื่อหนังสือจากอาจารย์ เป็นระยะตามที่กำหนด..... ◆ อื่น ๆ (โปรดระบุ) 					

การส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้า ห้องสมุดคณะ	ระดับความต้องการ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
<p>6. วิธีประสานงานของห้องสมุดคณะเพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเป็นรายบุคคลผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ◆ การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะ..... ◆ การปิดประกาศเชิญชวนอย่างทั่วถึงให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ..... ◆ เชิญชวนอาจารย์เป็นรายบุคคลให้ไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่ายหนังสือเป็นครั้งคราว..... ◆ เชิญชวนอาจารย์เป็นรายบุคคลให้เลือกหนังสือจากร้านจำหน่ายที่นำมาจัดแสดง/จัดจำหน่ายในมหาวิทยาลัย / คณะ..... ◆ อาจารย์ได้รับการประสานงานจากห้องสมุดคณะอย่างสม่ำเสมอ..... ◆ การแจ้งให้ทราบเมื่อหนังสือที่อาจารย์เลือกไม่มีจำหน่าย หรือไม่มีการจัดพิมพ์อีก..... ◆ การจัดส่งรายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดคณะจัดซื้อให้กับภาควิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง..... ◆ ถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำที่มีอยู่ในห้องสมุด ควรแจ้งให้อาจารย์ทราบทันที..... ◆ เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับอาจารย์ควรติดตามการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะอย่างต่อเนื่อง..... ◆ อื่น ๆ (โปรดระบุ) 					

3.2 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะ

กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

- ◆ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ

.....

.....

.....

- ◆ วิธีการเลือกหนังสือ

.....

.....

.....

- ◆ การขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการคัดเลือกหนังสือ

.....

.....

.....

- ◆ การประสานงานกับอาจารย์ในการเลือกหนังสือ

.....

.....

.....

- ◆ การจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะ

.....

.....

.....

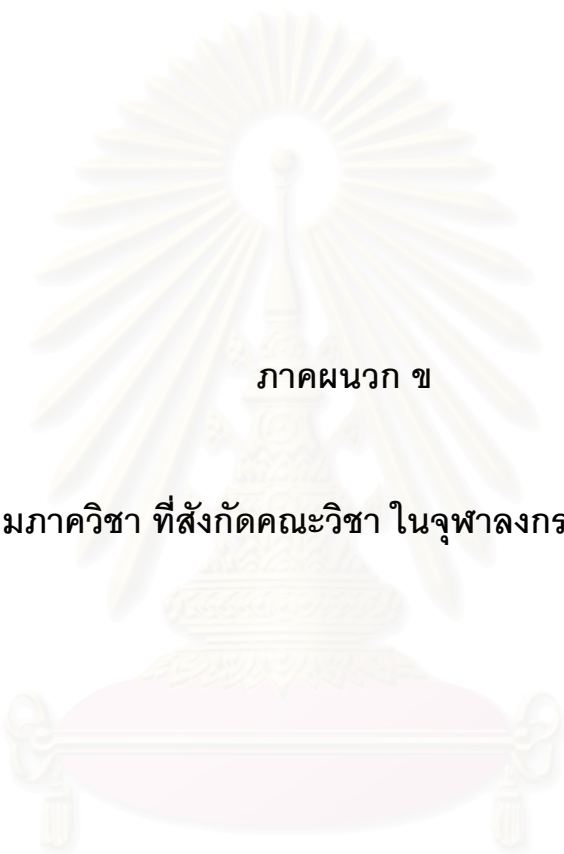
- ◆ อื่น ๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้
หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยในแบบสอบถามนี้ สามารถติดต่อ
นางสาวสุภัทราภรณ์ กุลภา
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายนามภาควิชา ที่สังกัดคณะวิชา ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรการเรียนการสอน 4 กลุ่ม สาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี รวม 18 คณะ มี 3 คณะ ที่ไม่มีการแบ่งหน่วยงานภายในคณะเป็นภาควิชา คือ คณะจิตวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ และมี 15 คณะที่มีการแบ่งหน่วยงานภายในคณะเป็นภาควิชา รวมจำนวน 139 ภาควิชา ภาควิชาในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

1. **คณะครุศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 11 ภาควิชา ดังต่อไปนี้

- 1.1 ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.2 ภาควิชาสารัตถศึกษา
- 1.3 ภาควิชาประถมศึกษา
- 1.4 ภาควิชามัธยมศึกษา
- 1.5 ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
- 1.6 ภาควิชาศิลปดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
- 1.7 ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
- 1.8 ภาควิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
- 1.9 ภาควิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา
- 1.10 ภาควิชาวิจัยการศึกษา
- 1.11 ภาควิชาสถิติการศึกษา

2. **คณะนิติศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 5 สาขาวิชา ดังนี้

- 2.1 ภาควิชากฎหมายการปกครองและกฎหมายทั่วไป
- 2.2 ภาควิชากฎหมายวิธีพิจารณาและธรรมนูญศาล
- 2.3 ภาควิชากฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา
- 2.4 ภาควิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 2.5 ภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ

3. **คณะนิเทศศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 5 ภาควิชา ดังนี้
 - 3.1 ภาควิชาวิทยุกระจายเสียงและสื่อสารการแสดง
 - 3.2 ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง
 - 3.3 ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
 - 3.4 ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
 - 3.5 ภาควิชาวารสารสนเทศ
4. **คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี** แบ่งหน่วยงานภายในคณะจำนวน 5 ภาควิชา ดังนี้
 - 4.1 ภาควิชาการธนาคารและการเงิน
 - 4.2 ภาควิชาพาณิชยศาสตร์
 - 4.3 ภาควิชาการตลาด
 - 4.4 ภาควิชาการบัญชี
 - 4.5 ภาควิชาสถิติ
5. **คณะรัฐศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 4 ภาควิชา ดังนี้
 - 5.1 ภาควิชาการปกครอง
 - 5.2 ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
 - 5.3 ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 - 5.4 ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
6. **คณะศิลปกรรมศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 4 ภาควิชา ดังนี้
 - 6.1 ภาควิชาดุริยางคศิลป์
 - 6.2 ภาควิชาทัศนศิลป์
 - 6.3 ภาควิชาอนุภูมิภาคศิลป์
 - 6.4 ภาควิชานาฏยศิลป์

7. **คณะอักษรศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 11 ภาควิชา ดังนี้

- 7.1 ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
- 7.2 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
- 7.3 ภาควิชาศิลปการละคร
- 7.4 ภาควิชาภาษาตะวันออก
- 7.5 ภาควิชาภาษาตะวันตก
- 7.6 ภาควิชาประวัติศาสตร์
- 7.7 ภาควิชาภาษาศาสตร์
- 7.8 ภาควิชาภาษาอังกฤษ
- 7.9 ภาควิชาภูมิศาสตร์
- 7.10 ภาควิชาภาษาไทย
- 7.11 ภาควิชาปรัชญา

8. **คณะทันตแพทยศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 16 ภาควิชา ดังนี้

- 8.1 ภาควิชากายวิภาคศาสตร์
- 8.2 ภาควิชาจุลชีววิทยา
- 8.3 ภาควิชาชีวเคมี
- 8.4 ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน
- 8.5 ภาควิชาทันตกรรมชุมชน
- 8.6 ภาควิชาทันตกรรมบดเคี้ยว
- 8.7 ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์
- 8.8 ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก
- 8.9 ภาควิชาทันตกรรมหัตถการ
- 8.10 ภาควิชาปริทันตวิทยา
- 8.11 ภาควิชาเภสัชวิทยา
- 8.12 ภาควิชารังสีวิทยา
- 8.13 ภาควิชาเวชศาสตร์ช่องปาก
- 8.14 ภาควิชาศัลยศาสตร์

8.15 ภาควิชาสรีรวิทยา

8.16 ภาควิชาทันตพยาธิวิทยา

9. คณะสัตวแพทยศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 10 ภาควิชา ดังนี้

9.1 ภาควิชากายวิภาคศาสตร์

9.2 ภาควิชาสรีรวิทยา

9.3 ภาควิชาพยาธิวิทยา

9.4 ภาควิชาเภสัชวิทยา

9.5 ภาควิชาจุลชีววิทยา

9.6 ภาควิชาสัตวศาสตร์ เภสัชวิทยาและวิทยาการสืบพันธุ์

9.7 ภาควิชาสัตวบาล

9.8 ภาควิชาอายุรศาสตร์

9.9 ภาควิชาศัลยศาสตร์

9.10 ภาควิชาสัตวแพทย์สาธารณสุข

10. คณะเกษตรศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 10 ภาควิชา ดังนี้

10.1 ภาควิชาเกษตรพืชศาสตร์

10.2 ภาควิชาเกษตรอุตสาหกรรม

10.3 ภาควิชาจุลชีววิทยา

10.4 ภาควิชาเกษตรกรรม

10.5 ภาควิชาเกษตรเคมี

10.6 ภาควิชาเกษตรวิทยา

10.7 ภาควิชาเกษตรเขต

10.8 ภาควิชาสรีรวิทยา

10.9 ภาควิชาชีวเคมี

10.10 ภาควิชาอาหารเคมี

11 คณะแพทยศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 21 ภาควิชา ดังนี้

- 11.1 ภาควิชากายวิภาคศาสตร์
- 11.2 ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
- 11.3 ภาควิชาจิตเวชวิทยา
- 11.4 ภาควิชาจุลชีววิทยา
- 11.5 ภาควิชาจักษุวิทยา
- 11.6 ภาควิชาชีวเคมี
- 11.7 ภาควิชานิติเวชศาสตร์
- 11.8 ภาควิชาปรสิตวิทยา
- 11.9 ภาควิชาพยาธิวิทยา
- 11.10 ภาควิชาเภสัชวิทยา
- 11.11 ภาควิชารังสีวิทยา
- 11.12 ภาควิชาวิสัญญีวิทยา
- 11.13 ภาควิชาเวชศาสตร์ชั้นสูง
- 11.14 ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
- 11.15 ภาควิชาศัลยศาสตร์
- 11.16 ภาควิชาสูติวิทยา
- 11.17 ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา
- 11.18 ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
- 11.19 ภาควิชาอายุรศาสตร์
- 11.20 ภาควิชาออร์โธปิดิกส์
- 11.21 ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู

12 คณะวิทยาศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 14 ภาควิชา ดังนี้

- 12.1 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและเทคโนโลยีการพิมพ์
- 12.2 ภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหาร
- 12.3 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล
- 12.4 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

12.5 ภาควิชาพฤกษศาสตร์

12.6 ภาควิชาคณิตศาสตร์

12.7 ภาควิชาวัสดุศาสตร์

12.8 ภาควิชาเคมีเทคนิค

12.9 ภาควิชาจุลชีววิทยา

12.10 ภาควิชาธรณีวิทยา

12.11 ภาควิชาฟิสิกส์

12.12 ภาควิชาชีวเคมี

12.13 ภาควิชาชีววิทยา

12.14 ภาควิชาเคมี

13. **คณะวิศวกรรมศาสตร์** แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 12 ภาควิชา ดังนี้

13.1 ภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่และปิโตรเลียม

13.2 ภาควิชาวิศวกรรมนิวเคลียร์เทคโนโลยี

13.3 ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

13.4 ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

13.5 ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

13.6 ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

13.7 ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ

13.8 ภาควิชาวิศวกรรมแหล่งน้ำ

13.9 ภาควิชาวิศวกรรมสำรวจ

13.10 ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

13.11 ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

13.12 ภาควิชาวิศวกรรมเคมี

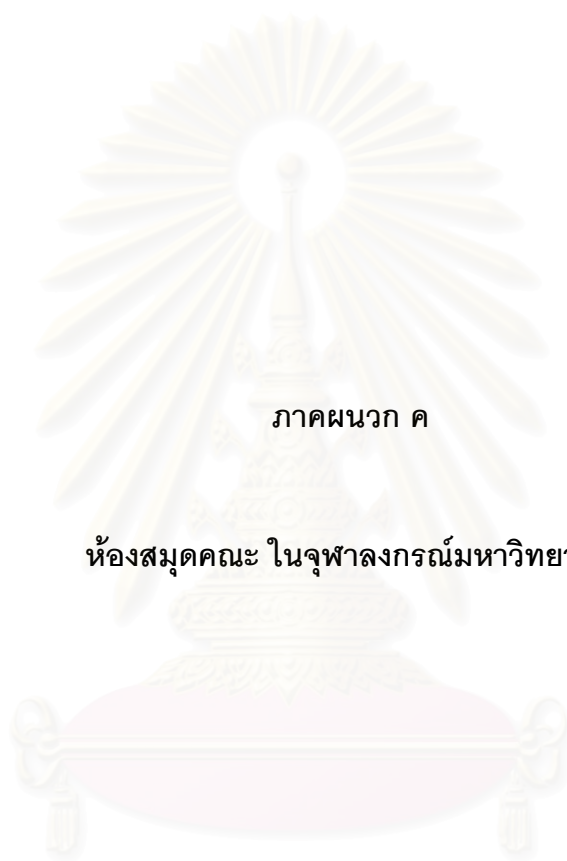
14. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 6 ภาควิชา ดังนี้

- 14.1 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
- 14.2 ภาควิชาการออกแบบอุตสาหกรรม
- 14.3 ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน
- 14.4 ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 14.5 ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม
- 14.6 ภาควิชาเคหการ

15. คณะสหเวชศาสตร์ แบ่งหน่วยงานภายในคณะ จำนวน 4 ภาควิชา ดังนี้

- 15.1 ภาควิชากายภาพบำบัด
- 15.2 ภาควิชาเคมีคลินิก
- 15.3 ภาควิชาจุลทรรศน์ศาสตร์คลินิก
- 15.4 ภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ห้องสมุดคณะ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามห้องสมุดคณะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรการเรียนการสอน 4 กลุ่มสาขาวิชา คือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี รวม 18 คณะ มี 16 คณะ ที่มีห้องสมุดคณะ เพื่อให้บริการทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะวิชา ห้องสมุดคณะ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีดังนี้

1. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
 - ชั้น 1 อาคาร 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - โทรศัพท์ 0-2218-2427-9
 - โทรสาร 0-2218-2441
 - URL : <http://www.edu.chula.ac.th/>
2. ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ชั้น 1-2 อาคารเทพทวารวดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - โทรศัพท์ 0-2218-2080
 - โทรสาร 0-2218-2018
 - URL : <http://www.chula.ac.th/college/law/library.html/>
3. ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ตึก 2 ชั้น 4 คณะนิเทศศาสตร์
 - โทรศัพท์ 0-2218-2225
 - โทรสาร 0-2215-3591
 - URL : <http://www.commart.chula.ac.th/>

4. ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชั้น 7-8 อาคารอนุสรณ์ 50 ปี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
โทรศัพท์ 0-2218-5724-5
โทรสาร 0-2255-3020
URL : <http://www.library.acc.chula.ac.th/>
5. ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะรัฐศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-7332
โทรสาร 0-2253-8050
URL : <http://www.chula.ac.th/collegel/polsci>
6. ศูนย์บรรณสารสนเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทรศัพท์ 0-2251-6848
โทรสาร 0-2215-3967
URL : <http://www.econ.chula.ac.th/>
7. ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะศิลปกรรมศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-4574
โทรสาร 0-2252-7991
URL : <http://www.chula.ac.th/collegel/fineart/>
8. ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ (ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคาร 2 คณะอักษรศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-4852
โทรสาร 0-2218-4896
URL : http://www.arts.chula.ac.th/miscell/t_art_lib.htm

9. ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะทันตแพทยศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2218-8669

โทรสาร 0-2254-3375

URL : <http://www.lib.dent.chula.ac.th/>

10. ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารวิทยกิตติ์ ชั้น 12 สยามสแควร์ ซอย 64

โทรศัพท์ 0-2218-9821

โทรสาร 0-2218-9806

URL : <http://www.nurs.chula.ac.th/main2/library.html/>

11. ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะสัตวแพทยศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2218-9771

โทรสาร 0-255-3910

URL : <http://www.vet.chula.ac.th/~library/>

12. ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะเภสัชศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2218-8299-8300

โทรสาร 0-2254-5195

URL : <http://www.phar.chula.ac.th/library/>

13. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะแพทยศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2252-7852, 254-8756
โทรสาร 0-2254-8757
URL : <http://md3.md.chula.ac.th/>
14. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชั้น 2 อาคารแถบนิเวศน์ คณะเภสัชศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-5046-48, 5051
โทรสาร 0-2218-5045
URL : <http://www.sc.chula.ac.th/library/>
15. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะวิศวกรรมศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-6357
โทรสาร 0-2218-6358
URL : <http://library.eng.chula.ac.th/final/index.html>
16. ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2218-4335
โทรสาร 0-2254-8757
URL : <http://www.arch.chula.ac.th/>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุภัทราภรณ์ กุลภา เกิดวันพฤหัสบดี ที่ 13 เดือนธันวาคม 2522 สำเร็จ การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร ในปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย